

KÜÇÜK DEV ADAM

BİLİME ve İNSANLIĞA ADANMIŞ BİR YAŞAM

Prof. Dr. ORHAN SÜREN

KÜÇÜK DEV ADAM

BİLİME ve İNSANLIĞA ADANMIŞ BİR YAŞAM

Prof.Dr.ORHAN SÜREN

Derleyenler

A.Turan Aydın

Nurettin Demir

Sait Ada

Küçük Dev Adam

ISBN 978-975-7094-34-0

Özel İlk Basım

Haziran 2023

Derleyenler

A.Turan Aydın, Nurettin Demir, Sait Ada

Kapak Tasarımı

Himmet Öcal

Yapım-Basım

Orkun & Ozan Medya Hizmetleri A.Ş

Kışla Mah. 40. Sk. No:36 07040

Muratpaşa / ANTALYA

T: 0242 248 38 52

Önsöz

Orhan hocamızın ardından,

Bu anı kitabı, Orhan hocamızı anmak, özellikle kliniğimizde yetişecek yeni kuşaklara onu tanıtmak anımsatmak amacını taşımaktadır. Orhan hocamızın ardından bir anı kitabı hazırlama fikrini Türkan hocam, Veli hocamla paylaştığımda onlardan aldığım destek bizim motivasyon kaynağımız oldu. Bu tip çalışmaların zorluğunu bildiğim için Sait Ada ve sınıf arkadaşım, tabip odası çalışmalarının yakın tanığı, desteği Nurettin Demir' den yardım istedim ve birlikte yola çıktık. Yazıların toplanması, dizimi, redaksiyonu pandemi ve sonrası yaşadığımız çalkantılı günlerde zamanımızı aldı ve sonunda anı kitabını bitirdik. Katkılarından dolayı başta Türkan hocam, Veli hocam olmak üzere tüm katkı koyanlara teşekkür ediyorum.

Bu anı kitabı, kliniğimizin kuruluşundan, 1980 yılına kadar olan sürenin kısa bir tarihçesi niteliği taşıyor. 80 öncesi ve sonrası dönemin tanıklığını yapıyor. Hocamızın “ beyaz önlük kadar temiz, Osman Gürün “ hekim kimliği yanında, 80 sonrası baskıcı ortamda sivil toplum önderi kimliğine, “ efsane başkan, Fatih Sürenkök, kararlı, inatçı küçük dev adam, Ali Ağzitemiz “ ve Konak Belediyesi meclis üyeliğinde yaptıklarıyla da siyasi kimliğine tanık oluyoruz. Hocamızı paylaşılan anılarla yakından tanıdığımızda, anı kitabımızın başlığı da hakkettiği şekilde kendiliğinden oluşmuş oldu. Küçük dev adam.

Anı kitabın dijital baskısının bir örneğini yazıları ile katkıda bulunan kişilerle paylaşacağız. Bir yenilik olarak e-kitap formatında kopyası da serbest erişim e sunulacak.

Sevgili hocam, dostlarınızın, arkadaşlarınızın ve öğrencilerinizin anılarınızı canlı tuttuklarını hissederek huzur içinde uyu.

Ahmet Turan AYDIN

Orhan hocamın yaptıkları bana öğrettikleri,

Olduğu gibi olmak, yaptığı işi herkese aynı yakınlıkta ve en iyi şekilde yapmak, demokrat olmak, doğru bildiği her şey de kimseyi kırmadan direnmek, sade bir yaşam sürmek , yetebildiği her alanda ve beklentisiz olarak insanlığa bir şey katmak.

Türkan hocanın küçük dev adamı benim için insanlığa adanmış sade, ilkeli, dürüst ve üretken bir yaşamın çok güzel bir örneğidir. Bu hayatın tanıtımında küçük bir katkımdan büyük mutluluk duyuyorum.

Saygılarımla.

Sait Ada

Önsöz

Küçük Dev Adam Orhan Süren kitabı için önsöz,

Bir insanın dünden bugüne hatta yarına bırakabileceği en kıymetli, en yüce miras nedir? Evrene, doğaya ve insanlığa yeni değerler katabilme-
tir. Orhan Hoca sabırla, sevgiyle bilimi, deneyimlerini paylaşarak hast-
alara, insanlığa hizmet edecek çok değerli başarılı donanımlı hekimler
yetiştirmiştir.

Ayrıca, gösterişsiz öyle bir doğa sevgisi vardır ki Konak Belediye Meclis
Üyeliği döneminde can dostları için Türkiye' nin ilklerinden biri olan,
son derece donanımlı Konak Belediyesi Hayvan Hastanesinin kuruluşuna
önderlik etmesidir.

İnsanlığa insan, adam yetiştirmek birinci mirası, içinde yaşadığımız dün-
yada bizlerle birlikte yaşayan ve doğa sevgisinin temel taşlarından olan
diğer canlılara gösterdiği derin sevgi ve saygı bize ve geleceğe bıraktığın
ikinci mirasıdır.

Nurettin Demir

“ O benim minik dev adamımdı. O kadar mütevazi idi ki onu yakından tanımayanlar içindeki cevheri farketmezlerdi ”.

Dr. Türkan SÜREN

“ Prof. Dr. Orhan Süren. İyi hekim, iyi hoca, iyi aile babası ve hepsinden önemlisi çok iyi bir insandı. Işıklarda uyusun ”.

Dr. Türkan SÜREN

Prof. Dr. Türkan SÜREN

O benim minik dev adamımdı. O kadar mütevazı idi ki onu yakından tanımayanlar içindeki cevheri farketmezlerdi.

1931 yılında İzmir'in Menemen ilçesinde doğmuş. O zamanlar Menemen çok küçük kasaba. Orhan'ım çerkesti. Çerkesler o zamanlar Menemen'in en fakir insanları olarak varoşlarda otururlarmış. Orhan'ım 6-7 yaşlarında kırlara çıkar bir taşa oturur ' *bu fakir çerkes kadınlarına nasıl yardım edebilirim* ' diye düşünürmüş.

Ortaokulu Menemen' de okumuş. Liseyi de parasız yatılı sınavlarına girerek kazandığı Afyon lisesinde bitirmiş.

Üniversite için gittiği İstanbul' da görmüş ki sadece Tıp Fakültesi burs veriyor. Teknik Üniversitesi burs vermiyordu. Derdi ki " *benim matematik zekam vardır. Hafızam zayıftır. Ailem bana bir kuruş bile para gönderecek durumda olmadığı için mecburen tıp fakültesine girdim ama oradaki ezber eğitim benim hafızamı çok zayıflattı* ".

Altı yıl sonra tıp fakültesini bitirip doktor olunca mecburi hizmeti için Anadolu' nun değişik yerlerinde görev yapmış. Tunceli' de çalışırken çok ağır bir mide kanamayı geçirmiş. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde o zamanki BİTOT yöntemi ile midesinin 3/4ünü almışlar. Sonraki yıllarda bu ameliyatın çok sıkıntılarını yaşadı.

Mecburi hizmetten sonra İzmir’ de Ortopedi ve Travmatoloji kliniğine uzmanlık eğitimi için girmiş.

Bornovadaki üniversite hastanesi inşa halinde iken Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi klinikleri İzmir’ in çeşitli hastanelerinde verilen yerlerde çalışırlardı. Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği Behçet Uz Çocuk Hastanesinde idi. Benim uzmanlık eğitimi aldığım Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniğinde aynı hastanede ortopedi kliniğinin alt katında idi. İkimizde Karşıyaka’ da oturduğumuz için sabahları vapurla birlikte hastaneye gelirdik.

Orhan’ım uzman olduktan sonra iki yıl Almanya’da daha sonrada Avusturya’da çalıştı. Bu yıllar dostluğumuzun arasına girdi.

Bornova’ da ki bina bitince tüm üniversite klinikleri oraya taşındı. Orhan’ımla dostluğumuz devam etti. Ben ondan hep evlenme teklifi bekledim. Sonunda ben ona “ *biz evlensek ya* ” dedim. Bana o zaman derdini şöyle anlattı. “ *Ben ailemin babasıyım. Ama ailem derken sadece kardeşlerimi kastetmiyorum. Bütün Çerkeslerin teyzelerimin, dayılarımın, amcalarımın onların çocuklarının hepsinin her türlü derdini ben çözerim. Bu yüke seni de ortak etmeye içim elvermedi dedi* ”.

Bu kadar koca yürekli bir insandı.

1972 Ağustos ayında evlendik onun vefatına kadar çok mutlu yaşadık. İkimizde akademik kariyerimizi tamamlayarak öğretim üyesi olduk. 12 Eylül 1980 askeri darbesi bizi fena vurdu. Başımıza geleceği anladığımız için Alsancak’ta muayenehane açtık. 3 Mart 1983 de 1402 sayılı sıkı yönetim yasası ile beni görevden aldılar. Ertesi gün muayenehaneye gidince Orhan’ım ortadan kayboldu. Bir süre sonra geldiğinde nerede olduğunu sordum. İstifamı verip geldim dedi.

Orhan’ımın yetiştirdiği ortopedistlerden Dr. Levent Köstem onun için ‘ Modern Travmatolojinin Türkiye’deki kurucusu ’ der. Bu kadar severek emek verdiği görevinden hiç tereddüt etmeden istifa etmesini değerlendirmeyi sizlere bırakıyorum.

Özel muayene hekimliğinde para onun için hiç önemli olmadı. Şöyle bir örnek vereyim. Bir hanım hasta kırılan bacağı için çeşitli hekimleri dolaşmış ameliyathane olmuş ama sonuç alamamış. Orhan'ına geldiği zaman hastanın hiç parası kalmamıştı. Bu hastayı bir özel hastanede ameliyathane ve hasta yatak ücretini cebinden ödeyerek ayrıca hastaya ameliyat makbuzu keserek onun vergisini de ödeyerek ameliyatını yaptı ve hastayı yürüterek taburcu etti. Bunun gibi vakası çoktur.

Prof. Dr. Orhan Süren. İyi hekim, iyi hoca, iyi aile babası ve hepsinden önemlisi çok iyi bir insandı. Işıklarda uyusun.

ÖZGEÇMİŞİM

Afyon Lisesinde parasız yatılı olarak okudum. Pekiyi derece ile mezun olarak, 1950 de İstanbul Tıp fakültesine imtihansız olarak girdim.

1956 Haziran ayında mezun oldum ve tıbbiyeyi burslu okuduğumdan, mecburi hizmetime Trabzon' da başladım. 1957-1958 askerlik görevimi Kütahya ve Afyon' da askeri tabip olarak yaptım. Mecburi hizmetime Tunceli' nde devam ettim. Bu mutlu hekimlik yıllarım mide ülserimin kanaması ile duraklamaya uğradı. Acil olarak Ankara' da ameliyat olduktan sonra istirahatli olarak İzmir' e geri döndüğümde tekrar Tunceli' ye gitmeyi göze alamadım. Mecburi hizmetimin kalan kısmını ödeyerek istifa ettim.

Bu arada Ege Üniversitesi Ortopedi Kliniğindeki doktor arkadaşlarım Veli Lök ve Mehmet Tiner'i sık sık ziyaret ediyordum. Onların desteği ile 1959 yılı sonlarında Ortopedi ihtisasına başladım.

Dr. Ünalın Eraltuğ' la birlikte dört asistandık. Asistanlık yılları hekimlik yaşamımın iki mutlu dönemidir. Kliniğimizin asistan eğitimi hocamız Merih Eroğlu' nun yönetiminde çok başarılı idi. Haftanın dört günü belirli saatlerde bilimsel toplantılarımız oluyordu.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi kuruluş yıllarında, 1972 yılında Bornova’da inşa edilen hastaneye taşınmaya kadar İzmir’deki değişik Devlet Hastanelerine dağılmış olarak çalışıyordu. Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi Kliniği de İzmir Behçet Uz Çocuk Hastanesinde yer almıştı. Hastane sadece çocuklara hizmet verdiği için büyük vaka göremiyorduk. Bu nedenle 1963-1964 yıllarında İstanbul Üniversitesi Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi Kliniğinde Dr. Veli Lök’le beraber bir yıl yetişkin ortopedisi yaptık.

Bu arada mesleki çalışmalarımın dışında Alman Kültür Merkezinde Almanca kurslarına devam ettim. 1964 yılında ortopedi ve çocuk cerrahisi uzmanı oldum. Almanya’ya giderek, Giessen Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi Kliniğinde bir yıl asistanlık eğitimi aldım. Hocamız Prof. Dr. Rettig’ di. 1966 yılında baş asistan olarak İzmir’deki görevime geri döndüm. Klinik çalışmalarımda travmatoloji konusunda eksiğim olduğunu görüyordum. Ayrıca travmatoloji konusuna büyük bir ilgim vardı. Avusturya’da travmatolojinin ortopediden bağımsız bir ana bilim dalı olarak başarılarını duyuyordum. Yerinde konuyu öğrenmek için Avusturya’ya gitmeye karar verdim. Avusturya’ya gidişim emrivaki olarak geliştiği için üniversitedeki görevimden istifa etmek zorunda kalmıştım.

Uluslararası düzeyde çok meşhur olan Böhler ekolünün kurduğu travmatoloji hastanelerinden biri olan Kalvang Kaza Hastanesi’nde 1967 çalışmaya başladım. İki yıl bu kaza hastanesinde çalıştım. Bu süre içerisinde LİNZ Üniversitesinde Prof. Dr. Jorg Böhler’ in el cerrahisi kursuna katıldım.

1969 da Türkiye' ye dönüşümde Bursa SSK hastanesinde görev aldım. Bu hastanede ortopedi ve travmatolojinin alt yapısını oluşturdum. 1970 yılında Prof. Dr. İhsan Numanoğlu hocamız Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi Kliniğinde görev almamı istedi. Onun davetini kabul ederek başasistan olarak tekrar üniversiteye döndüm. Bu arada arkadaşım Türkan Süren' le 1972 de evlendik. 1973 de çocuk cerrahisi doçenti oldum. Ortopedi ve Travmatolojiyi bilim dalı olarak seçtiğimden ve çocuk cerrahisinde erişkin travmatolojisi yapamadığımdan mutlu değildim. Ortopedi ve Travmatoloji kürsüsüne 1974 de öğretim üyesi olarak geri döndüm. 1974 deki Kıbrıs Barış Harekatında Keşan' da 45 gün seferberlik görev emri gereği sahra hastanesinde çalıştım.

Kliniğin Travmatoloji bölümünün başkanlığını yürüttüm. İsviçre Davos' da ki Prof. Dr. Müller' in AO kompresyon osteosentezi kursuna katıldım. Travmatolojinin konservatif ve cerrahi tedavisini iyi öğrenmiş olduğumdan endikasyon seçeneğim zenginleşmişti. En verimli çalışmalarım bu dönemde oldu. Ulusal Ortopedi kongrelerinde, dışarda öğrenerek Türkiye'de ilk kez benim uyguladığım çalışmalar yanında kendime ait özgün çalışmalarımın başarılı ameliyat tekniklerini sunuyordum.

Kliniğin asistan ve başasistan kadrolarını oluşturan genç arkadaşların bu başarıda katkıları büyüktü . Türkiyenin en başarılı Ortopedi ve Travmatoloji kürsülerinde biri haline gelmiştik. Bu genç arkadaşların çok büyük bir kısmı sol dünya görüşüne sahipti. 1980 darbesinden sonra yürürlüğe sokulan YÖK yasası ile başasistan olan arkadaşların çoğu bir gecede görevlerinden alındı. Bunların çok büyük kısmı daha sonraki yaşamlarında mesleki ve sosyal konularda büyük başarılar sergilediler.

1983 yılında arkadaşlarımla ve eşimin 1402 sayılı yasa ile görevden alınmalarını protesto ederek görevimden istifa edip üniversiteden ayrıldım. Özel muayenehanemde serbest hekim olarak çalışmaya başladım.

1986 da İzmir Tabib Odası seçimlerini kazanarak 1990' a kadar iki dönem oda başkanlığını yürüttüm.

Oda başkanı olarak, iki ye bölünmüş hekim kitlesini birleştirmek temel ilkem oldu. Bunu da başardım.

Koşulların getirdiği bir olanakla Alsancak Kıbrıs Şehitlerinde, hekimlerin bir araya gelebileceği, aileleri ile boş zamanlarını geçireceği , gereksinimlerimizi çok iyi karşılayan bir lokali açabildik. Bu lokal bize öncülük etti. Hekimlerin ayağı odaya alışmaya başladı. Sık sık hekimler yemek yemek, sohbet etmek için lokale gelir oldu. Odaya karşı güven oluştu. Hekimler arasındaki iletişim gelişti.

Zaman ilerledikçe, odanın kendi binasına sahip olması fikri gelişti ve çalışmalara başladık. Sonuçta Kıbrıs Şehitlerinde halen çalışan iki katlı binamıza sahip olduk. İzmir tabip odası, tarihinde ilk kez kendi binasına kavuştu. Oda böyle bir bina için maddi olanaklara sahip değildi. Lokalden gelen gelir, oda olarak yapılan bilimsel-mesleki, kültürel ve sosyal etkinliklerden elde edilen para, üyelerin katkıda bulunmak için yaptıkları bağışlarla ve oda yönetiminin harcamalarını çok kısıtlamasıyla, toplanan para ile bina işi başarılabildi.

Mesleğimizde sürekli eğitim o sıralarla çok gelişmemişti. Bu konuda üniversitelerde dahi büyük bir çalışma yoktu. Yaptığımız değişik bilim dallarında bilim adamlarının verdiği konferanslar, bazıları sertifikalı seminerler ve kurslar ile bu konuda hizmet verdik. İş yeri hekimi olabilmek için sertifika alınması gerekli olan 'İşyeri Hekimliği Kursu' bu konuda ayrı bir öneme sahipti. O dönemde odanın insan hakları ve işkence konularında çok önemli çalışmaları oldu.

1990 da yasa gereği tekrar seçimlere giremedim. Benden sonraki dönemlerde 4-5 seçim tek liste olarak devam eden bir oda teslim ederek görevimi bitirdim.

1998 de eşimle birlikte çalıştığımız özel muayenehanemizi kapatarak emekli olduk. Profesörlüğüm senato aşamasında onaylanmamış olduğu için Ege Üniversitesinden doçent olarak emekli olmuşum. Daha sonra danıştay kararı ile profesörlüğümü kazanmışım. Üniversite öğretim üyeliğimi profesör olarak bitirmek istiyordum. Malatya İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Ana Bilim Dalı başkanı ve aynı zamanda acil servis başkanı olarak kısa bir süre görev yaptım. Acil Servisinin Ana Bilim dalı olmasını sağladım.

Acil Servisi ders kitabı' nın editörlüğünü yaparak basımını sağladım. Yaş haddinden emekli oldum. Oradaki çalışmam sırasında dekan olan Ergenekon davasında uzun yıllar tutuklu kalan yürekli, yiğit bilim adamı Prof. Dr. Fatih Hilmioğlu' nu tanımak ve birlikte çalışmak onurunu kazandım.

1999 yılında yerel seçimlerde DSP den Konak Belediye Başkan adayı Erdal İzgi' nin listesinden Meclis üyesi seçildim. Tabip odası başkanlığında odanın basınla ilişkilerini düzenlemede çok büyük yardımlarını gördüğüm Erdal İzgi' nin belediye başkanlığında meclis üyesi ve sağlık komisyonu başkanı olarak beş yıl çalıştım. Ayrıca Konak belediyesine ait olan KONSEV vakfının başkanlığını üç yıl yürüttüm.

Belediye meclis üyeliğim sırasında yaptığım en önemli hizmetler şöyledir:

- Konak Belediyesi Veteriner Müdürlüğünde hayvan hastanesi, polikliniği ve gözetim bölümünü kapsayan bir tesis
- Karabağlarda nikah dairesi ve düğün salonu
- Yenişehir' de modern bir pazaryerinin kurulması
- Eski İzmir' de halk çamaşırhanesi
- Kemeraltı ve civarındaki tarihi yerlerin restorasyonu,
- Engelliler için Kemeraltı, Alsancak, Hisarönü gibi çeşitli yerlerde satış yerleri olanağı sağladık.

2004 den itibaren tam emeklilik hayatımız başladı.

Son görevim olarak, travmatoloji konusundaki bilgilerimi, yorumlarımı ve öncülük ettiğim ameliyat tekniklerini içeren' Travmatolojide Mesleki Anılarım' kitabımı yazarak mesleki çalışmalarımı bitirmiş oldum.

Prof. Dr. Veli Lök ile Anılar

Yaşanan bazı olaylar, bazı konular belleğimizde anı olarak kalır. Geçmişimiz ile yaşadığımız zaman arasında köprü oluşturur. Hayatımıza iyi, kötü, mutlu, mutsuz anlamlar verir; nasıl yaşadığımızı anlarız. Manasını anlayamadığımız bazı olayların ve davranışların, seneler sonra yaşanacakların habercisi olduğunu fark ederiz. Ne kadar geçmişe gider, ne kadar çok anımızı hatırlarsak o ölçüde belleğimiz sağlıklıdır. İş, anıların değerlendirilmesine gelir ve keşkeler başlar. Keşke şunu yapsaydım, bunu yapmasaydım, keşke şunu söyleseydim, bunu söylemeseydimlerle pişmanlık ve suçlamalar başlar. Benim Veli Lök için 50 yılın üstünde arkadaşlığımızda kendisi ile ilgili keşkem yoktur; onun da benim için olmadığına eminim.

Tanışmamız 1950' nin ilk yıllarında, İstanbul Tıp Fakültesinde başlar. Okul kayıt numaralarımız birbirine yakındı. Genellikle pratiklerde aynı veya yakın gruplarda oluyorduk. Karakter olarak birbirimize benziyorduk, aramızda çabuk kaynaşma oldu, arkadaşlığımız gelişti. Dostluğumuz yavaş yavaş okul yaşamı dışına taşı ve ben ondaki özellikleri daha iyi görmeye başladım. İlk fark ettiğim, yalnız önümüzdeki tıp eğitimini düşünmüyor, daha ilerisi için her yönüyle, mesleki, kültürel ve sosyal konularda da bilgi beceri kazanmaya zaman ayırıyordu. Yabancı dilini geliştirmek için beni de beraberinde sürüklediği Fransız Kültür Merkezine devam ediyordu. Yabancı dil öğrenim çalışmalarına daha sonraki yıllarda da devam etti. İngilizce, Almanca ve Fransızca, üç dili de dereceli olarak bilir.

Sosyal kültürel gelişim olarak keman dersi alıyor, klasik Türk musikisi çalışmalarına katılıyordu. Ulaşabildiği kadar gazeteleri okuyor, değerli bulduğu bilgileri arşivliyordu. Zaman planlaması, çalışkanlığı, insanlarla barışıklığı ve uyum yeteneği, güvenilirliği ile örnekti, lider yapıydı. Arkadaşlığı vefalıydı. Bu nedenle dost zenginidir. İkimizin de mali durumumuz kısıtlıydı, burslu okuyorduk. İyi bir pratisyen hekim olmak ve zamanında okulumuzu bitirmek en büyük amacımızdı. Derslere düzgün devam ediyor, stajlarda pratisyen hekim olarak uygulayabileceğimiz becerileri kazanmak için staj süresi dışında da ayrıca çalışıyorduk. Nitekim ikimiz de iyi eğitim almış pratisyen hekimler olarak zamanında mezun olduk.

1956-57 dönemi Ankara' da yedek subay okulunda yine bir araya geldik. Kış dönemiymi. Doktor yedek subay adaylarının çoğunluğunu bizim dönem oluşturuyordu. Soğukta, arazide askeri eğitime çıkıyorduk. Talime çıkarken, talimden dönüştü nizamıye önünden resmi geçit yürüyüşünde geçiyorduk ve bu iş kusursuz yapılyordu. Bunun dışında her şey şaka gibiydi. Komutanlar da bizi pek sıkımyorlardı. Çok keyifliydik. Fakat ne de olsa soğukta arazide eğitim zordu. Zeki Müren' de aynı dönemde yedek subay okulunda bizim gibi askeri görevini yapılyordu. Okulun dönem sonu konseri için görevliydi, okulda buldukları ile saz ekibini oluşturmuştu. Talime çıkmıyorlar, sürekli musiki çalışmaları yapıyorlardı. Tıp öğrenciliğindeki müzik çalışmalarının karşılığı, Veli Lök, Zeki Müren' in kemancısı olarak konser ekibinin içinde yer aldı; dondurucu soğukta, açık arazide askeri eğitimin zorluğunu hiç yaşamadı.

Okul sonrası, kıta hizmeti için hepimiz bir yerlere dağıldık. Askerlik sonrası, ikimizin de tıp fakültesinde okurken aldığımız burs karşılığı olarak, zorunlu hizmet süresi başladı. Ben Tunceli' ye atandım. Çalıştığımız yer hastane - sağlık ocağı karışımı az sayıda yataklı bir binaydı. Çalıştırılmayan röntgeni ve laboratuvarı vardı. İkisini de çalışır hale getirdim. Hastalarda skopi, kan ve idrar incelemeleri yapılyordum. Hastalarım her gün biraz daha çoğalıyordu. Hekimlik yaşamımın mutlu olduğum dönemlerimden olan bu görevim maalesef kısa sürdü. Mide kanaması geçirdim. Ankara'da acil olarak ameliyat oldum. Yarım mide ile mahrumiyet bölgesinde çalışmaktan korkmuşum, İzmir'e dönmek zorunda kaldım.

Rahatlıkla, Tunceli’deki pratisyenlik günlerimin, hekimlik yaşamımın en keyifli dönemlerinden olduğunu söyleyebilirim. Veli Lök’le ayrı olduğumuz kısa sürelerden biridir. Benim için çok kıymetli olduğundan anmadan geçemedim.

Ekim 1959’da Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, o zamanki adıyla Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi Kliniğinde yine beraber çalışma günlerimiz başladı. Benim kliniğe girişimde Veli Lök ve Mehmet Tiner’in katkıları çoktur. Moralim çok bozuk ve çaresizdim. Her ikisinin bana verdikleri moral ve yönlendirme ile ihtisasa başladım. İlk günler çok keyifliydi. Gün içinde çocuk cerrahisi ağırlıklı pratik öğrenim bize yetiyordu. Geceler bizimdi. Arkadaş çoktu, her gece gidilecek bir yerimiz oluyordu. Veli Lök evli olduğu için her zaman bize katılamıyor, bizimle olabilmenin özlemini yaşıyordu. Bu tatlı günler, Merih Gölcüklü hocamızın gelmesine kadar, yaklaşık bir yıl sürdü. Hocamızın gelmesi ile çalışma programımız değişti. Bilimsel çalışmalar ve toplantılar başladı. Kliniğin yeni kuruluş aşamasındaki yetersizliklere bağlı olarak, edindiğimiz pratik birkaç beceri dışında, bizlerde öğrenim sıfırdı. Bunu aşmak için kitaplardan yararlanmamız gerekiyordu. Ancak Türkçe yazılmış Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi kitapları yok gibiydi. Yabancı dildeki kitaplardan yararlanabilirdik. İçimizde Veli Lök dışında yeterli yabancı dil bilen yoktu. Çok zaman ondan yardım alıyorduk. Veli Lök İngilizceyi yeterli görmemiş, belki de daha sonra görüldüğü gibi ihtisas sonrası Almanya’ya gitmeyi planladığı için olacak, İstanbul’da birlikte Fransızca kursuna gittiğimiz benzeri, bana da öncülük ederek, beraber Almanca kursuna başlamıştık.

Artık kliniğin havası değişmişti. Keyifli geçen günlerin yerini, öğrenim çalışmaları, seminerlere hazırlanmak ve ameliyat öncesinde uygulanacak tekniğin teorisini öğrenmek gibi yoğun çalışma zorunluluğu aldı. Bir süre sonra havamız değişmiş bilimselliğin peşinde koşar olmuştuk. Kliniğin şansı da açılmıştı. ABD’de yetişmiş iki uzmanımız oldu. Enver Aydoğan ortopedinin, İhsan Numanoğlu Çocuk Cerrahisinin baş asistanı olarak göreve başladılar. Kliniğimize yeni bir aşım ve yeni bir ivme gelmişti. Kendilerine çok şey borçluyuz. Her yönüyle, pratik ve teorik gelişme içindeydik. Ancak o zamanlar fark edememiştik, fiilen ortopedi ve çocuk cerrahisinin ayrı bilim dalları olma döneminin başlangıcını yaşıyorduk. Bizler çok memnunduk, durmadan öğreniyor ve becerimiz artıyordu. Kendimize güven kazanıyorduk.

Behçet Uz Çocuk Hastanesi bünyesinde olduğumuzdan yetişkin hasta yatıramıyorduk, öğrenimimiz büyük bir eksiklik içindeydi. Merih Gölcüklü hocamız bu eksikliği karşılamak için bizleri ikişer ikişer, bir yıllığına İstanbul Çapa Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi Kliniğine rotasyona gönderiyordu. Biz Veli Lök' le beraber rotasyundaydık. Kliniğimizde iyi bir eğitim almakta olduğumuzu İstanbul' da daha iyi anladık. İstanbul'da akran meslekdaşlarımızdan hiç geri kalmadık, hatta tercih edilen asistanlar olduk. Orada bizdekinin aksine ortopedi hastalarının çocuk cerrahisinden daha çok olduğunu, ortopedik hastaların çoğunun yetişkinlerden oluştuğunu gördük ve çok şey öğrendik. İstanbul' da kaldığımız sürede almanca kursuna devam ediyorduk.

Kısa da olsa Veli Lök' ün değerli eşi Mukadder Hanım' dan söz etmem gerekiyor. İstanbul' daki rotasyonumuz süresinde sık sık evlerine, akşam yemeğine davetlileriydim. Adeta evin bireyi olmuşum. Yediğim ev yemeklerinin zevkini unutamam. Her gidişimde sevimli çocukları Alpay ve Olcay için fıstık götürmem gelenek olmuştu ve ben çocukların fıstık amcasıydım. Bu ilişki daha sonraki dönemlerde de devam etti. Mukadder Hanım'ın evin hanımı olarak bana gösterdiği yakınlığı unutamam.

1963' de İstanbul' da ki çalışma süremiz bitmiş, kliniğimize dönmüştük. Klinik bilimsel ve pratik olarak daha da gelişmişti. Ancak baş asistanımız Enver Aydoğan' ın ayrılmak üzere oluşu ikimizi de çok üzdü. Ortopedik eğitim ve becerimizin gelişmesinde çok büyük katkısı vardı. Çalışkan, bilgili ve uygulama becerisi çok iyiydi. Bizler kendisinden çok şey öğrendik. Yokluğumuzda klinikte bir şeylerin olduğu anlaşılıyordu. İkimiz de çok üzüliyorduk. Kararını değiştirecek etkimiz olamadı. Kısa bir süre sonra Enver Aydoğan ağabeyimiz ayrıldı, ABD' ye döndü. Yerine yine ABD' de eğitim ve öğrenim görmüş Fethi Özşahin görev aldı.

Baş asistanımız İhsan Numanoğlu' nun aramıza katılması ile Çocuk Cerrahisi çok güçlenmişti. Ancak, Çocuk Cerrahisi ile Ortopedinin uyumsuzluğu da belirginleşiyordu. Kliniğimiz doğumunu yapmak üzereydi. Ve nitekim bir süre sonra, Çocuk Cerrahisi ayrı bilim dalı olarak Ortopedi ile ortaklığını bozdu, ayrıldı. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinde Çocuk Cerrahisi'nin ayrı bilim dalı olması Türkiye'de ilktir ve İhsan Numanoğlu' nun başarılı eseridir. Bir kaç yıl içinde, Türkiye'nin birçok üniversitesinde Çocuk Cerrahisininin kurulması da bu gerekliliğin göstergesidir.

Bizim asistanlık süremiz doluyordu. 1963 yılında Veli Lök uzman oldu, Almanya'ya gitti. Ben de bir süre sonra 1964 yılında uzman oldum, klinik adına, Almanya'ya Giessen Üniversitesi Ortopedi Kliniğine öğrenim amaçlı gönderildim. Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi uzmanıydık. İkimizin de Almanya günleri başlamıştı. Ben Giessen'de, Veli Lök Kliefeld'de birbirimizden uzaktık. Gurbette insanların sevdikleriyle buluşmasının farklı bir mutluluğu oluyor. Ormanın içinde güzel bir lojmanda kalıyorlardı. İki üç gece misafirleri oldum. Bana çalıştığı hastaneyi gezdirdi. Çalıştığı ortamda sevildiği, sayıldığı hemen belli oluyordu. Noel tatiliydi, gündüz arabayla etrafı geziyor, geceleri sohbet ediyorduk. O zamanlar için bizlere yeni olan televizyonu da izleyerek 3 gün çabuk geçti. Benim için güzel bir tatil oldu. Aramızdaki konuştuğumuzda, Türkiye'de Ortopedinin Almanya'dan pek geri olmadığı kanısına vardık. Çalıştığımız kliniklerde, bilgi ve becerilerimiz meslekdaşlarımızı şaşırtıyor, biraz da kızdırıyordu. Bizim üstünlüğümüzde, uzman olarak Almanya'ya gidişimizin etkisi de vardı tabii. Almanların en büyük hataları, Türkiye'yi gelişmişlik açısından geri olarak düşünüp, küçümsemeleriydi. Kendilerinin üstün ırk oldukları saplantıları vardı. Bize göre fark onlardaki teknik olanak üstünlüğünden ibaretti. Tabii 1960'lı yıllar için konuşuyorum. Artık bu yargının değiştiğini görüyoruz. Almanya'da çalışan birçok hekimimizin kazandığı başarıları biliyoruz. Veli Lök 1965'de, ben de 1966'da Türkiye'ye döndük, klinikte baş asistan olarak çalışmaya başladık.

Kliniğin bilimselliği gelişmişti. Kuruluş yıllarından gelen üç arkadaş, Veli Lök, Mehmet Tiner ve ben uzman olmuştuk. İstanbul'dan, Almanya'dan kazandığımız bilgi, görgü ve becerileri kliniğimize taşıdık ve etkili oluyorduk. Merih hocamızın öncülüğünde yan dal çalışmaları başladı. Periyodik haftalık bilimsel programlar da kliniği geliştiriyordu. Her şey iyiydi. Bir sıkıntımız yetişkin hasta yatıramamaktı. Ancak klinikte hissedilir bir gergin ortam vardı. Baş asistan Fethi Özşahin, klinik direktörüne çok yakındı. Bu durum "*dışardan gelen birisi, kuruluştan beri emek veren bizlerin önüne geçirildi, haksızlık yapılıyor*" olarak algılanıyordu. Bir nevi kıskırtma yapılıyordu. Ancak ne Veli Lök, ne de ben Fethi Beyde en ufak bir kötü niyet görmedik. Efendi, çalışkan, iyi niyetli bir meslektaştı. Rahmetliye karşı en ufak hasım davranışımız olmadığına halen çok seviniriz. Ayrılıp Buca SSK Hastanesine niçin gittiğini de anlamış değiliz.

Veli Lök' le ayrı yerlerde çalıştığımız altı yıllık bir süremiz daha oldu. Çok özet olarak bu ayrılık şöyle gelişti. Klinikte travmatoloji dalında eksiklerimiz vardı. Kırık ve çıkık olgularında, her vaka için ne yapılması gerektiğini bilemediğimizden, her seferinde kitaplara sarılıyorduk. Hoş bir durum değildi. Travmatolojiye merakım vardı. Kendime yan dal olarak seçtim. Kaynağından öğrenmek için 1967 yılında klinikten istifa edip Avusturya'ya gittim. Kliniğin hocasına danışmadan, planlama yapmam hataydı. Nitekim bir yıl sonra tekrar kliniğe dönmek istediğimde kabul edilmedim. Avusturya' daki çalışmamı bir yıl daha uzattım. Böylece iki yıl iyi bir hocanın yanında çalışmış oldum. Edindiğim temel bilgiler, daha sonraki yıllarda travmatololi çalışmalarında ve başarıda etkili oldu.1969 yılında Bursa SSK Hastanesinde çalışmak üzere döndüm. 15 ay çalıştığım Bursa' da çok iyi arkadaşlarım oldu. Bursa SSK Hastanesinde Ortopedi ve Travmatoloji'nin kuruluşunun öncüsü oldum.

İhsan Numanoğlu hocamızın tekrar üniversiteye dönmem ve onunla birlikte çalışmam önerisi ile 1971 yılında İzmir' e geldim. Çocuk Cerrahisi Kliniğinde baş asistan olarak göreve başladım ve 1973 yılında Çocuk Cerrahisi Doçenti oldum. Klinikte çocuk ortopedisi ve travmatolojisi yapıyordum. Fakat bildiklerimin ancak % 20-30' unu uygulayabiliyordum. Durum beni bunaltıyordu. Nihayet kliniklerin hocaları anlaştı, bir gücenklik olmadan 1974 yılında yeni adıyla Ortopedi ve Travmatoloji Ana Bilim Dalı' nda çalışmaya başladım. Travmatoloji Bilim Dalı'nın yürütülmesinde görevlendirildim.

Ne de olsa kendi anılarımı yazıyorum. Unutmadan şu öz eleştiriye yapmam gerekiyor. Bütün gayretime rağmen kazanımlarıma sahip çıkmada çok başarılı olamadım. Çocuk Cerrahisi benim seçtiğim bilim dalı değildi. Ama doçentlik sınavına bu dalda girme zorunda kaldım. Doçentlik aşamasında zorlandım. Ancak ikinci sınavda başarılı olabildim. Profesörlük aşamam da sorunlu oldu. Sol görüşlüyüm diye senato profesörlüğümü onaylamadı, mahkeme kararı ile profesör olabildim. Olanlardan genel olarak kimseye kabahat bulmuyorum. Yaşanan kötülüklerin çoğu o zamanın hatalarıydı. Ben doğruluğuna inandığımı yaşadım ve geçmişimden pişmanlığım olmadı. Sadece gözlemlerimi dile getirmiş oluyorum. İsim olarak anmak istemiyorum; sol görüşlüyüz diye bizlere kötülük etmekten huzur bulanlar az değildi. Liberal görüşlü, bilimsel, demokrat hocalar olarak Prof Dr. İhsan Numanoğlu'nu ve Prof Dr. İlhan Vidinel' i anmak isterim. İyi insan İhsan hocamın yaptığı iyilikleri minnetle anıyorum.

Beklentisine tam cevap veremediğim için mahcubum. Bursa’ da beni bulan, elimden tutup üniversiteye tekrar getiren kişi idi. Bu günkü durumu ona borçluyum. Zamanın dekanı İlhan Vidinel hoca 12 Eylül’ ün zor günlerinde bir ölçüde bizlere koruyucu oldu. Fakülte Yönetim Kurulunda profesörlüğümün ekseriyet kararı ile geçmesini sağlayanlardandır.

12 Eylül Askeri Darbesi öncesi, yetmişli yıllarda sağ sol çatışmaları ülkenin huzurunu tehdit eder duruma gelmişti. Faşizan hareketler, bir ölçüde devlet hoşgörüsünü de arkalarına alarak çok can alıyordu. Bu günün sıradan konularını o günlerde konuşmak büyük riskti. Bu kanlı dönemde İzmir Tabip Odasının (İTO) işlediği konularda , genelde sağ sol amaçlı olmayan, özünde sağlık sorunlarını içermesine rağmen, çeşitli engellemeler yapıldı, zorluklar çıkarıldı. O günlerin İTO da görev alanlar cesaretle görevlerini yapıyorlardı. Yetmişli yıllarda Tabip Odası başkanlarını ve işledikleri konuları hiç olmazsa isim olarak anmak vefa borcumuzdur.

1970 - 1980 yıllarında ikişer yıllık dönemlerde oda başkanlığını sırasıyla Dr. Enver Şenerdem, Dr. Sedat Akınan, Prof. Dr. Altan Kayan, Prof. Dr. Veli Lök, Prof. Dr. Altan Kayan yaptılar. 1974 - 1980 yılları arasında, Altan Kayan ve Veli Lök dönemi, çalışmaların çok etkili olduğu zamanlardır. Sanının Türkiye’ de ilk kez 14 Mart’lar, ‘Tıp Bayramı ve Sağlık Haftası’ olarak kutlandı. Tıp Eğitimi, Uzmanlık Eğitimi, Mezuniyet Sonrası Eğitim, Sağlık Personeli Eğitimi, Halkın Sağlık Eğitimi, İlaç Sorunu, Beslenme, Nüfus Planlaması, Dünyada Tabip Odaları, Askeri Hekimlerin Sorunları, Diş Hekimliği Eğitimi, Diş Hekimlerin Sorunları, Sağlık Politikası, Genel Sağlık Sorunları, Ruh Sağlığı, Ana-Çocuk Sağlığı, İşçi Sağlığı ve Emniyeti, Spor Sağlığı konuları, panel ve konferans olarak işlendi.

1. ve 2. Halk Koşulan yapıldı. Prof. Dr. Cumhuriyet Ertekin’ in karikatürlü bilgi sunumu katkısıyla “ Halk Sağlığı Broşürü ” çıkarıldı. Etkinliklerde İzmir dışından konuşmacı olarak katılanlardan Prof. Dr. Nusret Fişek, Prof. Dr. Rahmi Dirican, Dr. Erdal Atabek, Doç. Dr. Nevzat Eren aklıma gelen hocalarımızdır. Aflarını dilerim, çok isim saymak gerekeceği için, İzmir içinden, Ege Üniversitesinden ve 9 Eylül Üniversitesi’ nden katılan konuşmacıları sayamıyorum.

Yetmişli yıllar, kliniğimizin mesleki bakımından çok başarılı, çok olgunlaştığı dönemdi. Yetenekli gençlerimiz vardı. Ortopedi kongrelerine orijinal çalışmalar sunuyorduk. Diğer Ortopedi klinikleri kendilerinden bahsederken muhakkak, “ *Türkiye’ de Ortopedi yapan bir biz, birde İzmir var* ” diyor, muhakkak bizi de anıyorlardı. 12 Eylül Darbesi’ nde bu değerli gençlerin hemen hemen tamamı siyasi nedenlerle Üniversiteden atıldı. Arkadaşların tümü, birbirinden farklı derecelerde olmakla birlikte toplumcu görüşlü, çok değerli gençlerdi.

Estirilen komünizim paranoyasının kurbanı oldular. Ancak “ *altın yere düşmekle sakıt olmaz* ” değer her yerde yerini bulur. Bu arkadaşlarımızın hepsi bir yerlere geldiler. Başka üniversitelerde profesör olanlar, üniversite dışında doçent olanları oldu. Önemli illerde belediye başkanlığı yapanlar oldu. Başarılı işlere imza attılar. Hekim olarak önemli hizmetler verdiler. Önemli bir özellikleri de hiç biri için etik dışı bir söz, bir olay duyulmadı. Hocamız Merih Gölcüklü’ nün haksız yere klinikten uzaklaştırılan ve ayrılmak durumunda kalanlara hiç sahip çıkmaması bizleri çok üzdü. Bu arkadaşlarla klinikte birlikte geçirdiğimiz günlerden daha sıkı arkadaşlık ilişkilerimiz devam etti.

Eylül 1981’ de Prof. Dr. Yavuz Aksu 1402 sayılı sıkı yönetim yasası ile görevinden alındı. İzmir’ de 1402 ile üniversiteden ilk atılan hocamızdır. Arkasının olacağı, sıranın bizlere de geleceği belliydi. Üniversitede çalışırken, hep tam gün çalışmayı savunmuştuk. Hekimlerin ya hastanede ya da muayenehanede tam gün olarak çalışması zorunluluğunu getiren “ *Tam Gün Yasası* ” nı savunduğumuz için de çok düşman kazanmıştık. Üniversiteden atılınca muayenehane hekimliğinin bizlerin de çaresi olacağını bilemezdik. 1981 yılında, aynı durumu paylaştığımız arkadaşlarla muayene hekimliği için kollan sıvadık. Eşim ve ben Alsancak’ da muayenehanelerimizi açıp çalışmaya başladık. Çok geçmedi, kısa bir süre sonra önce Prof. Dr. Veli Lök, Prof. Dr. Cumhuri Ertekin, daha sonra eşim Prof. Dr. Türkan Süren, Prof. Dr. Erol Mavi ve Prof. Dr. Altan Kayan 1402 lik oldular. Düşünce, davranış bakımından hiç farkımız olmayan bu arkadaşların atılışlarının ardından protesto için ben de aynı gün istifa edip ayrıldım. Dilekçem, ben daha Bomova’ dan İzmir’ e varmadan işleme konmuştu. Bu, çok gücüme gitmişti. Bir daha kliniğime uğramamak kararıyla kahrederek ayrıldığım o günü hiç unutamam. Ve de öyle yaptım.

Veli Lök, muayene konusunda haklı çıkmıştı. Bizler zaman zaman onun muayene hekimliğini eleştirirdik. Bizlere “ *her zaman başımıza sorun gelebilir. Dayanıklı olmak, mücadele edebilmek için ekonomik olarak da güçlü olmaya mecburuz, bizim için bunun yolu muayenehane açmak, orada da dürüst hekimliğin örneğini vermektir* ” derdi. Bizler ancak atılınca onun söylediklerinin doğruluğunu anladık.

Artık üniversite günlerimiz sona ermiş, muayene hekimliği günlerimiz başlamıştı. Üniversiteden değişik fakültelerden birçok öğretim üyesi 1402 lik olmuştu. Hekimler için ekonomi konusunda sorun yaşanmadı. Hatta parasal yönden daha rahat konuma gelindi. Tıp dışındaki arkadaşlarımızın çok ağır sıkıntıları oldu. Geçim derdine düştüler. Hepsi çok onurlu insanlardı. Daima dıştan yardıma kapalı oldular.

Bir çoğumuz sorgulamadan geçiyorduk. 12 Eylül’ün baskısı bütün şiddetle devam ediyordu. İfade vermek için Hava Harp Okulu’na gidiyorduk. Veli Lök ve Türkan Süren ‘Barış Demeği’nden, ben ‘Aydınlar Dilekçesi’nden sorgulandık. Eşimle anlaşmıştık. Birimiz dışarıda kalabilsin, içerdekine bakabilsin diye aynı konuda imza atmıyorduk. Sıkı Yönetim Savcısı Yarbay Hacı Mirzaoğlu’ydu. İsmi her zaman hürmetle anarız. İdeolojik olarak dünya görüşü neydi hiç birimiz bilemedik. Aydın, çağdaş yapılı oluşu kesindi. “ *Üniversite hocalığına gelmiş bir insanın ideolojik görüşünün olması tabiidir, bu onun hakkıdır, suç işlemediği takdirde bunun için suçlanamaz* ” düşüncesine inanmıştı. Bizleri de daha üniversiteden ayrılmadan incelediğini sanıyoruz. Toplumcu görüşlü, laikliği, demokrasiyi, insan haklarını ve diğer evrensel değerleri yasal ölçülerde savunan yürekli insanlar olduğumuza inanmış olacak ki o günler için cesur sayılacak davranışlarıyla hepimize çok yardımcı oldu. Ben Veli Lök’ ün sorulduğunda yalan söylediğine hiç tanık olmadım. İfadeler alındığında zamanın yasalarına göre suç oluşturacak bazı ifadeleri oldu. Yine bir yargıç arkadaşımız durumu tehlikeli gördü, yazılı bir metin vererek ifadenin bu şekilde değiştirilmesini istedi. Savcıya çekinerek gittik. Hiç duraksamadan yazılı ifadeyi istenilen şekle değiştirdi. Sağ ise kulakları çınlasın. Bizlere karşı tutumunun doğru olduğunu görmenin mutluluğunu yaşadığını umarım. Bizler haklıydık. Suçlandığımız söz ve fikirlerin hepsi bu gün AB sayesinde yasal oldu.

1402 ile üniversiteden atılanlar epey kalabalıktık. 1402' lik öğretim üyesi en çok İzmir' de olmuştu. Bunun nedeninin cevabı ve günahı o zamanın üniversitedeki yönetici kadroları ve yakın çevrelerinin karakter yapısındadır. Tıp Fakültesinden, Prof. Dr. Yavuz Aksu, Prof. Dr. Veli Lök, Prof. Dr. Cumhur Ertekin, Prof. Dr. Erol Mavi, Prof. Dr. Türkan Süren , Prof. Dr. Selçuk Tuncer, Prof. Dr. Oya Tuncer, Ziraat Fakültesinden Prof. Dr. Tayyar Bora, Fen Fakültesinden Prof. Dr. Şükrü Bozkurt ve ben, affetsinler şu anda hatırlayamadığım arkadaşlarla her ay toplanıp birlikte yemek yiyor, dertleşiyorduk. Gelenek haline gelmişti. Beraber olmaktan mutlu oluyorduk, moral buluyorduk. Tam hatırlayamıyorum ama sanının 1402 yasasına karşı hak arama ve 1986 İzmir Tabip Odası seçimleri o günlerin başlıca konularıydı. Nitekim takip eden yıllarda, 1402' lik arkadaşlar Veli Lök' ün önderliğinde İHD de toplantılar yaptılar. 12 Eylül' ün hışımına uğrayanların avukatı Güney Dinç de toplantılara katılıyor, hukuksal olarak olanaklar tartışılıyordu. Eşdeğer çalışmalar İstanbul ve Ankara' da da yapılıyordu. Bir çok 1402' lik hukuk bilim insanımız işin içindeydi. İzmir' in bağlantısını Veli Lök sağlıyordu. Çalışmalar olgunlaştı, Ankara' da “1402 kurultayı” yapılması kararı alındı. İzmir grubu, Prof. Dr. Veli Lök, Prof. Dr. Erol Mavi ve Prof. Dr. Türkan Süren'in oluşturduğu “1402' likler İzmir Komisyonu ” olarak bir ekim 1988 de Ankara' da yapılan “1402' likler Kurultayı ” toplantısına katıldı. Kurultay dava metnini hazırladı ve dava açıldı. 12 Eylül' ün kötülüklerine karşı ilk hukuki başarı kazanıldı, 1402' likler görevlerine döndüler.

1986 İzmir Tabip Odası seçimleri gelmişti. 1982 yılında Prof. Dr. Yavuz Aksu' nun başkanlığında kazanılan seçimi 40 gün sonra Askeri Sıkı Yönetim iptal etmiş ve Oda kapatılmıştı. 1984 yılında yapılan seçimi de sağcılar kazanmıştı. Ege Üniversitesinin rektörü Prof. Dr. Sermet Akgün' ün ve 9 Eylül Üniversitesi' nin rektörü Prof. Dr. Ömer Yiğitbaşı' nın seçimlerin kazanılmasında büyük payları vardı. 1986 seçimlerinin kazanılması bizim için çok önemliydi; adeta bir hesaplaşma söz konusuydu. Seçim çalışma ekibini, Prof. Dr. Yavuz Aksu, Prof. Dr. Veli Lök, Prof. Dr. Erol Mavi, Prof. Dr. Selçuk Tuncer, Prof. Dr. Oya Tuncer, Prof. Dr. Cumhur Ertekin, Prof. Dr. Türkan Süren ve ben, affetsinler daha isimlerini sayamadığım arkadaşlar oluşturuyorduk. Karşı taraf da kazanmak istiyordu ve aynı rektörler görevdeydi. Ben başkan adayıydım. Çok çekişmeli bir seçim oldu. Sağcı kesim kendi yandaşlarından hasta olanları taksikle taşıyıp oy attırdılar. Bize oy veren birçok meslektaşımız terchini belli etmemeye özen göstererek oylarını kullandılar. Beş oy farkıyla seçimi kazandık. Biz varız

demenin mutluluğunu yaşıyorduk. Yasal bir kuruluşun başında söz sahibiydik. İki dönem bir çok başarının altına imzamızı attık. 1986' yı izleyen 3-4 seçime tek liste olarak girildi. Tabip Odası anıları çok zengin ve çok geniş. Veli Lök hiç yönetimde yer almadı, ama daima odanın etkinliklerinin içindeydi. Birçok başarının aktörlerinden biri oldu.

O günleri iyi hatırlarım. Tabip Odası Başkanlığı için hiç hazırlıklı değildim. Seçim ekibinin ısrarı ile kabul etmek zorunda kalmıştım. Kendime ve arkadaşlarıma ters gelmeyecek tarzım olmalıydı. Hekimler sağcı solcu olarak ikiye bölünmüştü. Doğal olarak, Oda bütün hekimlerini. Kötü günleri yaşıyorduk. 12 Eylül' ün sertliği devam ediyordu. Açlık grevleri, göz altındakilere ve tutuklulara işkence büyük sorundu. İdeolojik yapım, gönül olarak komünist, 'Türkiye' de olabirlik düşüncesi olarak sosyal demokrat düzeyde şekillenmişti. Ülkemizin durumunu, solcu yapımı, hekim kitlesini, bütün bunları değerlendirdim ve yapmam gerekene karar verdim. Odanın siyaseti de, solculuğu da " *Halk Sağlığı* " için olacaktı. Partilerle, siyasi amaçlı kuruluşlarla ilişkilerde dikkatli olunacaktı. Tabip Odası Kuruluş Yasası ölçüsünde kalınacaktı. Hastane ve büyük Dispanserleri ziyaretlerimde hep bu ölçüde konuştum ve davranışlarımda hiç yalan söyler duruma düşmedim. Toplumsal olaylara, siyasi etkinliklere İTO başkanı olarak karışmıyordum. Günün sol hareketlerinde kendi adıma yerimi alıyordum. İHD ve TİHV kuruluşlarında bu şekilde yer aldım. Bu tutumum hiç değişmedi. Beni birçok genç arkadaşın beğenmeme nedeninin bu olduğunu sanıyorum. Bütün bunlara rağmen oda başkanı olarak bir defa mahkemeye çıktım, üç defa da sorgulandım. 1987 oda seçiminin ve takiben birkaç seçimin tek liste olarak geçmesini, hekimlerin oda etrafında birleştiğinin, oda yönetim tarzının doğruluğun göstergesi olarak yorumluyorum.

O günler, odayı en çok üzen işkence olayları, açlık grevleri, ölüm oruçlarıydı. Olaylar direk insan sağlığı ile ilgiliydi ve bu nedenle odamızı yakından ilgilendiriyordu. Konuyla daha iyi uğraşabilmek için Veli Lök' ün teklifi ve başkanlığında " *İnsan Hakları Komisyonu* " ve bunun içinde İTO Muayene Komisyonu' nun kurulması çok isabetli oldu. İlk rapor çalışması, Av. Güney Dinç' in baş vuruşu ile yapıldı. AİHM de Yağcı-Sargın için karar aşamasında olan dosyanın raporlarının oda tarafından değerlendirilmesi istendi. Dosyada ki üç rapor da işkence

yapılmadığı lehineydi. Muayene komisyonu dosyadaki üç raporun da uluslar arası rapor normlarına göre yetersiz olduğu doğrultusunda karar verdi. Odamın verdiği raporla davanın yönü değişti. AİHM de sanıkların tekrar işkence için muayenelerine karar verildi. Sonuçta dava sanıkların lehinde sonuçlandı. İlk defa odamızın raporu uluslar arası bir kuruluştaki etkili oluyordu. Bu olay Oda olarak gücümüzü anlamamızı sağladı ve daha sonraki başarılarında yol gösterici oldu. Birçok rapor olayı bunu izledi.

Ülkemiz, Aydın Ceza Evindeki ölüm oruçları ile çalkalanıyordu. TTB tarafından İTO dan durumun değerlendirilmesi istendi. Prof. Dr. Nusret Fişek, Prof. Dr. Veli Lök, Prof. Dr. Türkan Süren ve ben komisyon olarak Aydına gittik. Hapishaneye giremedik. Hapishane doktorundan ve Aydın Tabip Odasından aldığımız bilgilere dayanarak düzenlenen Değerlendirme Raporu Cumhurbaşkanlığı dahil ilgili sorumlulara gönderildi.

İşkencede eski vakalarda kanıt bulmada güçlük çekiliyordu. Veli Lök, İşkence muayenesine “*Kemik Sintigrafisi*” ve “*İğne Biyopsisi*” tetkik yöntemlerinin uygulanmasını getirdi. Tanı konmasında zorluk çekilen birçok vakada sorun çözülür duruma geldi. İşkence olaylarında, İTO Rapor Komisyonunun raporlarının etkinliği yargıda artmıştı. Bu sayede işkence olaylarında azalma başladı. Falaka, testis sıkıştırılması gibi yöntemler artık kolay yapılamıyordu. Elektrik işkencesi biopsi tetkiki ile önlenir duruma gelmişti.

İşkence ile ilgili çalışmalar dış ülkelerin ilgisini çekiyordu. Ankara’ da İsveç’ lilerle, İstanbul’ da ABD’ li meslektaşlarla seminerler yapıldı. Veli Lök işkencede sintigrafi tetkiki, Prof. Dr. Fikri Öztıp iğne biyopsisi, ben İşkencede Rapor Tekniği konularında konuşmacıydık. Konu ile ilgili çalışmalar gittikçe yurt dışına yayılıyordu. 1990 yılında Veli Lök’ ün katkıları ile Ankara’ da Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) kuruldu. Rapor muayenelerine işkence görenlerin tedavisi de eklendi. İşkence ile ilgili etkinlikler vakıfta toplandı ve güçlendi. IRCT ile müşterek çalışmalar konuyu Birleşmiş Milletlere (BM) taşıdı. TİHV, TTB, Adli Tıp Uzmanlar Derneği (ATUD) ve 15 ülkeden, 40 işkenceyle ilgili 40 organizasyondan 75 bilim insanı ve insan hakları aktivitesi elemanlarının birlikte çalışmaları ile Alternatif Tıbbi Rapor Formu’ nu hazırladılar.

İşkence Rapor Formu bildiğim kadarı ile BM' lerce ilgi gördü ve BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği' nin 8. Meslek Eğitim Kitabı' nda yer aldı. Veli Lök, IRCT nin kurduğu uluslararası Eğitim Seminerleri Komisyonunda yer aldı; her kıtada işkenceyi önleme çalışmaları seminerlerine bir Türk konuşmacı olarak katıldı.

Anlatılanların büyük bölümü, komünizim paranoyasının estirildiği, devletin büyük baskılarının olduğu zamanlarda yaşandı. Veli Lök' ün hizmetleri yalnız tıp alanında kalmıyor, siyasi, sosyal, kültürel alanlarda da uğraş veriyordu. Ülkemizin laik, demokratik ve çağdaş hukuk devleti olması için uğraştı. Evrensel İnsan Haklarının yılmaz savunucusuydu. İşkence ve idamın karşısında oldu. Halk çocuğuydu, daima toplumun ve zayıfın yanında oldu. Davranışlarının halkının lehine olduğuna inanıyordu. Doğruluğuna inandığı kamuyu etkileyici, kurulu düzeni sarsıcı görüşleri savundu. Lider yapıydı, uğraş verdiği her konuda etkili ve yaratıcıydı. Stresli günlerin çok zor koşullarında bile inançlarından hiç taviz vermedi. Yaşının ilerlediği günlerde de enerjisi hiç azalmadı; uğraş verdiği bütün konularda aynı hızla çalışmalarına devam etti.

Veli Lök' ün önemli özelliklerinden biri de arşivciliğidir. Tanıştığımız tıp öğrenciliğinde gözlediğim bu özelliği bütün yaşamında devam etti. Bu yolda gerekli en modern teknolojiyi, masrafından çekinmeden, daima kullandı. Yaşamı boyunca gelişen bilimsel, siyasal, sosyal, kültürel bilgi ve olayları, yazı, resim, kaset ve CD şeklinde görüntülü olarak arşivledi.

Yaptığı saptamaların, önemli tarihsel, bilgisel ve referans değeri olduğunu biliyorum. Bunların, gelecek nesillerin yararlanması için, korunması gereklidir. Bunu en iyi tıbbi bir demek veya bir vakıf yapabilir. Nasıl yapılırsa yapılsın, sağlığında, kendisinin yardımlarıyla bu gerçekleştirilmelidir..

Hep düşünmüşümdür. Kurulu düzeni, sarsıcı, değiştirmeye yönelik, uğraştığı her konuda etki gücü olan Veli Lök nasıl oluyor da ayakta kalabiliyor. Birçok insan, yerleşik düzene karşı çok daha ufak çıkışlarda hapis hanelik oluyor da inançlı bir sosyalist olan benim arkadaşıma,

mahkemelere çıkmasına rağmen tutukluluk olmuyor. Ben bunun cevabını yine kendisinde buldum. Her zaman yasal ölçü içinde oldu. Yurdunun insanıydı. Ne düşünürse düşünsün ülkesi için halkı içindi. Dürüst ve çalışkandı. Arkadaş canlısıydı. Mesleğinde çok verimliydi, bilimsel katkısı vardı. Çok meslektaşın gelişmesinde katkısı oldu. Ulusal ve uluslar arası mesleki kuruluşlarda yer aldı. İyi hocaydı, öğreticiydi. İyi bir bilim adamıydı. Yenilikleri taşıyıcı, araştırmacı yapıydı. Bir çok tıbbi konuların kuruluş ve gelişmesinde öncülük yaptı. Daha aklıma gelmeyen birçok meziyetleri olan örnek bir insandı. Kendisini yakından tanıyan zıt fikirli insanların da sevgisini saygısını kazanıyordu. Topluma mal olmuştu. Dış ülkelerde tanınıyordu. Veli Lök' ü derinliğine tanıyan insan, ne kadar zıt görüşlü olursa olsun, kim olursa olsun ona kötülük etmeyi içine sindiremez. Bütün bunlar onun için koruyucu bir zırhtı, hiç eğilmeden, ödün vermeden inançları doğrultusunda çalışmalarına devam etti ve halen de devam ediyor. Veliciğim sen çok yaşa.

1980 - 1990 YILLARI İZMİR TABİP ODASI ANILARI Prof Dr. Orhan Süren

1970 - 1990 yılları kendine özgü özellikleri olan dönem olmuştur. Dış ülkelerden ve ülke içinden etkilerle yaratılan komünizm paranoyası rüzgarında, yetmişli yıllar, bir çok kanlı olayların yaşandığı, faşizmin devlet desteğinde yükseldiği yıllardır. Bu zor dönemdeki oda başkanları, Prof. Dr. Veli Lök ve Doç. Dr. Altan Kayan' ın yaptıkları hizmetler takdirle anılacaktır. Bizleri çok üzen, gelişen olayların Dr. Kayan' ın yurdunu terk etmesine neden olmasıdır.

12 Eylül hareketi, iç çatışmaları önlediyse de, uygulanan Türk-İslam sentezi çizgisinde yetmişli yılların devamı oldu ve askeri yönetim desteğinde devlet baskısı, toplumcu anlayış üzerinde daha da arttı. İlk yaptıkları, Meslek Odalarını kapatmak oldu. Bu atmosfer içinde, seksenli yıllarda, İzmir Tabip Odası (İTO) üç zor seçim yaşadı.

1982 İTO seçimlerinde, gençler çok iyi çalıştılar. Prof. Dr. Nurcan Özdamar' ın divan başkanlığını yaptığı seçimde, solcu kesimin kazanacağı belli olmuştu. Karşı grubun etkili isimleri seçimi sonuçlandırmamak için çok çalıştılar. Divan başkanının kararlı tutumu sonucu seçim, rahmetli

Prof. Dr. Yavuz Aksu ekibinin kazanması ile sonuçlandı. Bunu iki olay izledi, 40 gün sonra oda sıkı yönetimce kapatıldı ve bir süre sonra Prof. Dr. Nurcan Özdamar, Tokat Tıp Fakültesine rotasyona sürüldü.

1984 seçimleri daha büyük çekişme içinde geçti. Üyeler üzerindeki baskı ile, özellikle her iki Tıp Fakültelerinde, korku ve çekingenlik daha belirgin hale gelmişti. Genel kurulda, 40 gün görevde kalmış Prof. Dr. Yavuz Aksu yönetiminin ibra edilmemek istenmesi ibret vericidir. Tıp Fakültesi kökenli Ege ve Dokuz Eylül Üniversiteleri rektörleri seçimlerde ağırlıklarını koydular. Hasta üyeler, sedye ile getirilip oy kullandırıldı. İTO seçimlerini, ilk defa liberal görüş kazandı. Taraflar arasında en az oy alanla en çok oy alan arasındaki fark 48 oldu.

1986 seçimleri de çok çekişmeli geçti. Biraz azalmakla beraber askeri darbenin korku ve çekingenliği devam ediyordu. Seçim listesini bile yapmada güçlük çektik. Çok iyi çalışıldı. Seçimleri az farkla liste delinmeden kazandık. Sosyal görüşlü listeden en az oy alanla, sağ listeden en çok oy alan arasındaki fark 5 oldu. Yönetim kurulu: Başkan Doç. Dr. Orhan Süren, Genel Sekreter Dr. Yılmaz Balat, Üye Dr. Mehmet Tunca, Üye Dr. Ferruh Zorlu, Üye Dr. Nurettin Demir, Üye Dr. Yılmaz Nuyan, Üye Dr. Yılmaz Okyay' dan oluştu. İlk toplantıda İTO'nun çalışma genel prensiplerini, hekim özlük hakları, halk sağlığı, demokrasiye insan haklarına ve çağdaşlığa sahip çıkmak, tabipler odası 6023 sayılı yasa çerçevesinde işleri yürütme, şeklinde belirledik. Yasalara uyum içinde sağlık için politika yapmaya dikkat etmek kararındaydık. Fakat yine de bir defa mahkemeye çıkmak, tam sayısını hatırlayamadığım sıklıkta ifade vermek durumunda kaldım.

İlk etkinlik olarak, hekimlerle ve halkla ilişki kurmayı amaçladık. İki ayda bir, Çağdaş Hekim adlı bir dergi çıkarmaya başladık. Ekonomik zorluklar nedeninden dergi 3. hamur kağıda basıldı. İzmir, Ankara ve İstanbul'dan meslektaşlarımızın katkıları ile derginin içeriği çok iyiydi. Oldukça yoğun ilan alıyor, kar bile ediyorduk. Dergiyi bütün üyelerimize ücretsiz gönderdik. Bu şekilde üyelerimizle ilişkinin ilk adımını atmış olduk.

Yaptığımız sağlık kuruluşları ziyaretlerinin de ilişki kurmada büyük faydasını gördük. Kamu ve özel, bütün sağlık kuruluşlarını, Tıp Fakültelerini, Sağlık Müdürlüğünü, Devlet Hastanelerini, SSK Hastanelerini, bütün diğer özel ve kamu hastanelerini ziyaret ediyor, odanın çalışmalarından, yapmak istediklerinden bilgiler aktarıyorduk, bazı etkinliklere ortak etmeye çalışıyorduk.

İzmir Tabip Odası Lokali'nin açılışı da oda hekim ilişkisinde önemli adım oldu. Alsancak' da zamanın en lüks restoranlarından biriyle İTO Lokali olarak anlaştık. Hekimlerin, ekonomik koşulları çok iyi olmasa da kalite arama özellikleri vardır. Restoranın kentin merkezi bir yerinde bulunması, çok lüks olması ve fiyatlarının kontrolümüzde olması üyelerimizin rağbetinde büyük rol oynadı.

Tıp öğrencileri ile ilişkilerin ayrı bir önemi vardı. Onları hatalardan korumayı, mesleği sevdirmeyi, etik değerleri öğrenmelerini görev olarak görüyorduk. Daima onlara, hocaları ile yakın ilişkide olmalarını, sorunlarına çözümün fakülte içinde olduğunu telkin etmeye çalıştık. 14 Mart kutlamalarında onlara da söz hakkı sağladık.

Halkla ilişki kurmanın en etkili yolu basından yararlanmaktır. Bu amaçla, Gazeteciler Lokalinde, ayda bir, periyodik basın toplantılar düzenlemeye başladık. Üç Sağlık Odası, İTO, Eczacılar Odası ve Diş Hekimleri Odası birlikte, halka ve üyelerimize dönük sorunları dile getiriyorduk. Basının ilgisini çekebilmek için her toplantıda güncel hastalıklarından bir iki konuda, uzman meslektaşlarımızı konuşturuyor ve konuşmayı yazılı olarak kendilerine veriyorduk. Bu yöntem basının işini kolaylaştırıyor, haber sıkıntısı çektiklerinde bu bilgileri kullanıyorlardı. Bu toplantılarda, hekimlerin ekonomik sorunlarını dile getirdiğimizde, gazetecilerin bundan hoşlanmadıklarını fark ettik. Konuşmalarda halk sağlık sorunlarını ön planda tutuyor, arada ilişkili olarak mesleki ve ekonomik sorunları dile getiriyorduk.

İTO ile diğer akademik meslek odaları arasındaki ilişki de, karşılıklı dayanışma ve iş birliği bakımından önem taşıyordu. Bu anlayışla diğer meslek odaları ile ilişki için girişimlere başladık. Kısa sürede gelişmeler oluştu. 9 oda, periyodik olarak her ay, Eczacılar Odasında toplanmaya başladık. Böylece odalar birbirini daha iyi tanır duruma geldi. Bazı genel konularda birlikte hareket etmeye başladık. Bu birlikteliğin odamıza büyük bir faydası da yeni binamızın yapımında, bütün teknik hizmetlerin mühendis odalarınca ücretsiz yapılması oldu.

Sağlık, Akademik ve Meslek Odaları arasında ilişkiye ayrı önem veriyorduk. Her ay toplanıyor, ülkenin sağlık sorunlarını tartışıyor, çalışma programları planlıyorduk. Bu birlikteliğin ürünü, ortak basın toplantıları ve ilk defa İzmir’ de İTO, Eczacılar Odası ve Diş Hekimleri Odası için Sağlık Telefon Rehberinin basılması oldu.

Odamız etkinliklerinde en büyük güçlük, yer bakımından yaşıyordu. İTO’ nın binası, İzmir’ in bir ucunda, hekimlerin yoğun oldukları bölgeden uzak bir yerde bulunuyordu. Bir hayır severin kira almadan kullanmamıza verdiği 70-80 metre karelik küçük bir apartman dairesiydi. Oraya ulaşım herkese ters geliyordu, yönetim kurulu toplantıları dahi Alsancak’ da muayenehanemde yapılıyordu. Oda hekim ilişkisinde, odanın yerinin ve yeterliliğinin önemi büyüktü. Oda için uygun bir mülk sahibi olmaya karar verdik. Üyelerimizi konuya ısındırma amacıyla bağışta bulunma yoklaması şeklinde uygulama ile işe başladık. Bir süre sonra bağış toplamaya başladık. Bağışlarda, vaat edilenden çok azını toplayabildik. Lokalden her ay para gelirimiz vardı. Dergiden az da olsa akarımız oluyordu. Tek sekreter ile çalışıyor, her türlü kısıtlamalarla birikim için gayret ediyorduk. Bilimsel ve sosyal etkinlikler yapıyor, odaya para girdisi sağlıyorduk. Halen kullandığımız oda binamızı, 1988 yılında Alsancak’ da eski, tarihi bir yapıyı , taksitle ödemek yoluyla satın alabildik. Mühendislik hizmetleri için ücret ödemediğimiz, Mühendis Odalarınca, binanın yapımı için plan -projesi yapıldı. Yalnız ön duvar kalacak şekilde yıkılıp yeniden inşa edildi ve o günlerin teknolojisine uygun iç donanımı da sağlandı, binamıza 1990 yılı başlarında taşınabildik. Maalesef odanın o zamanlara ait arşivleri olmadığından, isimleri tam doğru hatırlamak, olayları nakletmede kronolojik sırayı izlemek, binanın mal oluş parasal değerini söylemek mümkün değil.

Katkıda bulunan üyelerimizi saymak sayfaları doldurur. Ancak, Dr. Ali Ağzitemiz' i, rahmetli Doç. Dr. Ahmet Karaman' ı, Dr. Halis Temel' i de dört yıl süre ile hiç yol masrafı istemeden Ankara' ya taşınan Merkez Konseyi Üyelerimizi şükranla anmak borcumuzdur.

TTB' nin büyük başarılarından, İş Yeri Hekimliği Kursu ve İş Yeri Hekimliğinin sertifikaya bağlanması çalışmalarının odalara sağladığı parasal akarın da oda binamızın alımında ve yeniden yapılmasında önemli katkısı oldu. Yeri gelmişken, İTO' da İş Yeri Hekimliği dağıtımında adil ölçülerin sağlanmasında, puantaj uygulamasında katkılarından dolayı Dr. Halil Erol' u taktirle anmak isterim.

1987 ve 1988 yıllarında, sağlık sorunları giderek artıyor, halk ve hekimler zor günler yaşıyordu. Hekim ve odaların şikayetlerini dile getirmesi zamanın hükümetinin hoşuna gitmiyor, yetkili ağızlardan saldırgan konuşmalar yapıyordu. Duruma tepki amacıyla, İTO 1988 yılında ilk beyaz gömlekliler yürüyüşünü Gaziemir' de yaptı. Komşu illerden de katılımlarla başarılı, olaysız bir yürüyüş oldu. Bu yürüyüş sonunda yaptığım “ *Halk Sağlığı Sorunları* ” ağırlıklı konuşmamda, gittikçe artan, kalabalık bir kitlenin toplanması dikkat çekiciydi.

Aynı yıllarda bir sorun da kamu hastaneleri polikliniklerinde yaşanıyordu. Hasta yoğunluğundan, hastalar doğru dürüst muayene edilmeden reçete yazılıyordu. TTB, her hastaya muayene ve tedavisi için yeteri kadar (20 dakika) zaman ayrılması kararı aldı. İTO, uygulamayı, hastane yetkilileri ve Türk İşle yapılan görüşmelerden sonra, SSK Tepecik Hastanesinde başlattı. İyi başlayan uygulama, uzun vadeli olmadı. Beklenen engelleme, yönetimden geleceğine, uzman hekimlerin bir bölümünden, daha büyük oranda polikliniklerde çalışan pratisyen hekimlerden geldi. Pratisyenlerin yorumu, biz TUS' a hazırlanıyoruz, sayı ne olursa olsun, işimizi saat 13:00' a kadar bitirir, öğleden sonra ders çalışırız şeklinde oldu. Konu, pratisyen hekimin motivasyonunun ve moralinin ne kadar bozuk olduğuna bağlandı.

Oda etkinliklerinde daha ilk yıllarda, erken başlayan bir çalışma da “*İnsan Hakları Komisyonu*” nun kurulmasıdır. 1987 yılında ceza evlerinde ölüm oruçları, açlık grevleri olayları artmıştı. Aydın ceza evinde de başka ceza evlerine nakillere itiraz olarak ölüm oruçları yapılıyordu. Komisyonun ilk etkinliği bu konuda oldu. Durumu incelemek, rapora dönüştürmek için Prof. Dr. Nusret Fişek ile birlikte ben, Prof. Dr. Veli Lök ve Prof. Dr. Türkan Süren’ le Aydın’ a gidildi. Ceza evinde mahkumları ziyaretimize izin verilmedi. Aydın Tabip Odası görevlilerinden, ceza evi hekiminden toplanan bilgilere dayanan, durumu değerlendirme raporu yazıldı ve ilgili mercilere iletildi.

Aydın yolunda, Nusret Hoca’ ya, İTO İnsan Hakları Komisyonu çalışmalarından bahsederken, Hoca’ mız tarafından, bizim o güne kadar ismini duymadığımız RCD (Danimarka İşkence Görenlerin Rehabilitasyon Merkezi) ile ilişki kurulması fikri ortaya atıldı. Konu ile ilişkili çalışmalar, Ankara’ da Doç. Dr. Gürhan Fişek tarafından yürütüldü, Dr. İ. Genefke ve Prof. Dr. B. Soronson’ la ilişki sağlandı ve böylece İstanbul, Ankara ve İzmir’ de RCD (Daha sonra IRCD, yani uluslar arası oldu.) seri toplantılar yaptı. Bu yolla ülkemizde, işkence karşıtı çalışmalar yoğun olarak başladı.

İnsan Hakları Komisyonu çalışmalarında önemli bir etkinlik de Nabi Yağcı ve Kutlu Sargın’ ın Strasbourg-Avrupa Birliği İnsan Hakları Mahkemesindeki davası konusunda yaşandı. Dava avukatı, bir dosya ile odamıza başvuruda bulunarak, dosyadaki raporların değerlendirilmesi talebinde bulundu. Dosyada, ilk tutuklamaya ait iki hekim imzalı kısa yazımlı sağlıklı olduklarını bildirir bir rapor, işkence iddiasına karşılık, işkence olmadığını bildirir üç hekim imzalı rapor ve telefonla verilen bilgilere dayanarak hazırlanmış, ABD’ den bir profesörün imzalı raporu bulunuyordu. İTO İnsan Hakları Komisyonunun Sağlık Kurulunda dosya incelendi, verilen raporların uluslar arası rapor normlarına uymadığı ve yetersizliği doğrultusunda kanaat belirten, yeniden sanıkların muayene ve tetkikleri yapılarak rapor verilmesi gerekliliğini içeren rapor verildi. Bizim bu değerlendirme raporumuz, İnsan Hakları Mahkemesince kabul edildi ve kurulumuzca yeniden sanıkların muayene ve tetkikleri yapılarak düzenlenen raporumuzla dava sanıklar lehine sonuçlandı. Bu şekilde İTO nun İnsan Hakları Komisyonu Sağlık Kurulunda “*işkence ile ilgili muayene ve rapor*” verilmesi başlamış oldu. İşkenceyi saptamada

sintigrafi yöntemi (Prof. Dr. V. Lök), iğne biyopsisi (Prof. Dr .F .Öz-top) ve işkencede rapor tekniği (Prof. Dr. O. Süren) konularında hızlı gelişmeler oldu. Ankara’ da İsveçli meslektaşlarla, İstanbul’ da ABD’ li meslektaşlarla birlikte bizlerin de konuşmacı olarak katıldığı seminerler yapıldı. İTO İnsan Hakları Komisyonunun bu çalışmaları daha sonraki yıllarda kurulan İnsan Hakları Vakfı’ nın işlevinde ilk temel bilgiler oldu. 90’ lı yıllarda, Dr. Veli Lök’ ün yurt dışı çalışmaları ile, kronik işkence vakalarının tanısında, sintigrafik tetkik, uluslar arası yöntem olarak kabul edildi.

İTO Yönetimi çalışmalarında başlangıçtan itibaren bilimsel etkinliklere özen gösterildi. Hekimin sermayesi tıbbi bilgisidir; bununla hayatını kazanacaktır. Sürekli eğitimin eksikliği her zaman hissediliyordu. Odanın bu doğrultuda üyelerine hizmet vermesi uygun olacaktı. Kısa sürede odanın doğru yolda olduğu anlaşıldı. Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezinde (AKM) yapılan toplantıların bazılarında, 200 kişilik salon küçük geldiğinden, daha büyük salona geçilmek zorunluluğu yaşandı. Kurs, seminer, kongre toplantıları, ücretli olmasına rağmen katılım büyük oldu.

Bu amaçlı yapılan:

- Prof. Dr. Werner Glinz’ in hocalığında “ **Artroskopi ve Artroskopik Cerrahi Kursu** ”
- İzmir ve Denizli Tabip Odalarının İzmir Artroskopi Derneği ile birlikte düzenlediği “ **Diz Artroskopisi Sempozyumu** ”,
- Avrupa Tabipler Birliğinin, Atina Tabip Odasının, Nusret Hoca’ nın, Prof.B. Berkarda’ nın, Prof. E. Akalın’ ın ve Prof. M. Arcasoy’ un konuşmacı olarak katılımlarıyla Tıp Eğitimi ve YÖK Paneli,
- Prof. Dr. Cumhuriyet Ertekin’ in düzenlediği “ **EMG Kongresi** ” ,
- Dr. Bülent Piyal’ in İşçi ve İş sağlığı konferansı,
- Prof. K. Türker’ in Antibiyotik Kullanımı Konferansı,
- Prof. H. Yazıcı’ nın Nonsteroid Antienflamatuarlar Konferansı,
- Prof. A. Yörükoğlu’ nun Çocuk Ruh Sağlığına yönelik Konferansı,
- Prof. H. Yazıcı’ nın düzenlediği Romatizma Hastalıklar Semineri,
- Prof. Dr. Hadi Özer’ in konuşmacı olduğu “ **BT Tekniği ve İndikasyonlar** ” semineri,
- Prof. Dr. Turgut Pımar’ ın konuşmacı olduğu “ **BT Tekniği ve İndikasyonlar** ” semineri hatırlayabildiğim, birbirini izleyen değerli bilimsel toplantılar oldu.

Oda hizmetlerinde sosyal etkinliklerin de değişik amaçlarda önemli yeri vardı. 14 Mart' larda, iki üç yerde balo şeklinde kutlamalar yapılıyordu. 14 Mart baloları gelenek haline gelmişti; Oda ile hekimler ve hekimler arası ilişkilerde çok faydalı oluyordu. Ayrıca bina alımı konusunda da maddi olarak çok katkısı oldu. Burada bir anımı da anlatmadan geçemeyeceğim. Üç ayrı yerde yaptığımız bir 14 Mart kutlamasında, ikisinden kar elde edildiği halde İzmir içindeki balodan yarı yarıya zararımız vardı ve bunun ödenmesi gerekiyordu. Yönetim kurulundan hiç kimse üç yerin parasal durumu harman edilsin, zarar, o şekilde karşılansın demedi. Bina alımı için kullanacağımız birikim azalmasın diye, zararı aramızda pay ettik ve cebimizden ödedik.

Aynı amaçla yapılan konserlerimiz de oldu. Bu konuda, Dr. Ayhan Sökmeni saygıyla anıyorum. Konser kaliteli olsun, çok para getirsin diye adeta çırpınıyordu. Nalan Altınörs ve Dr. Alaattin Yavaşca' nın solist olarak katıldığı, Dr. Ayhan Sökmen Korosu'nun üç konseri birbirini izledi.

Yapılan bu hizmetlerle, bizim yönetimimiz, üyeleri ne kadar beğenisini kazanmıştı; bunun cevabını 1988 ve daha sonraki seçimlerde almış olduk. 1986' dan itibaren, bu güne kadar odamızın tüm seçimlerinde, ya tek listeli ya da toplumcu görüşte daha iyi hizmet iddiasında iki listeli seçim yaşandı. İlimli sağ kesim militan sağ kesimden kopmuştu. Yönetimimizin hizmet üreten, sağlık için politika yapan tutumu, üyelere güven ve beğeni kazanmıştı.

Çocuk Hastanesi asistanlık yılları, 1961

Klinik, 1978

75. yıl teşekkür yemeği, 2007

Arkadaşım Orhan

Prof. Dr. Veli Lök

Orhan ile İstanbul Tıp Fakültesinde arkadaşlığımız başladı. Fakülte numaralarımız çok yakın olduğu için pratiklerde beraber oturuyorduk. Tıp Fakültesinde başlayan arkadaşlığımız eğitim hayatımız boyunca hep daha yakınlaşarak devam etti. Orhan; çok zeki, çalışkan, az konuşan daha çok dinlemeyi tercih eden, espritüel ve son derece yakışıklı, arkadaşları arasında çok sevilen bir insandı. Tıp Fakültesi mezuniyetime 1,5 ay kala arkadaşlarım Muammer Kamalı ve Celal Çolak ile kaldığımız evi boşalttık, Orhan arkadaşımın kaldığı evde misafir olarak para ödemedemden kaldım böylece Orhan' ı daha yakından tanıma fırsatım oldu.

1956 yılı Haziran ayında Tıp Fakültesini Orhan ile birlikte bitirdik ve İstanbul' dan ayrıldık. Ben köyüme geldim. Burslu idik fakat benim mecburi hizmet tayinim 1956 Eylül' de oldu. Orhan' da Tunceli' de mecburi hizmete daha erken başladı. Ben Denizli Kale nahiyesinde Hükümet Tabibi olarak kısa süreli çalıştıktan sonra, 1956 sonbaharında Ankara'da yedek subay okulunda askerliğe başladım. Orhan ile yedek subay okulunda tekrar buluştuk. Yedek subay okulunda üç ay beraber eğitim aldıktan sonra, kıta hizmetlerimize asteğmen olarak devam ettik. Ben askerlikten sonra mecburi hizmet bedelini ödedim ve ihtisasa başlamak üzere İzmir' e geldim. Orhan mecburi hizmete devam etti. İzmir' de Devlet Hastanesinde bulunan Ege Üniversitesine ait Cerrahi Kliniğinde ihtisasa başladım.

Maaşlı kadro bulunmadığından yine Ege Üniversitesine ait Çocuk Cerrahisi ve Ortopedi Kliniği kadrolu asistanı olarak, Behçet Uz Hastanesi Çocuk Cerrahisi Servisine geçtim. Arkadaşlarımız Mehmet Tiner, Ünalın Eraltuğ' da vardı. Henüz “ *Ege Üniversitesi ve Çocuk Cerrahisi Kliniği* ” resmen açılmamıştı, biz Çocuk hastanesindeki Sağlık Bakanlığına bağlı “ *Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi Servisi* ” nde misafir olarak asistanlık yapıyorduk. ABD' de eğitimde bulunan hocamız Doç. Dr. Merih Eroğlu, 1959 yılında dönüşünü yaptı ve SSY Bakanlığı Behçet Uz Çocuk Hastanesinde kliniğe ayrılan yataklarda, kliniğimizin açılışını yaptı.

Başasistanımız Ankara Üniversitesinden uzman olarak gelen Op. Dr. Sabahattin Özberk idi. Orhan benden bir yıl sonra ihtisasa başladı ve kısa sürede intibak etti. Yaralara çok güzel (yakışıklı) dikiş atardı. Sonra öğrendik ki öğrenciliğinde maddi destek için terzi çıraklığı da yapmış.

Yarayı dikince elinin tersi ile yaranın üstünden silerdi. Meğer bu yöntem terziliğin bir yöntemiymiş.

Çocuk hastanesindeki asistanlık dönemimiz çok zevkli ve verimli idi. Daha çok çocuk cerrahisi ile ilgili hastaları ameliyat ederdik. Akşamları yorgunluğumuzu gidermek üzere de Karşıyaka' da ki " *Celal' in Yeri* " İçki Lokantasında moral bulurduk.

Hocamız Merih Eroğlu, ABD' nin New-York şehrinde Çocuk Ortopedisi Kliniğinde, çocuk ortopedisi konusunda çok iyi eğitim aldığından, bizim de çok iyi eğitim almamızı sağlamak için çok disiplinli çalışmamızı istiyordu. Çocuk Hastanesi içinde bize ayrılmış iki odada 19 yatak mevcuttu. Hastalarımızın büyük çoğunluğu çocuk felci sekelleri, kalça çıkığı, doğuştan anomaliler ve pes ekino varus (PEV) vakaları idi. Cuma günleri olgu sunumları ve seminerler günü idi. Hocamız olgu sunumlarını çok ayrıntılı isterdi. Olgu sunumları gerçekten de, eğitimimize çok disiplin ve katkı sağladı.

1962 yılında Orhan ile büyük ortopedisi eğitimi almak üzere İstanbul Üniversitesi Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi Kliniğine bir yıllığına gönderildik. Prof. Dr. Münir Ahmet Sarpyener klinik başkanı idi, çok değerli diğer hocalarımız ile birlikte bizi içtenlikle severek çok iyi eğittiler. 1963 yılında kliniğimize döndük. 1964 yılında ben Almanya' ya gittim. 1965 yılında Orhan, Üniversite adına Almanya' da Giessen Üniversitesi Ortopedi Kliniğine bir yıllığına eğitim için gitti. Almanya' da birbirimizi ziyaret ederek dostluğumuzu orada da sürdürdük. Ben 1965 senesinde kliniğe döndüm, Orhan da 1966 senesinde kliniğe döndü ve birlikte çalışma hayatımız devam etti. Orhan, kliniğimizde travmatolojinin eksikliğini görerek, sonraki mesleki çalışmalarını bu eksik sahada sürdürmek istedi. Bu alanda dünyanın en ünlü ekolü Avusturya' daki Böhler ekolü ile ilişki kurdu. Hocamız, Orhan'ın bu düşüncesini pek benimsemedi fakat Orhan Avusturya' da Linz şehrindeki Böhler ekolünü temsil eden bir hastaneye gitme kararı aldı. Kendisini 1967 yılında Türkan (Süren), Rasim Divanlı, kardeşi İlhami, Mustafa Kapkın ve ortak arkadaşlarımız ile beraber uğurladık. Orhan Avusturya eğitimini tamamladıktan sonra kliniğe dönmek istedi fakat hocamız Orhan' ın kliniğe dönüşünü onaylamadı.

Orhan Bursa' da travmatoloji bilgisini kullanabileceği Sağlık Bakanlığına ait Devlet Hastanesinde mesleki çalışmalarını sürdürdü.

Orhan Bursa' da bir süre çalıştıktan sonra Bursa' da ki maddi kazanımları ile kardeşlerine Bayraklıda büyük bir mekanik malzeme imalat tesisi açarak ailenin maddi rahatlamasını sağladı ve bundan dolayı çok mutlu oldu.

Bursa' da ki başarılı mesleki çalışmaları esnasında, Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi Kliniği Başkanı Prof. Dr. İhsan Numanoglu Bursa' ya giderek Orhan'ı, kliniğinde beraber çalışmak üzere davet etti. Böylece Orhan tekrar Ege Üniversitesine döndü. Dönüşünden sonra uzun süredir arkadaşı olan ve çok sevdiği Doç. Dr. Türkan (Süren) ile 3 Ağustos 1972 yılında evlendi. Türkan, hepimizin çok sevdiği, üniversitede ki ilerici hareketlerde beraber olduğumuz yakın arkadaşımızdı, Orhan ile evliliklerinden çok büyük mutluluk duyduk.

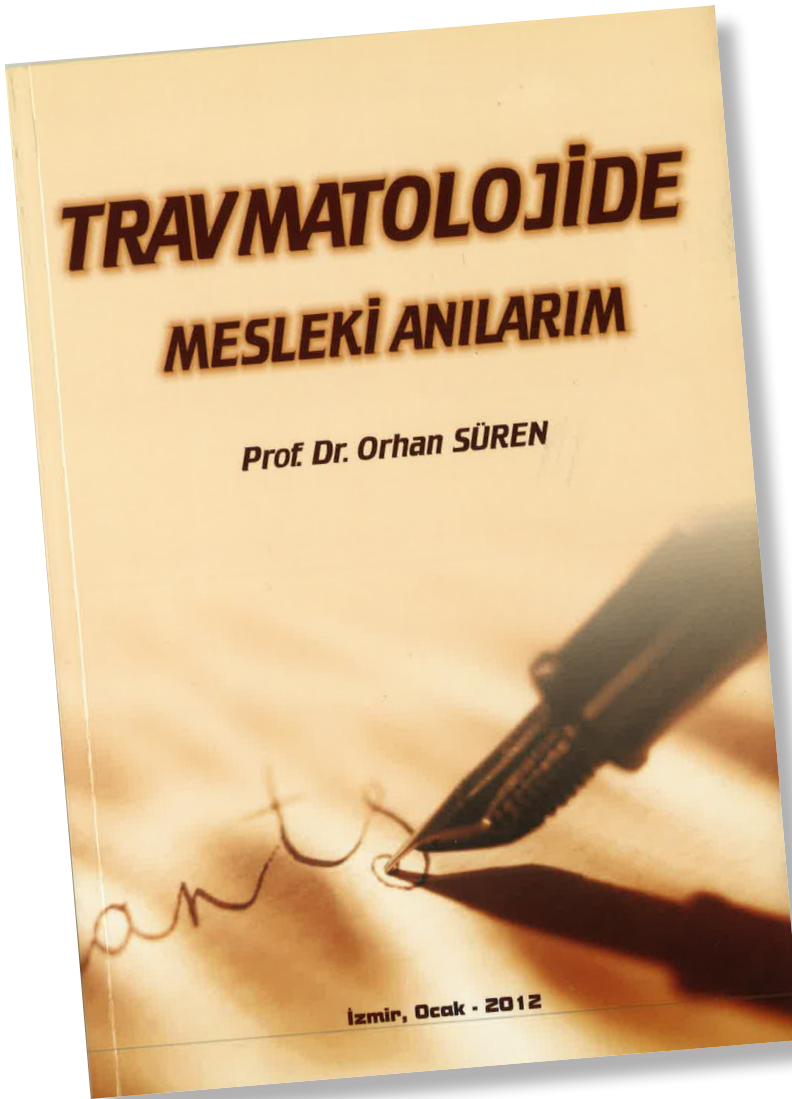
Orhan, Çocuk Cerrahisinde doçentlik sınavını başarı ile verdikten sonra bilimsel çalışmalarına orada devam etti. Ancak Orhan'ın asıl mesleki tutkusu travmatoloji ile mesleğine devam etmek ve o konudaki bilimsel çalışmalarını Ortopedi-Travmatolojide devam ettirerek genç meslekdaşlarını özellikle travmatolojide eğitmek idi. Hocamız tekrar doğru değerlendirme yaparak Orhan' ın kliniğimize dönüşünü sağladı böylece Orhan travmatolojiye ait bütün bilgi birikimleri ile Ege Üniversitesi Ortopedi ve Travmatoloji Kliniğimizde “ **Travmatoloji Seksiyonu** ” kuruculuğunu üstlendi. Böhler ekolü dahil diğer ülkelerdeki modern travmatoloji alanındaki uygulamaları kliniğimize yerleştirdi. Orhan' ın bu çabaları sayesinde artık travmatolojideki en ağır ameliyatlar günlük uygulamalar olarak rahatlıkla yapılabiliyordu. Yetişmekte olan uzmanlarımız, travmatolojide Orhan'ın öğretileri ile yetişiyorlardı. Eylül 1980'den sonra uzmanlıklarını tamamlayan genç meslekdaşlarımız, kadrosuzluktan ve ilerici siyasal görüşlerinin kliniğe ve üniversiteye uyumsuzluklarından klinikte kalamadılar. Klinikten ayrıldıktan sonra yerleştikleri hastanelerde modern Ortopedi ve Travmatoloji tekniklerini uygulayarak mesleğimizi çok başarı ile temsil ettiler. Bu başarılı mesleki çalışmaları ve ilerici siyasi görüşleri, onların bazılarının sonraki dönemde halk tarafından benimsenen ve çok sevilen kişiler olarak siyasete atılmalarını sağladı. Op. Dr. Bekir Kumbul, önce Antalya milletvekili sonra Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı yaparak ülkesine çok özel ve büyük başarılı hizmetlerini sürdürdü. Op. Dr. Osman Gürün yıllardan beri Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığını başarı ile halen sürdürüyor.

12 Eylül' den sonra önce benim, sonra Türkan Süren ve Erol Mavi' nin, 1402 sayılı yasa gereği kliniklerimizde çalışmalarımız sonlandırıldı. Orhan, mesleki yaşamının en verimli döneminde kendi isteği ile yönetimi protesto amaçlı klinikteki görevini bırakarak çok sevdiği kliniği ve öğrencilerden uzaklaşmış oldu. Orhan' ın Travmatolojiyi seçmesi, Onun doğasına çok uyan bir durumdu. Travma ile uğraşmak çabuk ve doğru karar vermeyi gerektiren bir durumdu ve Orhan, çok zeki, çabuk ve doğru karar verebilen, doğru olduğuna inandığı kararları cesaret ile uygulayan bir insandı. Orhan, 1986-1990 yılları arasında İzmir Tabip Odası Başkanlığı yaptı. Daha önceki dönemde ilerici hekimlerin Tabip Odası Başkanlığı yapması engellenmişti. Orhan cesaret ile bu görevi üstlendi ve çok başarılı başkanlık dönemi sürdürdü. 1986 yılında Ankara' da Av. Nevzat Helvacı başkanlığında İnsan Hakları Derneği (IHD) kuruldu. Ben hemen Ankara' ya giderek derneğin üyesi oldum. Temel amacımın işkenceyi önleyici tedbirler için çalışmak olduğunu dernekte ifade ettim. Dernek kurucularının büyük çoğunluğu işkence görmüş kişilerdi ve görüşümü desteklediler. 1987 yılında İnsan Hakları Derneğinin diğer şubeler ile birlikte İzmir şubesi de kuruldu. Benim ile birlikte Orhan ve Türkan da dernek üyesi oldular. İşkencenin önlenmesi için çalışma yapan en etkin uluslar arası kuruluş olan IRCT ile ilişki kurduk. İşkencenin önlenmesi için bilgiler topluyorduk. Tabip Odası başkanlığında “ İTO Muayene ve Rapor Komisyonu ” oluşturarak işkence görenlerin bu komisyon tarafından muayene edilerek rapor almalarını sağladık. Bu girişimde Orhan'ın Tabip Odası Başkanı olmasının çok büyük ve belirleyici katkısı ve desteği oldu. Bu destek ve katkı şuan bütün dünya için geçerli bir belge olan “ **İstanbul Protokolü**” (İşkence Görenler İçin El Klavuzu) oluşumun temelidir.

Orhan “ **Travmatolojide Mesleki Anılarım** ” kitabını yazma kararını benimle paylaştığında çok büyük mutluluk duydum. Kendisinin hala bilime ve hastalarına faydalı olmaya çalışma isteği beni çok etkilemişti. Orhan'ın bu güzel eseri için, 21.11.2011 tarihinde bir önsöz yazdım ve orada da Orhan'ı bilime ve hastalara faydalı olma çabası için kutlamıştım. Orhan'ın bu kitabı klasik kitaplardan farklıdır, onun bizzat uygulamaları ile doğru bildiği sonuçları içermektedir. Kitabın dili sade ve kolay anlaşılır özelliindedir. Bilgilerini bir kenara bırakmayıp hastalar ve meslektaşlarının faydasına sunmayı tercih etmişti ki buda Orhan' ın temel felsefelerinden biri olan paylaşımcılık ruhuna aynen uyuyordu.

27 Haziran 2021 Pazar günü Orhan' ın ölüm haberini aldım, çok derinden üzüldüm. Hemen Türkan' ı aradım, çok üzgün bir ses tonu ile doğruladı. Türkan' a Orhancığıma çok özverili, çok iyi baktığını ifade ettim.

28 Haziran 2021 Pazartesi günü Karşıyaka " Beşikçioğlu Cami " saat 13:30' da öğle namazından sonra Çok kıymetli dostumu Menemen aile mezarlığına defnettik. Mezarına üç avuç toprak attım. Hayatımın her döneminde çok önemli bir yer tutan arkadaşım, dostum, meslekdaşım, Orhancığım seni her zaman en güzel duygular ile hatırlayacağım, ışıklar içinde rahat uyu.

Prof. Dr. Orhan Süren' in ardından...

*Dostları
Arkadaşları
Öğrencileri*

Candan bir dost. Usta bir hekim.

Prof. Dr. Cumhur Ertekin

Sevgili dostum ve meslektaşım Orhan Süren ile tanışıklığımızın ilk ne zaman başladığını tam olarak kestiremiyorum. Ama onu, Behçet Uz çocuk hastanesinde Çocuk Cerrahisi Bölümünde hekim olarak çalışırken; bende o sırada çocuk hastalıkları stajı yapan bir öğrenciyken anımsıyorum. Genç, güler yüzlü, çalışkan ve kendisi ile kolay ve rahat ilişkiler kurduğumuz bir meslek ağabeyimiz olarak ben buradayım der gibiydi.

Biz onu sevdik o da bizi sevdi ve sonraki yıllarda birdenbire dost oluverdik birbirimizle. Aynı akademik çatı altında Demokratik Üniversite için birlikte omuz omuza mücadele verdiğimiz 1970' li yıllar içinde bulduk kendimizi. Tutucu ve kaşarlanmış öğretim üyelerinin bulunduğu bir çoğunluk grubuna karşı mücadelemiz çok kolay değildi. Bu sürede Orhan Süren' in dik duruşu, ısrarı ve çalışkanlığını unutmak olası değildir.

Yardım sever ve dost kimliğini ve hekim becerisini benim özel yaşamımda ki bir olayla perçinlemişti. O sıralar akşam eve yorgun geldiğim bir gün iki çocuğumla sevgi içinde oynarken ve onlarla terim yerinde ise boğuşurken, birden kendimi yerde buldum. Yere düşerken, taş zemine kendimi korumak için ellerimi öne uzatarak düşmüşüm. Bu travmanın sonucu olarak, sol elimin üçüncü parmağının son falanksı yerinden çıktı ve diğer parmalara göre 90 derecede dikleşti. Hepimiz çok telaşa kapıldık ama çocukların telaş ve korkusunu bastırmak için ben ve eşim sakin durmaya çalıştık ve bizim gibi Karşıyaka da oturan Orhan Süren dostumuza telefon ettik. Hemen geldi. Parmağı yerine oturttu ve sonuç olarak yeniden normal parmağıma kavuştum. Yalnız çocuklarımızın yüzündeki endişe ve korkuyu gören dostumuzun koruyucu bir şekilde yaklaşarak çocuklarımızı nasıl teselli ettiğini ve moral verdiğini unutamadım.

Bu olayı anlatmamın nedeni onun nasıl humanist ve sevecen bir hekim olduğunu kendim ve çocuklarım üzerindeki bire bir olgu olmasıdır. Çok sonraları İzmir Tabib Odası başkanı olduğunda onun nasıl becerili ve çok iyi bir sağlık yöneticisi olduğunu gururla izledik.

Orhan Süren bunca yıldır kira da gezip duran Tabib Odasına tüm olanaksızlığa rağmen iki katlı bir evi kazandırmıştır. Tabib odasındaki çalışmaları ile çevresinde onu seven ve saygı duyan bir genç hekim halkası oluşmuştu. Orhan Süren' i yitirdikten sonra içimde acı bir boşluk hissettim ve onun için aşağıya ilişikteki duygularımı yazdım:

Candan bir dost,

usta bir hekim,

yüreği açık,

ayırım yapmaksızın ihtiyacı olanlara yardımcı,

kibar,

ayaklari yere basan bedeni küçük ama ruhu dev gibi bir insan,

dostumuz, sevdiğimiz ve saygı duyduğumuz bir yüce insan,

seni anılarımızda yaşatacağız.

“ Kaldırım onları, şu masaya koyun ”

Prof. Dr. Ahmet Sebik

Profesör Dr. Orhan Süren ile olan tanışıklığım 1966 yılında EÜTF Ortopedi ve Travmatoloji Kürsüsünde staj yaparken başladı. O günlerde Ortopedi ve Travmatoloji Kürsüsünde Öğretim üyesi olarak Prof. Dr. Merih Gölcüklü (Eroğlu) ve Başasistanları olan Op. Dr. Fethi Özşahin, Op. Dr. Veli Lök, Op. Dr. Mehmet Tiner ve Op. Dr. Orhan Süren vardı. Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği Alsancak' ta ki İzmir Behçet Uz Çocuk Hastanesinde 20 kadar yatağı olan küçük bir bölüme yerleşmişti. Ciddi ve içten bakan, asistanlara nazik davranan bir ağabeyimizdi. İşin çokluğundan ve travmaya daha çok Orhan ağabey baktığından onu sabah vizitleri dışında pek göremezdik. Stajın sonunda, ortopedi sınavında daha yakından tanımış olduk.

1966 yılı Mart ayındaydık ve o sırada Isparta Kemik Hastalıkları Hastanesinde Türkiye çapında bir Ortopedi toplantısı yapılıyordu. Merih hoca, Orhan Ağabey dışındaki tüm başasistanlarını alarak Isparta' ya gitti. Staj yazılı sınavını yapmak Orhan ağabeye kalmıştı. O güne kadar Ortopedi ve Travmatoloji sınavını Merih hoca tarafından görevlendirilen başasistanlar Op. Dr. Veli Lök ve Op. Dr. Mehmet Tiner yapıyordu ve rahat geçen bir sınavdı. Belki hocaya olan tepkilerinden, Veli ve Mehmet beyler, sınavda sıraların önüne koydukları sandalyelere otururlar, gazetelerini stajyerleri görmeyecek şekilde açarak okurlar ve sınav selâmetle biterdi. Biz de o sınava bu havayla girdik ve doğallıkla havamızı da aldık. Orhan Ağabey sınavın yapıldığı ortopedi kütüphanesine girdi ve bize şöyle bir baktı. “ Ne o elinizdekiler? ” dedi. Elimizdekiler, koca iki cilt halinde Prof. Dr. Merih Gölcüklü'nün Ortopedi ve Travmatoloji teksirleriydi. “ Üstünde yazmak için aldık abi ” diye masum bir yalandı yanıtımız. “ Kaldırım onları, şu masaya koyun ” dedi. Sonra da kütüphanedeki kalın Ortopedi ve Travmatoloji Firma Kataloglarını dağıttı. “ Bunların üzerinde daha rahat yazarsınız. ” O yıl, 5. sınıfta Ortopedi ve Travmatoloji sınavında çakan tek kişi bizim guruptandı.

1970 yılında 3 yıllık Batman ve yarım yıllık Foça zorunlu hizmetimi bitirdim ve Kasım Ayında yapılan asistanlık sınavını kazanarak ihtisasa başladım. Bu yarışmalı olarak yapılan ilk sınavdı. Aslında o zamana kadar tüm fakülte kürsülerinde asistanlığa girme sınavı yoktu. Asistanlık için başvuru yapılır, hoca “ Gel, volanter (gönüllü) olarak çalış, bakarız derdi ”.

En az altı ay yada bir yıl maaşsız kölelikten sonra da göstermelik bir sınav açılır ve kadro lütfen verilirdi. 1970 yılı sonunda asistanlığımı başladığımda kürsüde Op. Dr. Fethi Özşahin, ve Op. Dr. Orhan Süren yoktu. Sevgili Hocamız Prof. Dr. Merih Gölcüklü, iyi bir eğitici olmakla birlikte değerli insanları elinden kaçırmakta yada uzaklaştırma konusunda eşsizdi. Veli ve Mehmet Beyler doçent olmuştu, Hakkı Önçağ başasistanı ama bana göre klinik eksikti.

1973 yılında, ihtisasımın bitmesine bir buçuk yıl kala zorla askere alındım. 12 Mart 1972 askeri muhtırasının etkisi devam ediyordu. Ankara'ya ASAL Dairesi başkanı Tuğgenerale gidip konuşmam da işe yaramadı. Adam omuzuna bir yıldız daha takmanın peşindeydi. Askerliğimin sonuna doğru Kıbrıs Çıkartması yapıldığından askerliğim süresiz uzatıldı. Böylece bir buçuk yıl olan ama 16 ayda terhis edilen askerlik iki yıla uzamış oldu. İşin tuhaf tarafı Cumhuriyet Gazetesinde çıkan haber şöyleydi " 119. ve 120. Dönem yedek subayların terhisi süresiz ertelendi, dört aylık kısa dönem yedek subaylık yasası kabul edildi. "

Askerden döndükten sonra Orhan ağabeyin, Çocuk Cerrahisinde doçent olduktan sonra kliniğimize döndüğünü gördüm ve çok sevindim. Orhan ağabey Ortopedi ve Travmatoloji Kürsüsünden Avusturya'ya mesleğini ilerletmek için gitmiş, Viyana' da Böhler Okulu öğretilerinde deneyimli bir uzman olarak kliniğimize döndüğünde ise hoca onu kabul etmemiş. O da Çocuk Cerrahisi Kürsüsüne geçerek Doçent olmuş.

İhtisasımın geri kalan bir buçuk yılında birlikteydik. Uzmanlık ve daha sonraki başasistanlık sınavımda Orhan Ağabey jüri üyesiydi. Sonraki beş yıllık baş asistanlığım (*O zamanlar Yardımcı Doçentlik yoktu, yardımcı doçentlik 12 Eylül' ün getirdiği YÖK ucubesidir.*) öğretim üyeleriyle birlikte altı aylık sürelerle çalışılıyordu. Orhan ağabeyle uzun süreler çalıştım. Ondan hem tıp davranışı hem de bilgi açısından çok şey öğrendim. Bunları hem Tıp hem de uzmanlık öğrencilerime aktardığım için mutluyum.

Hiçbir kitapta bulamadığım ama çok yararlı olduğunu defalarca gördüğüm, Omuz çıkıklarında Arlt yöntemi uygulaması bunlardan biridir. Başka yerlerde saatlerce uğraşılıp da yerine konulamayıp Ege Üniversitesi Ortopedi ve Travmatoloji Kliniğine gönderilen bir hastanın omuz çıkığı redüksiyonunu bu yöntemle yaptığımda, inanamayıp aynanın karşısında kendini uzun zaman seyrettiği aklımdan çıkmıyor. İntramedüller çivilemeyi de gerek kapalı ya da açık Küntscher çivisi gerekse Kirschner telleriyle, bize o öğretmiştir. Bu yüzden, sonraları yine Böhler Okulundan olan Ender'in geliştirdiği Ender çivilerine geçmemiz pek zor olmadı bizim için.

Habitüel omuz çıkıklarındaki Bankart ameliyatını da yine Avusturya' da öğrendiği Böhler yöntemiyle, ucunda dikiş makinesi iğnesindeki gibi delik açılmış Kirschner tellerini kullanarak yapardı. O yöntemi cesaret edip de pek zor yapan olmadı aramızda.

O zamanlar, omurga cerrahisi günümüzdeki kadar gelişmemişti. Orhan ağabey omurga kırıklarına cesaretle müdahale eder, künde atan bir pehlivan gücüyle omurganın yana olan tam çıkıklarını yerine koyardı. Açıkçası bu yöntemi başkasının da uygulayabildiğini görmedik. Femur boynu kırıklarında 130° açılı AO plağıyla birlikte Phemister yöntemini kullanırdı. Bu yöntemde fibuladan alınan 6-7 cm lik kemik femur boynuna çakılır. Ben bu yöntemi hiç uygulamadım ama bu bana femur başı aseptik nekrozlarında tibia ön yüzünden aldığım 15-16 cm boyunda ve 0.5 cm enindeki kemik greftlerini ikiye bölerek ve birbirine paralel olarak femur boynundan femur başının subkondral bölgesine kadar çivileme ilhamını verdi. Sonuçlar oldukça başarılıydı. Yine eksternal fiksatorlerin kullanılması kliniğimizde onunla başladı. 1981 yılında Adana' da yapılan Türkiye Ortopedi Ve Travmatoloji Kongresinde bu konuda yapılan Panelin başkanıydı. Ben de panelistlerin arasında onun yanibaşındaydım.

Orhan ağabey 12 Eylül 1980 darbesinden sonra 1402 sayılı yasayla üniversiteden atılan meslekdaşlarına çok üzüldü. Atılanlar arasında sevgili Prof. Dr. Türkân Süren ablamız da vardı. Buna hemen tepki göstererek üniversiteden istifa edip emekliliğini istedi. Ne yazık ki üniversitede yeterli süre profesör olarak çalışmadığı gerekçesiyle profesör emeklisi sayılmadı ve emekli maaşı uzman hekim üzerinden verildi.

Üniversiteye dönüp süreyi tamamlaması gerekiyordu.

Kendi üniversitesine ve kürsüsüne dönmek istememesinde çok haklıydı. Çünkü üniversiteden atılanları bu üniversitedeki adını bildiği ve tanıdığı kimi kişiler sıkı yönetim paşasına kötüleyip attırmışlardı. Malatya İnönü Üniversitesine başvurdu ve oranın Ortopedi ve Travmatoloji Ana bilim Dalı Başkanı oldu. (Eskiden “ Kürsü ” olan üniversite birimleri 12 Eylül YÖK’ ün den sonra “ Ana Bilim Dalı ” olmuştur.)

Ben de 12 Eylül YÖK’ ün ün ilk kurbanlarından sayılırım. Fakülte Yönetim Kuruluna kürsü başkanı Prof. Dr. Merih Eroğlu’ ya hakaret ettiğim iftirasıyla çağrıldım ve burada ifadem alındı. Hoca tarafından şikâyet edilmişim ve Üniversiteden atılmam isteniyormuş. Doçentlik kollokyumu ve ders anlatma sınavıma üç hafta kala üniversiteden istifa ettim. İstanbul Cerrahpaşa Tıp Fakültesindeki doçentlik sınavlarını da başarıyla vererek doçent oldum. SSK Tepecik Hastanesine Ortopedi ve Travmatoloji Kliniğinde iki boş uzmanlık kadrosu vardı. Oraya başvurduğum ama yine bilinen kişilerin engellemesiyle kabul edilmedim. İki yıl sonraysa kimseye duyurmadan SSK Genel Müdürlüğüne giderek başvurduğum Buca SSK İzmir Hastanesi Ortopedi Kliniğine Şef olarak atandım. Buca SSK İzmir Hastanesi Ortopedi Kliniğine atandıktan ve orayı Üniversite gibi çalışan bir klinik olarak geliştirdikten sonraki yıllarda Orhan ağabey beni bir gün telefonla aradı. Malatya İnönü Üniversitesinde olduğunu ve benim de oraya gelmemi istediğini, hemen profesör olabileceğimi söyledi. Çok sevindim tabii, ama gidemedim. İnsan bazen hem üzülüyor hem de istemeden üzüyor.

Yıllar sonra Van Yüzüncü yıl Üniversitesine Profesör olarak atandıktan sonra yine acı acı anımsadım Orhan Ağabeyi. Orada yanımda çalışmak üzere aradığım, çağırdığım, kendi yetiştirdiğim ve sevdiğim hiçbir uzman Van’ a gelmemişti.

Sevgili Orhan ağabeyle pek çok acı, tatlı anımız ve birlikteliğimiz oldu. Pek çok Ortopedi ve Travmatoloji Toplantısına birlikte gittik. Onu sevgi ve rahmetle anıyorum.

Orhan abi meslek hayatımın ustalarından biriydi.

Prof. Dr. Uğur Öziç

Ortopedi ve Travmatoloji ihtisasıma 1972 yılı başında, Behçet Uz Çocuk Hastalıkları Hastanesi bahçesindeki Hamdi Dalan pavyonunda hizmet veren kliniğimizde başladım. Bornova' da şimdiki hastane inşaatı henüz bitmediği için Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi klinikleri değişik hastanelere dağılmış durumdaydı. Aynı yıl içinde, yaz aylarında yeni kliniğimize taşındık. Prof. Dr. Orhan Süren ile “*hocam*” seviyesinde başlayan tanışıklığım, 1976 yılındaki ihtisasımdan sonra da aramızdaki sevgi bağının gelişmesi ile “*Orhan abi*” olarak devam etti.

Orhan abiden yalnızca bilimsel çalışma değil, dürüstlük, adalet ve etik konularında da çok şey öğrendim. Omuz çıkıklarında çoğu kez anestezi uygulamadan yaptığımız, sandalye yöntemi diyebileceğimiz Arlt yöntemini makale olarak da yayınladık. Habituel omuz çıkıklarında kendine ait enstrümanlarla uyguladığı modifiye Bankart operasyonu, tibia diafiz kırıklarında perkütan, minimal invaziv serklaj yöntemi ile osteosentez, radius distal kırıklarında kapalı redüksiyon sonrası dorsal alçı ateli uygulamaları bunlardan birkaçıdır. İhtisas süresince yaptığımız klinik içi rotasyonların en uzununu Orhan abinin başkanlığındaki Travmatoloji ekibinde olmuştur.

Bizlere cerrahide devamlı cesaret vererek, teşvik ederek özgüven kazanmamıza yardımcı oldu. Bununla ilgili, meslek hayatım boyunca unutamadığım bir anımı paylaşmak isterim. Son sene asistanıyım. Bir firma tarafından kompresyon özelliği olan, antegrad çakılan intramedüller bir çivi tanıtıldı. Orhan abi, uygun olan bir femur diafiz kırığı olgusunda bu ameliyatı benim yapmamı istedi ve grubun sorumlu öğretim üyesine konuyu iletti. İlgili dokümanlardan gerekli tercüme ve hazırlıkları yaparak olgu için hazırlandım. Firma tarafından da uygulama seti ve çiviler getirildi. Sanırım çivi boyutlarındaki bir eksiklik nedeniyle çakma işleminde biraz zorlandık. Sonuçta, başımızdaki sorumlu öğretim üyesinin de direktifleri ile ameliyatı bitirdik. Bu arada, çakma setinin yivlerinde hafif bir hasar oluştu. Bu durum ameliyathane sorumlu başhemsiresi tarafından son hızla Klinik Direktörü Prof. Dr. Merih Eroğlu' na iletilmiş. Ameliyatı yapmış asistan olarak olayın gurur ve keyfini sürüp, hastanın dosyasını yazarken, daha terim kurumadan beni Merih Hoca'nın çağırdığını iletiler. Odaya girdiğimdeki tablo şöyleydi:

Hasarlı çakma seti parçası masanın üstünde, Merih hoca sandalyesinde oturur durumda, ayakta bir tarafında Mehmet Tiner hoca, diğer tarafında da Başhemşire Güler hanım. Söylediği şunlardı: “ *Uğur bey, siz hangi sorumlulukla bu ameliyatı yapmaya kalkarsınız ve firmanın aletine zarar verirsiniz?* ” Bu ameliyatı yapma görevini bana Orhan hocanın verdiğini ve başımızdaki sorumlu öğretim üyesinin denetiminde yapıldığını anlatmaya çalıştığımda daha da büyük bir reaksiyon ile karşılaştım. Tam bir mahkeme gibiydi ve kendimi hüküm giymiş hissederek çıktım. Önce bu durumu Orhan abiye bildirmemeyi düşündüm. Çünkü Merih hocanın bu gibi konularda asistanlara karşı olan katı tutumu biliniyordu. Daha sonra dayanamayıp gidip durumu anlattım. Orhan abi haksızlığa dayanamaz, böyle durumlarda mutlaka reaksiyon gösterirdi. Onun en önemli özelliklerinden biri de sonuna kadar mağdur kişinin arkasında durmasıydı. Bu konuda da hakkımı mutlaka savunacağımı düşündüm. Çünkü henüz ihtisasım bitmemişti. Bu arada hasarlı parçanın Orhan abinin bir yakınının torna atölyesinde tamir edilip, firmaya teslim edildiğini de sonradan öğrendim.

Düşündüğüm şey, bir ya da iki gün sonrası aramızda stajyer öğrencilerin de olduğu seminer programında gerçekleşti. Mehmet Tiner hocanın verdiği seminerin bir yerinde asistanlara yaptırılan ameliyatların sorun yarattığına gönderme yaptığı bir söz sonrası, Orhan abi araya girip söz isteyerek öyle bir konuşma yaptı ki, ortalık sanki buz kesti. Asistan eğitiminde pratiğin ve motivasyonun önemini vurgulayarak, hiçbir şekilde onların onurlarıyla oynanmaması gerektiğini öylesine belirtti ki, Merih hoca beklemediği bu reaksiyon karşısında semineri bitirmek zorunda kaldı.

Yıllar sonra hakkımı savunmasındaki unutamadığım bu kararlı davranışına olan şükran borcumu ödeme şansı buldum. 1992 yılında Doçentliğimi almıştım. 17. 07. 1995 tarihinde de Doçent olarak Manisa Celal Bayar Üniversitesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı'nı kurdum. Öncelikli bilimsel faaliyetlerimiz arasında Manisa Ortopedi Günleri adı altında bölgesel ve periyodik toplantılar da vardı. Bunlardan ikincisinin konusunu “ *Ortopedi ve Travmatoloji’ de Deneyimler* ” olarak belirledik. Konuşmacı olarak ta Orhan abinin yanı sıra kariyerimde büyük desteklerini gördüğüm hocalarım Prof. Dr. Veli Lök ve Prof. Dr. Kemal Erol’ u da davet ettik. Kendilerine verdiğimiz plakette onları onurlandırdık.

1997 yılında Profesörlüğümü aldıktan sonra daha da büyük mutluluk yaşayacağım bir fırsat daha oldu. Orhan abinin çoktan hak edip de haksızlığa uğrayarak geciktirilen Ortopedi ve Travmatoloji Profesörlüğü aşamasında onun sınav jürisinde üye olma şansını da buldum. Bilimsel dosyasında, asistan iken birlikte yaptığımız yayınları görmek ise ayrı bir mutluluktu. Ortopediden profesör unvanı ile emekli olmasında bir tutam katkı da benden oldu.

Sanatçıların, özellikle müzisyenlerin ders aldıkları, etkilendikleri, örnek aldıkları ustaları vardır. Orhan abi de meslek hayatımın ustalarından biriydi. Kalbimdeki yeri özeldir, öyle kalacaktır. Nurlar içinde uyusun.

Beyaz bir önlük gibi tertemiz bir hayat, Prof. Dr. Orhan Süren

Op. Dr. Osman Gürün

Bir insanın öğrenim ve meslek hayatında kendi seçimleri hayatının yönünü belirlerken ona eğitim veren, mesleği sevdiiren hocaları da geleceğini şekillendirir.

Muğla'da öğrenim hayatına başlayan, ortaokuldan itibaren öğrenim hayatını Ege'mizin incisi İzmir'de devam eden biri olarak çocukluk ve gençlik yıllarımı bu şehir şekillendirdi. Dağlarında çiçekler açan, özgürlük ateşini yakan İzmir'in suyundan, havasından ve bir o kadar da değerli hocalarından aldığım eğitim, öğrenim sayesinde bugünlere geldim ve onlara çok şey borçluyum.

Bugün doktorluk meslek hayatım ve devam etmekte olan belediye başkanlığım boyunca bizleri yetiştiren, temelinde insan sevgisi ile vicdani, mesleki bilgi ve tecrübeleri ile ilmi, gerektiğinde birlikte hareket etmeyi, demokrasi ve özgür bir dünya için mücadele etmeyi bizlere işleyen, ufkumuzu açan Ege Üniversite'mizin kıymetli hocalarının bendeki yeri bir başkadır.

Doktorluk mesleğine gönül vermiş, tıbbiyeli olma şerefine ulaşmış ben ve Ege Üniversitesi'nden sınıf arkadaşlarımızı gerek mesleki bilgisi, donanımı gerekse taviz vermeyen duruşu ile etkileyen, bugünlere gelmemizde büyük emeği olan koca bir çınar Prof.Dr. Orhan Süren.

1975, IV. Milli Türk Ortopedi ve Travmatoloji Kongresi, Ankara

Prof. Dr. Orhan Süren deyince; Almanya-Avusturya ekolünden (Lorenz Böhler) aldığı tıp eğitimi, ortopediye getirdiği yenilikçi bakış açısı ile cerrahi yöntemler yerine kırığı daha az travmatize eden yöntemleri hastalarına uygulayan bir hekim, beyaz önlüğün verdiği sadelik, temizlik ve güven duygusunun vücut bulduğu bir bilim insanı; bilimsel duruşu yanında, demokratik bir ortam için siyasi duruşundan da taviz vermeyen, herkesin söz hakkı olması gerektiğine inanan bir mücadele insanı, iyi niyetli, sakin, namuslu, dürüst, 1980 darbesi sonrası 1402 sayılı sıkıyönetim yasası ile görevden uzaklaştırılan eşini yalnız bırakmayıp ertesi gün istifa eden sevgi dolu bir eş, siyah beyaz renklere gönül veren, klasik müziğe aşık, İzmir’de çok sevilen ve güzel hatıraları ile hep hatırlanacak bir insan 1986-1988, 1988-1990 yıllarında iki dönem İzmir Tabip Odası başkanlığı yaparak meslektaşlarını hakkını savunan bir başkan, aynı dönemde Muğla Tabip Odası başkanı iken ortak çalışmalar ve eğitimler düzenlediğimiz bir yol arkadaşı.

Bugün geriye baktığımda hep güzel hatıralar, insana, insan sağlığına adanmış hayatlar, darbelerle engellenmek istese de demokrasi ve özgürlükler içinde mücadele içinde omuz omuza geçen yıllar, Orhan Süren ve diğer hocalarımızın yetiştirdiği ülkemize başarıyla hizmet etmiş ve etmekte olan kıymetli dostlar.

Tıpkı o her sabah giydiği beyaz önlük gibi tertemiz bir hayat sürdürdü Orhan Süren, Işıklar içinde uyu karanlık dönemlerin onurlu duruşu.

‘ Orhan Abi ’

Op. Dr. Ali Rıza Türköz

Orhan abiyi ilk öğrencilik yılımda çocuk hastanesinde küçük stajlarımda tanıdım. Beni bir çocukta apendektomi ameliyatına aldı. Doktor olmadan ilk asistansımı yapmış oldum. Bir yıl sonra fakülte bitti ve kliniğimizde ihtisasa başladım. Orhan Abi baş asistanımızdı polikliniğe iner bizden fazla çalışır, hastaya davranışı ve muayeneyi öğretirdi. İyi bir ortopedi ve travmatoloji uzmanının iyi bir konservatif tedaviyi bilmesi gerektiğini bize öğretti. Minimal osteosentez ve lokal anestezi ile kalça kırıklarının dahi osteosentezini öğretti. Eğitimi ve pratiğini gördüğü Alman Avusturya ekolünün yöntemlerini uyguladı ve bize öğretti. Bu arada Doçentlik ders sunumunu onun kadar heyecanla izledik ve sunum bitince biz daha da mutlu hissederdik. Doçent doktor Orhan Süren, Profesör Doktor Orhan Süren idi ama bizim kuşağın “ *sevgili Orhan abisi* ” olarak kaldı.

Sayısız güzel anılarla her zaman sevgili Türkan ablamız ile unutulmaz güzellikler saygıyı ve sevgiyi bize yaşattı. Işıklar içinde uyu güzel insan Orhan Abi. Türkan ablamıza sağlıklı huzurlu uzun yaşam diliyorum.

Bir Sürecin İçinden Geçerken Orhan Abim

Op. Dr. Bekir Kumbul

Yıl 1968 İzmir'de Ege Üniversitesi Tıp Fakültesini kazanıyorum. O yıla kadar Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Tıp Fakültesi ile devam ederken o yıl Diş Hekimliği, Mimarlık, İnşaat Mühendisliği, Kimya Mühendisliği de ekleniyor. Bornova-Hacılarıkırı deyim yerindeyse tam bir inşaat alanı, inşaatı yeni bitmiş 6 blok KYK yurdu hemen onun karşısında MÖTBE (Meslek Öncesi Temel Bilimler Enstitüsü). Bütün fakültelerin birinci sınıf öğrencileri MÖTBE' de buluşuyoruz. Anadolu'nun değişik yerlerinden gelen arkadaşlarla yeni yeni tanışıp kaynaşyoruz. Yurtta büyük sınıftan öğrenciler bizlere abilik yapıyorlar. Aynı yıl Fransa' da öğrenci hareketleri başlıyor. Bu hareketler kısa sürede Türkiye de üniversitelerde yayılıyor. Soldaki öğrenciler DEV-GENÇ çatısı altında örgütlenirken; sağdaki öğrenciler de ülkücü gençliği oluşturuyorlardı. Oysa biz hepimiz idealist öğrencilerdik. Başlangıçta demokratik üniversite, haklar, özgürlükler, boykotlar devam ederken sağ ve sol öğrenciler arasında kavgalar ve çatışmalar başladı. Sonra bu dönem 68 kuşağı olarak anılacaktı. Bir taraftan eğitim devam ediyor, süreç ilerliyor; 1971 yılının 12 Martı' na gelindiğinde askerler yönetime el koyuyor. Dönemin Başbakanı Süleyman Demirel şapkasını alıp gidiyor. (CHP bu harekete suskun kalıyor) 12 Mart sol görüşlü öğrenciler ve öğretim üyeleri üzerine geliyordu. Deniz Gezmiş ve arkadaşları Gemerek' te yakalanıyorlar. Üç fidanın idamına giden süreç böylelikle başlamış oluyordu. Sinan Cemgiller Nuh dağında kurşunlanıyor, Mahirler Kızılder'e de katlediliyor, Ulaş Bardakçılar İstanbul' da bir bodrum katta kurşunlanıyor. Bu arada Bülent Ecevit askeri darbenin kabul edilemez olduğunu dillendirmeye başladı. Bu hareketi İsmet İnönü'nün (Mill Şef) sonunu getirecek ve Bülent Ecevit' i CHP' nin genel başkanlığına getirecekti.

Bizim fakültemizde de hareketli günler yaşıyoruz. Sınıf arkadaşımız Zeynel Fazlılar, Ayhan Doğrular, Celil Demircan tutuklanıp ceza evine gönderiliyor. Daha sonra ihtisas arkadaşım olacak olan bizden birkaç sınıf önde Tufan Pekin' de tutuklananlar arasında idi. Kimi hocalarımızda tutuklanıyor. Prof. Dr. Oğuz Aksu, Prof. Dr. Yavuz Aksu Fen fakültesinin dekanlığını da yürütmekte olan Abdullah Kızılırmak' ta tutuklananlar arasındaydı. Bizler çok üzgünüz Anadolu' nun değişik yerlerinden gelen idealist gençlerin kimi idam ediliyor, kimi tutuklanıyor kimi de cezaevlerine gönderiliyor, oysa bizim tek istediğimiz daha demokratik,

daha özgürlükçü bir üniversite ve tam bağımsız bir Türkiye. O gençlik yapılan bu hareketleri hiç hak etmemişti hala içim yanar... Ama yapacak hiçbir şey yok, yaşam devam ediyor.

Üniversitemiz yeni yeni geliyor ve büyüyordu. Biz tıp fakültesi öğrencileri; anatomi, biyokimya, fizyoloji, patoloji, fizyopatoloji, farmakoloji ve hijyen derslerini Bornova' da şu andaki tıp fakültesi hastanesi karşısındaki barakalarda görmekteydik. Çocuk hastalıkları, kadın doğum, ortopedi kliniği Alsancak' ta, birinci dahiliye adli tıp Konak Devlet hastanesinde, genel cerrahi, ikinci dahiliye nöroloji, psikiyatri, kulak burun boğaz Tepecik Devlet hastanesinde. Biz öğrenciler sabah yurttan ayrılıyoruz; oradan Bornova' ya, Alsancak' a, Konak' a ve Tepecik hastaneleri arasında dolaşıyoruz. Ortopedinin ilk propedötik dersine Alsancak' ta girmiştik. O zaman ortopedi bana çok soğuk gelmişti. Alçılar ,koyalara, sular, ranzalar traksiyonda ayaklar.... Hiçte göze hoş gelen bir manzara değildi.

1973 yılında Bornova' da ki 2000 yataklı tıp fakültesi hastanesi yeni açılıyordu, görkemli bir açılış yapmıştık. Dekanımız anatomiden tanıdığımız İsmet Göktürk idi, yemekli bir açılış idi, biz öğrencilerin çok hoşumuza gitmişti. Ortopedi kliniğine hastanenin 2. katının doğu yakasında 50-60 yataklı bir yer düşmüştü. Bizim preklinik stajlarımızda yeni başlıyordu, benim ilk stajım Ortopedi ile başlamıştı. 12 günlük eğitim ardı sıra imtihan olmuştu ve iyi bir not almıştım. Daha önce bana soğuk gelen Ortopediyle aramızdaki buzlar burada erimeye başlamıştı. Belki ilk göz ağrısı olması olabilir kim bilir... Ortopedide ihtisas yapma düşüncesi kafamda yavaş yavaş oluşuyordu. 1974 yılının haziran ayında mezun olunca soluğu Ortopedi e Travmatoloji Kliniğinde aldım. Elbette ilk gideceğim kişi kürsü başkanımız Prof. Dr. Merih Eroğlu idi. Durumu anlatınca bana soğuk davrandı, umutta vermedi.

Merih hocanın odasından umutsuzca çıkıp koridorda ilerlerken Veli hoca ile karşılaştım durumumu anlattım, Veli hoca stajerlere alçı tekniği ile ilgili ders vermeye gidiyordu. Kendisi ile gelmemi söyledi. Bende kendisine Merih hocamızın umutsuz tavrını izah ettim. Veli hocam klinikte kadro açılacağını sabahları vizitlere katılmamı diğer hocalarında beni orada görmelerini istedi, içimdeki hüznün sevince dönüşmüştü.

Vizitlerde hocalar beni gözlerken bende hocalarımı izliyordum. Bu arada daha önce bahsettiğim Tufan Pekin cezaevinden çıkmış mezuniyetini almış, kliniğe gelmeye başlamıştı. Tufan duruşuyla tavrı ile tipik bir

Adanalıydı. Hastalar bile ondan çekinir hatta korkarlardı. Aslında bizim döneme kadar ortopedinin bir cazibesi yoktu. Usulünden bir yazılı imtihan ile asistanlığa kürsüye alındım. Benim 21 yıl kesintisiz devam edecek olan Ortopedi maceram böylece başlıyordu.

Önce Volanter (kadrosuz) olarak başlıyorduk. Kadro gelince kadroya geçiyorduk. Ben Tufan' dan iki yıl kadar önce kadroya geçmişim. Haksızlık olmaması adına bu aramızda sağladığımız bir adaletti her seferinde aldığım maaşın yarısını Tufan' a verdim.

Ortopedi ihtisasına başladığım zaman kliniğimizin kadrosu;

Prof. Dr. Merih Eroğlu

Doç. Dr. Veli Lök

Doç. Dr. Mehmet Tiner

Doç. Dr. Orhan Süren

Baş Asistanlar, Dr. Hakkı Önçağ, Dr. İsmail hakkı Çallı, Dr. Güven Yücetürk

Asistanlar, Dr. Erol Barın, Dr. Mehmet Narin, Dr. Ahmet Sebik,

Dr. Uğur Öziç, Dr. Tunç Kamçioğlu, Dr. Murat Kestellioğlu,

Dr. Osman Gürün, Dr. Ali Türköz, Dr. Emin Alıcı, Dr. Bekir Kumbul,

Dr. Tufan Pekin

Orhan abim (her zaman abimiz oldu) kısa süre önce yurt dışından kliniğe dönmüştü. Orhan abimiz dönemin en önemli Travmatologu olan Böhler' in yanında yetişmiş kliniğe gelince de Travmatolojinin başına getirilmişti. Ciddi, çok konuşmayan, sabahleyin beyaz önlüğünü, beyaz pantolonunu, beyaz ayakkabısını giyerek işe başlardı. Deyim yerinde ise tam bir profesyonel idi.

Bize öğrettiği temel prensipler vardı. Konservatif tedaviyi ön planda tutardı. Kırık yerini mümkün olduğunca az travmatize etmeyi öğütlerdi. Colles kırığında klasik kitaplarda yazan uzun kol alçısını tamamen bırakmıştık. Kendisinin özel traksiyon için parmaklara takılan hasırdan yapılmış tuzakları vardı. Kırığın redüksiyonundan sonra cilt üzerine kısa kol ateli üzerine ince elastik bandaj sarıyorduk. Normal anatomik pozisyonda tutulurdu ve hareketlere hemen başlardık.

Tibia kırıklarında kırık düzgünse, Sarmiento tipi cilt üzerine yürüme alçısı yapardık. Püf noktası alçının patellaya iyi oturması arkadan crurise bastırmak gerekmekte idi. Dolaşımın bozulmaması için alçı önden açılıyor sonra da üzeri bandajlanıyordu. Hatta bir seferinde spiral tibia kırığını skopi altında perkutan serklaje ettikten sonra yine alçılama tekniği ile tedavi etmiştik. Bazen de tibia' da kapalı redüksiyon, patella altından intramedüller çivileme ve yüklemeye geçiyordu. Femur kırıklarının skopi altında kapalı redüksiyon ve trokanterden intramedüller çivileme bazen trokanterik kırıkta traksiyon masasında kapalı redüksiyon ve femur iç kondilinden intramedüller çivileme tekniği uygulardık. Görüleceği gibi bunlar kırık bölgesini daha fazla travmatize etmeden, kanlanmayı bozmadan yapılan girişimler idi. Böylece hem daha hızlı iyileşme hem de daha erken yürümeyi kazanıyorduk. Elbette AO tekniğini de açık kırıklarda eksternal fiksasyonu da en iyi şekli ile Orhan abim öğretmişti.

Bu uygulamalar sonra bizi gittiğimiz kliniklerde öne çıkmamızı sağlayacak uygulamalardı. Bununla ilgili olarak daha sonra başhekimliğini de yaptığım Antalya SSK hastanesinde bir ortopedist arkadaşımın (Dr. Taşkın Ceyhan) şu sözü önemlidir. Sen benim hem şanslısın hem de şansızlığımın demişti. Neden diye sorduğumda ameliyatta zorda kaldığım zaman imdadıma yetişiyorsun, şansızlığım ise hastalar çoğunlukla size gidiyor demişti. Bunlar kliniğimizde öğrendiğimiz geniş spektrumlu tedavi yöntemleri sayesinde idi. Orhan abimizi sadece uygulamada değil aynı zamanda bizlere akademik yönde de katkı veriyordu. Acta Orthopaedica et Traumatologica Turcica birlikte yazdığımız makalemize eskiyi yad etmek, anmak için her baktığımda hüzünlenir ve gururlanırım.

Bu arada asistanlık dönemine geri dönecek olursak artık 12 Mart askeri darbesinin travması azalmıştı, yeni yeni hareketlenmeler başlıyordu. Öğretim üyeleri TUMÖD çatısı altında birleşirken asistanlar TUMAS çatısı altında örgütleniyorduk. Diğer taraftan İzmir Tabip Odasında çalışmalarımız devam ediyordu. Yıl 1974' e gelindiğinde çiçeği burnunda hekimlerimiz Tabip Odası seçimlerini kazanmak istiyoruz. Aslında Tabip Odası başkanı daha önce CHP İl Başkanlığı' da yapan Dr. Sedat Akman' dı. Ama bu bizim için yeterli değildi. Çalışmalarımızla Nöroloji kliniğinde öğretim üyesi Doc. Dr. Altan Kayan' ı Tabip Odası başkanlığına seçtik.

İki dönem üst üste Altan Kayan Tabip odası başkanlığı yaptı. Daha sonra 1978' de Veli hocamız Tabip odası başkanı seçilmişti. Hastanede mesai saatimizin bitişinde evden önce Alsancak' ta ki Tabip odasına koşuyorduk. Tabip odamızdaki teksir makinamızda teksir basmak için her tarafımız kapkara olmuş olarak sabahladığımız çok oluyordu. Bu çalışmalarımız Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyine' de yansiyordu. O dönemde merkez konseyi İstanbul' da başkanı da Erdal Atabek idi. Genel sekreteri devre arkadaşımız Şükrü Güner idi. Daha sonra birlikte Ankara' ya giderek ve TBB başkanlığını da Toplum Sağlığı hocamız Prof. Dr. Nusret Fişek getirilmesine katkıda bulunduk. İzmir Tabip odasında hekim hakları çalışmaları yanında sosyal ve siyasal olaylardan da geri kalmıyorduk. Daha sonra kanlı 1 Mayıs olarak tarihe geçecek olan 1977 yılındaki 1 Mayıs Taksim mitingine İzmir den 42 otobüsle katılmıştık. Otobüslerden 2 tanesinde Tabip odası üyeleri olarak bizler vardık. Gece yolculuğundan sonra 1 Mayıs sabahı otobüsler Üsküdar' da kaldı. Bizim grup Beşiktaş' tan yürümeye başladık. Diğer bir grup Tarlabaşın' dan geliyordu ve her iki grup Taksim' de buluşacaktı. Bayram havası içinde sloganlarla Taksim' e yürüyoruz. Zaman geçtikçe meydan hınca hınç doluyor, ama dolmasını beklemeden Kemal Türkler (DİSK genel başkanı) konuşmasına başlıyor. İzmir grubu geç kalmadan Beşiktaş' a yürümeye başlıyoruz, arkadan koşarak gelen arkadaşlar mitingin sabote edildiğini bize söylediler. Biz otobüslere geçtik otobüslere binip İzmir' e hareket ettik. Akşam yolda saat 19 haberlerini almak için durduğumuzda 34 arkadaşımızın haince öldürüldüğünü öğrendik, sevincimizin yerini hüznü kaplamıştı. Hastane de klinik çalışmalarımızda Veli hocamızın ve Orhan abimin birlikte hareketleri bize güç veriyordu. Dolayısıyla bizim kürsü daha bir demokratik yapıda çalışıyordu. Fakültenin öncü demokratik gücü gibiydik. Daha sonra bu demokratik hareketler Çocuk Sağlığı , Göz , Nöroloji , Psikiyatri , Radyoloji ve Fizik Tedavide kliniğindeki asistanlara da yayılacaktı. Tüm düşüncemiz daha demokratik daha özgürlükçü bir üniversite olmasıydı.

Bunda da önemli mesafeler kat ettiğimizi düşünmekteyim. O dönemde tıp fakültesi dekanımız Prof. Dr. Yavuz Aksu oluşturduğu 10 kişilik yönetim kurulunun içinde bir de seçimle gelen asistan temsilcisi bulunuyordu. Oy hakkı var, imza hakkı vardı. Öğrenci temsilcisi de bu toplantılara katılırdı ancak oy hakkı yoktu. 1976 yılında kürsümüzden Emin Alıcı asistan temsilcisi olmuştu. 1977 yılında da ben fakülte temsilcisi olmuşum. Aynı yıl kürsümüzde de asistan temsilcisi olmuşum ve kürsü yöne

timine katılmışım. O dönemler de kürsümüzde;

bir tarafta,
Prof. Dr. Merih Eroğlu,
Prof. Dr. Mehmet Tiner,
Doc. Dr. İ. Hakkı Çallı
diğer tarafta,
Prof. Dr. Veli Lök,
Doc. Dr. Orhan Süren,
Doc. Dr. Hakkı Önçağ oluyordu.

Biz asistanlar her zaman Veli Bey ve Orhan abiyle birlikte hareket ederdik. Bizim kürsü demokratik bir kürsüdü. O nedenle bizim kürsünün cazibesi fazlaydı. Dolayısıyla bizim kürsüde ihtisas yapmak isteyen öğrenciler giderek artıyordu. Kıdemli asistan abilerimiz ihtisasını alıp yavaş yavaş ayrılıyorlardı. 1980’li yıllara geldiğimizde asistan yapısı şöyle idi.

Dr. Ahmet Sebik,
Dr. Osman Gürün,
Dr. Ali Türköz,
Dr. Bekir Kumbul,
Dr. Tufan Pekin,
Dr. Ahmet Turan Aydın, Dr. İbrahim Kocabıyık, Dr. Bülent Zeren,
Dr. Baki Satış,
Dr. Halit Özyalçın,
Dr. Nail Yüce,
Dr. Turgut Büyükdağlı, Dr. Kerim Çangır,
Dr. Levent Köstem, Dr. Aslan Bora,
Dr. Fikret Öztop,
Dr. Sait Ada

Bizden sonra gelen arkadaşlar ciddi imtihan olarak giriyorlardı. Sınıfının en çalışkanlarını seçiyorduk bunda biz asistanların payı fazla idi. Çalışkan öğrencilerle kurduğumuz ilişkiler onları öne çıkarıyor idi. Kliniğimiz giderek hem bilimsel olarak hem de sosyal olarak geliyordu. Tabi bunda Veli hocamın ve Orhan abimin birlikte hareketleri hem bize güç veriyordu hem de onlara güç veriyordu. Daha sonra bizim kliniğimizdeki uyum demokratik anlayış hoca asistan arasında ki uyumlu ilişki kliniği daha cazip hale getiriyordu ve bu demokratik yapı sanıyorum öğrenciler arasında Ortopedi ve Travmatolojinin nin daha çok tercih edilmesine neden oluyordu. Bu nedenle bizim kliniğimizde kadro yetersizliği sebebiyle kliniğimize giremeyip ama başka üniversitelerde ihtisasını alan ve hala bizimle ilişkileri süren arkadaşlarımız vardı. Bunlardan aklıma gelenler ;

Prof. Dr. Metin Lütfi Baydar Ankara GATA da ihtisasını alıp kariyerine devam etmiş Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörlüğüne kadar yükselip daha sonra Aydın CHP Millet vekili olarak görevini sürdürmüştür. Bir diğeri işletme fakültesi hocalarımızdan Prof. Dr. Cengiz Pınar'ın oğlu Prof. Dr Halit Pınar İstanbul Üniversitesinden ihtisasını aldıktan sonra 9 eylül üniversitesinde kariyerini sürdürmüştür ve sonra da TUSYAD ve TOTBİD gibi ülkemizin önemli bilimsel derneklerinin başkanlığı da yapmıştır.

Yine öğrenciliğinden itibaren kliniğimize gelip giden Prof Dr Tarık Yazar, Ankara Tıp fakültesinden ihtisasını almış ve aynı klinikte akademik çalışmalarına devam etmiştir Prof. Dr. Haluk Ağuş yine kliniğimizde öğrencilik tezini alarak Ankara Tıp Fakültesinden ihtisasını alıp İzmir' e dönerek ve akademik çalışmalarını sürdürdükten sonra Tepecik Eğitim hastanesinde klinik şefi olarak görevine devam etmektedir. Prof. Dr. Mahir Gülşen yine kliniğimizde kadro bulmadığı için Adana' da Çukurova Üniversitesinde akademik çalışmalarına devam etmiş Ortopedia adlı özel kliniği kurmuştur. Bir diğeri Fen Fakültesi dekanlığında yapan Prof. Dr. Abdullah Kızılırmak' ın oğlu Baha Kızılırmak idi. Akdeniz Üniversitesi Tıp fakültesinde ihtisasını alarak SSK hastanesinde çalışma arkadaşım olacak idi.

1980' li yıllara gelinirken siyasal hareketlenmeler giderek artıyordu. İşçi hareketleri DİSK çatısı altında gelişirken öğrenci hareketleri, öğretim üyeleri ve asistanların hak arayışları giderek artıyordu. Bu sefer yeni bir fırtına geliyor ve 12 Mart fırtınasından rüzgârı daha sert esiyordu. 12 Eylül 1980 de bir askeri darbe daha, cunta yönetime el koyuyordu. Kenan Evren damgasını vuruyor ve dönemin başbakanı Süleyman Demirel tekrar şapkasını alıp gidiyor, operasyon yine sol hareket üzerine geliyordu. 1402 sayılı sıkıyönetim yasası gereği bu sefer hedef olarak TÛMÖD, TÛMAS ve Tabip Odası ve oranın mensupları bulunmakta idi. İlk olarak üniversiteden uzaklaştırılanlar arasında Tıp Fakültemizden Yavuz Aksu ve Ataman Tangör, Fen Fakültesi dekanı Abdullah Kızılırmak, Ziraat Fakültesi'nden Tayyar Bora vardı. Aradan çok geçmeden bizim kürsüden Veli Lök, Nöroloji kliniğinden Cumhuriyet Ertekin, Çocuk Kliniği'nden Erol Mavi, Türkan Süren görevden uzaklaştırılıyordu. Orhan abimin onuruna dokunacak ki eşi Türkan ablamız görevden uzaklaştırılınca Orhan abimde istifasını verdi. Senato tarafından hak ettiği halde verilmeyen profesörlüğünü danıştay kararı ile sonradan alacaktı. Orhan abimin son görev yeri Malatya İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi Kliniği idi ve oradan emekliye ayrıldı.

Askeri cunta tarafından ilk aşamada asistanlardan Malik Dülgeroğlu (Fizik Tedavi), Hüseyin Güney (Göz) on gün tutukluluk sonrası fakülteden uzaklaştırılıyor sonra aralarında Fizik Tedavi' den Nurhan Kumbul' un bulunduğu on asistan arkadaşımız daha tutuklanıyor ve görevden el çektiler. Tabi bu durumda bize de yol görünüyordu. Ben Antalya SSK hastanesine tayinimi istemiştim. Üniversite giderek boşaltılıyordu. Üniversiteden uzaklaştırılan hocalarımız ve asistanlarla birlikte Pınarbaşı'nda bir veda yemeği düzenlemiştik. Bu hem bir veda yemeği hem de Yavuz hocamızı tabip Odası başkanlığına seçerek onore etme yemeği idi. Yemekte Yavuz hoca kadehini kaldırdı hep birlikte ayağa kalkıp bir alkış tufanı sadece gözler konuştu kimseye zarar vermek istemiyorduk. Hep birlikte "Bir gece ansızın gelebiliriz " şarkısını söyledik. Yavuz hocayı İzmir Tabip Odası Başkanı yapmak için seçim çalışmalarına ağırlık verdik birçok arkadaş fakülteden uzaklaştırıldığı için görev bana düşüyordu. Güzel bir çalışma sonucu Konak Atatürk Kütüphanesi' nde yapılan Tabip Odası seçiminde ezici bir çoğunlukla İzmir Tabip Odası başkanını seçtik.

Bu arada kürsümüzden Bülent Zeren ve Kerim Çangır tutuklanıyor. Kerim cezaevinde bir yıl kalıyor sonra bir daha kliniğe dönemiyor Bodrum' da pratisyen hekim olarak yaşamına devam ediyor. Hala ilişkilerimiz sürer. Asistanların bir kısmı 1402 sayılı sıkıyönetim yasasıyla geri kalanı da YÖK yasası ile kadroları boşaltılıyor. Veli hocamız mahkeme kararı ile tekrar kürsüye dönse de aynı heyecanı duyamadığı kanaatindeyim. Osman Gürün, memleketi Muğla' ya tayinini çıkarttı. Önce uzman hekim, sonra başhekim, sonra tabip odası başkanlığı, şimdi 5. dönemdir Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na devam etmektedir. Ahmet Turan Aydın Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne kabulünü yaptırdı. Yoğun akademik çalışmalarına özellikle artroskopi, ayak cerrahisi ve tümör cerrahisinde devam etmektedir. Ahmet Sebik önce Buca Eğitim ve Araştırma hastanesinde klinik şefliği yaparak birçok uzmanın yetişmesine katkıda bulundu ve profesörlüğünü Van 100. Yıl üniversitesinden alarak emekli oldu. Aslan Bora ve Sait Ada el cerrahisi üzerine çalışmalarını geliştirerek İzmir' de El Cerrahisi Hastanesini kurdular. Her ikisi de akademik çalışmalarına da devam ettiler. Arslan Bora Malatya İnönü , Sait Ada Ankara Ufuk Üniversitesinden profesörlüğünü alarak kendi hastanelerin de akademik çalışmalarına devam ettiler. Sait Ada daha sonra TOTBID başkanlığı yaptı. Halen EMOT hastanesin de görevine devam etmektedir. Aslan Bora Malatya İnönü Üniversitesinden sonra İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Kliniği şefliğini yaparak bir çok uzmanı yetişmesini sağlamış ve sonra kendi hastanelerine dönmüştür. Levent Köstem uzmanlık sonrası Buca Eğitim ve Araştırma hastanesinde bir müddet çalıştıktan sonra Alsancak'ta özel muayenesini açtı ve dışardan doçentlik unvanı alan nadir kişilerdendir. İzmir' de önemli hekimlerden birisi olarak çalışmalarına devam ediyor. Bir taraftan da organik tarımla uğraşmaktadır. Emin Alıcı 9 Eylül üniversitesine geçerek orada 9 Eylül üniversitesi rektörlüğüne kadar yükseldi. Dr. Halit Özyalçın kliniğimizde kalan tek kişiydi kariyer çalışmalarına kliniğimizde devam etti ve yakınlarda emekli oldu. Dr. İbrahim Kocabıyık Salihli' ye yerleşip özel hastanesini kurdu. Mutlu ve huzurlu bir şekilde yaşamına devam ediyor. Diğer arkadaşlarımızda İzmir ve çevresinde mesleklerini sürdürmeye devam ettiler. Ben Antalya SSK hastanesin de Uzman Hekim, Başhekim tabip odası başkanlığı, Antalya 20. Dönem milletvekilliği, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve 2004 yılından bu yana yurdum insanı olarak devam ediyorum.

Görüldüğü gibi bir dönemin ortopedi ailesinin soy ağacı bu idi. Her ne kadar kliniğimizde bir yıkım olduysa da, her bir arkadaşım gittiği yerde

önemli işler yaptı marka oldu. Bu gelişim kliniğimizin demokratik çalışma alanını bizlere sağlayan Veli hocam ve Orhan abimin sayesinde.

28/06/2021 tarihinde İbrahim Kocabıyık'ın telefonu ile irkildim, Orhan abim aramızdan ayrılmıştı. Yetişmemde büyük emeği olan abimin cenaze törenine katılmalıydım. Belki biz onları üzdük ama onlar bizi hiç üzmedi, değerimize değer kattılar. Antalya' dan arabama atlayıp İzmir' e yola çıktım. İçinden geçtiğimiz süreç gözümün önünde tekrar canlandı. Acı ve tatlı günler ama onurlu günler. Aile dağıtılmıştı ama hala birlikteliklerimiz devam ediyor. Cenaze töreninde tanıdıklarımın Veli hocam, İbrahim Kocabıyık, Bodrum' dan Kerim Çangır ve İrfan Asil' de var idi. Memleketi Menemen' e kadar gittik. Huzur içinde uyu, iyi anılar bıraktın, saygı değer ağabeyim.

1977, Orhan hocanın evinde Çerkes tavuğu ziyareti.

***Travmatolojinin değerli bir ustası, iyi bir öğretmen,
insan ve yurtseverin ardında***

Prof. Dr. Ahmet Turan AYDIN

EÜTF ortopedi kliniğinde ihtisas yaptığım için kendimi her zaman şanslı hissettim. 70’li yıllarda, değerli hocamız Merih Eroğlu’nun oluşturduğu titiz çalışma disiplini, Veli ve Orhan hocalarımın yaratıkları eşitlikçi ve tüm alt disiplinlerden yararlanma üzerine kurguladıkları eğitim ortamı mükemmel bir uzmanlık eğitimine olanak sağlanmıştı.

1976 yılının Haziran ayında mezun oldum. Öğrenciliğimin son yıllarında fakültemizin ortopedi kliniğinde gözlediğim eşitlikçi gelişmeye fırsat yaratan eğitim ve abilerimiz arasındaki dostluk ortamı bende Ortopedi ve Travmatoloji ihtisası yapma konusunda kuvvetli bir istek oluşturmuştu. Sınıfımızın başarılı öğrencilerinden biri olmama rağmen Ortopedi ve Travmatoloji ihtisası arzusunun aslında çocukluk dönemi ve babamın Köy Enstitüsü mezunu bir öğretmen olması ve onun el becerilerinin büyük bir etkisi vardı. Kliniğimiz henüz ihtisas sınavı açmadığı için başka kliniklere asistan olma arayışı içine girdim. Veli hocamın referans mektuplarıyla (öğrenciyim ve henüz kliniklerinde asistan eğitimine başlamamış bir öğrenciyim) Bursa ve İstanbul’ a önerdiği hocaları ve klinikleri ziyarete gittim. Bugün daha iyi değerlendiriyorum. Değerli hocam hem bu klinikleri görmemi hem de bizim farklılığımızı anlamamı istemişti. Döndüğümde hızla kliniğimizin açacağı sınava hazırlanmaya başladım. Eylül ayında açılan sınavı başarıyla geçtikten sonra ihtisas dönemim başlamış oldu.

Öğrenciliğimin 4. ve 5. yıllarında yaz ayları gönüllü olarak ortopedi kliniğinde çalışmış, pek ortalıkta ve ayakaltında olmadan (bazı hocalarımız bu durumdan pek hoşlanmıyorlardı. Bu durum bir kurala bağlı değil ve gönüllülük esasına göre yapıldığı için yanlış da anlaşılıyordu. Bir hocanın hazırladığı bir adam veya adamı gibi algılanıyordu) abilerimle dostluklar kurmuş ve bazı hocalarımla da yakınlaşmışım. İhtisasa başladığımda ilişkiler daha gerçekçi olmaya başlamış, derinden bazı hocalarım arasında bir rekabet ve çatışma olduğunu sezinlemeye başlamışım. Ancak 70’li

yılların çalkantılı (siyasi ve ekonomik) yıllarında eğitimin disiplininden ve yaratılan alt disiplinli eğitimden hiç taviz verilmediğini, bu ortamın korunmasında başta Merih hocamız olmak üzere tüm hocalarımın büyük gayret sarf ettiklerini gördüm.

Asistanlığa ilk Hakkı hocamla başladım. Kıdemlim Bekir Kumbul' du (Bekir abim). Kendisine çok şey borçluyum. Öğrencilikten asistanlığa geçişimde karşılaştığım zorlukları atlatmakta büyük yardımını gördüm. Bir ortopedi kliniğinin alt disiplinler şeklinde organize olması ve uzmanlık eğitiminin de bütüncül bir yaklaşımla bu sisteme oturtulması bugünde takdir ettiğim ve devrine göre devrimci bir yaklaşımdı. Sanırım o zaman diliminde bizdeki gibi çok belirginleşmiş bir organizasyon yoktu. Bu sistem hem hocaları özgür bırakıyor, hem de gelişmelerine ve arşiv toplamalarına da olanak sağlıyordu. Kliniği iyice tanıdıktan sonra bazı başasistan ve hocalarımızın eğitimde farklılıkları olduğunu hissetmeye başladık. Sistemin belli bir düzeni vardı, ancak özgür bir ortam ve iyi bir eğitim sağladıkları için Veli ve Orhan hocayla çalışmaya can atar, Merih hocamın bilimsel disiplini ve sistematik klinik değerlendirmesinden, Mehmet hocamın cerrahi becerisinden, Hakkı abinin bize güvenerek vakaları bize bırakmasının yüklediği sorumluluktan, İsmail abinin inanılmaz ve insanı hayran bırakan arşivciliğinden, İlker abinin pratikliğinden, Güven ve Ahmet abinin insanı araştırıcılığa iten zorlamalarından bir şeyler öğrenmeye çalışırdık. Asistanken bir şeyler öğrenme merakı yanında özgür olmayı da arzuladığımız için en çok Veli ve Orhan hocaların guruplarında rahat ederdik.

Zaman geçince ve sevdiğimiz birinin arkasından konuşmak veya yazma ihtiyacı duyduğumuzda ne kadar az özel durumları paylaştığımızı fark etmek üzüntü veriyor. Değerli hocalarımızla paylaştığımız özel anlar düzenlenen klinik yemekleri, bilimsel toplantılar ve yemekler olurdu. 70' li yılların fırtınalı ve huzursuz günlerinde birbirimize ne kadar az zaman harcadığımızı düşününce hüzünleniyorum.

Uzmanlık eğitimimde Orhan hocamızın öğrettiği temel Travmatolojinin bilgi ve becerileri ve zaman içinde onun üzerine inşa ettiğimiz yeniliklerin halen kliniğimizden ihtisas almış arkadaşlarımızın iyi bir ortopedist olmalarının omurgasını teşkil ediyor. Bizlere bir şey öğretirken gösterdiği sabır ve alçı uygulamalarındaki titizliği unutulmaz. Yıllar sonra popüler olacak travmada minimal invaziv uygulamalar, eksternal fiksatör uygulamaları, kapalı intramedüller çivilemeler (Wittmoser masası ile, hocamız sanayiye kendisi yaptırmıştı), yaşlı kırıklarında minimal invaziv girişimler, kırıkların AO tekniği ile osteosentezleri, tabiki Böhler ekolü ile kırıkların konservatif tedavileri bize öğrettiği yöntemlerdi. 1983 yılında hoca olarak başladığım Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi Kliniğinde, asistanlarıma büyük keyif alarak öğrettiğim enfekte psödoartrozlarda Papineu yöntemi, yaşlı femur üst uç kırıklarında 160° lik AO plağı ile medializasyon ve valgizasyon, çocukların humerus suprakondiler kırıklarında skopi kılavuzluğunda redüksiyon ve perkutan çivileme o yıllar için çok önemli kurtarıcı tekniklerdi. Beyaz kıyafetlerini giyerek işe erken başlaması ve iş disiplini, acil olgularına yaklaşımı da unutamadığım özellikleriydi.

1980 yılında bir yıllığına İtalya 'da eğitim için bulunup geri döndüğümde darbe döneminin ağır baskısı ve üniversitelerde yarattığı huzursuz ortamın içinde kendimi buldu. Gerek Veli, gerekse Orhan hocam bu baskıları en yoğun hisseden ve onurlu duruşlarından taviz vermeyen hocalarımızdı. Maalesef bu olağan üstü dönem, kliniğimizdeki görüş farklılıklarını derinleştirerek bugün bile onarılamayan tasfiyelere neden olan işbirliklerini ortaya çıkaracaktı. Sevgili eşi, öğrenciliğinde hayranı olduğumuz, Çocuk Hastalıkları hocamız, sevgili oğlum Kerem' in doktoru, eşimin en büyük moral desteği olan Türkan ve Veli hocalarımızın 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu ile görevden uzaklaştırılmasını onuruna yediremeyerek istifa edip üniversiteden ayrıldı. Onurlu duruşunu İzmir Tabip Odasındaki çalışmasıyla sürdürdü. Aynı yıllarda benim de üniversiteden kopmuş olmama rağmen hocamla ilişkilerimiz bir meslektaş ve bir büyüğüm olarak devam etti.

Eşim İzmir' li olduğundan sık sık ailelerimizi ziyarete gelirdik. Bu ziyaretlerimde mutlaka Veli ve Orhan hocalarıma uğrar, sohbet eder, görüş ve önerilerini alırdım. Benim için bu ziyaretler bir kutsal yer ziyareti kadar

önemliydi. Karşıyaka da Asuman'ın teyzesi ile aynı apartmanda otururlardı. Teyzemizi görmeye geldiğimizde mutlaka hocamı da ziyaret eder sohbet ederdik. Veli hocamın vizyonu ve önderliğinde kurulan Artroskopi ve Diz Cerrahisi derneğinin İzmir ve zaman zamanda Pamukkale / Denizli buluşmaları kliniğimizden uzman olmuş arkadaşlarım ve hocalarımızla buluşma ve hasret giderme vesilesi olurdu. Yaşadığı sürece insana değer veren, iyi bir öğretmen, yurtsever ve Cumhuriyet ilkelerine bağlı Atatürk hayranı değerli hocamı saygı ile anıyorum.

*Yaşamak şakaya gelmez,
büyük bir ciddiyetle yaşayacaksın
bir sincap gibi mesela,
yani, yaşamının dışında ve ötesinde hiçbir şey beklemeden, yani bütün işin gücün yaşamak olacak.
Yaşamayı ciddiye alacaksın,
yani o derecede, öylesine ki,
mesela, kolların bağlı arkadan, sırtın duvarda,
yahut kocaman gözlüklerin,
beyaz gömleğinle bir laboratuvarında
insanlar için ölebileceksin,
hem de yüzünü bile görmediğin insanlar için,
hem de hiç kimse seni buna zorlamamışken,
hem de en güzel en gerçek şeyin
yaşamak olduğunu bildiğin halde.
Yani, öylesine ciddiye alacaksın ki yaşamayı,
yetmişinde bile, mesela, zeytin dikeceksin,
hem de öyle çocuklara falan kalır diye değil,
ölmekten korktuğun halde ölüme inanmadığın için,
yaşamak yanı ağır bastığından.*

Nazım Hikmet

Orhan Abi

Op. Dr. İbrahim C. Kocabıyık

1974' te Ege Üniversite' si Tıp Fakültesinden mezun olduktan sonra Dr. Bekir Kumbul Sağlık Bakanlığında burs almadığı ve askerlik sorununu çözdüğü için Ege Ortopedi Kliniğinde ihtisasa başlamış idi. Ben askerlik görevimi yapıyordum. İzmir' e geldiğimde mutlaka Nurhan ve Bekir'in evine misafir oluyor uzun yemek sohbetlerinde üniversite ve ortopedi kliniği ile ilgili muhabbetlerimiz oluyordu. Bekir genellikle günlük çalışmalar, öğretim üyeleri ve asistanlar ile ilgili olayları anlatıyor onlar hakkında bilgiler veriyordu. Klinikte dört öğretim üyesi vardı. Birincisi hoca hanım diye hitap ettiği Prof. Dr. Merih Eroğlu, ikincisi Prof. Dr. Veli Lök ona Veli bey, üçüncüsü Prof. Dr. Mehmet Tiner ona Mehmet bey, dördüncüsü Doç. Dr. Orhan Süren ona da Orhan abi diye hitap ediyordu. Klinikte göreve başladığında gördüm ki bütün hemşire, laborant ve personel ona abi diyor, seviyor ve sayıyordu. Çok gülen, esprili ve konuşkan değildi ama arkadaşlarına güven veren ciddi, çalışkan, hastayı seven bir kişi olarak tanıdım. 1976 Temmuz ayında Ege Ortopedi Kliniği 3 kadro için asistan imtihanı açtı. O yıllarda her klinik imtihanını kendi bünyesinde yapardı. Bu klinik tarihinin ilk imtihanı olacaktı. İmtihanı 1976 mezunlarının çalışkan öğrencilerinden Ahmet Turan Aydın birincilikle kazandı. Ben ikinci olmuş idim. Üçüncü kadro boş kaldı. Çünkü 70 olan barajı aşan 3. Kişi olmamış idi. Bu kadroyu 3 ay sonra açılan imtihan ile Dr. Bülent Zeren dolduracak idi. Asistana çok ihtiyaç olduğundan hemen bizi göreve başlattılar. Bekir bana çalışma koşullarını anlattığı için az çok bilgim vardı. Ama bizzat işin içine girdiğimde bütün öğretim üyeleri baş asistanlar (Dr. İ.Çallı, Dr. H. Önçağ, Dr. G. Yücetürk ve Dr. İ. Öztürk) ve diğer asistanlar saat 08:00' de serviste hazır oluyor vizit başlıyor idi. Öğle yemek ve mesai bitim saati yok idi. Ne zaman fırsat bulursan yemek yiyordun. İşin bittiğinde eve gidiyordun. Mesai bitimi genellikle 19:00' a kadar uzuyor. En son Dr. Ali Türköz ayrılıyor idi. Çünkü yarım saat saçını tarıyordu. Klinikte Merih hanım (Hoca Hanım) el hastalıkları, Mehmet bey vertebra cerrahisi, Veli bey spor, diz ve kalça cerrahisi, Orhan abi Travmatoloji bölümü başkanı ve sorumlusu idi. Klinikte yatan hastanın %50 sinden fazlası travma hastası idi. İlk yıl asistanları genellikle travma grubunda çalışmaya başlardı, bende gruba dahil oldum.

1970'li yıllarda Ege bölgesindeki bazı illerde ve büyük ilçelerde dahi Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı yoktu. Aydın, Denizli ve Manisa Devlet hastanelerinde bir yada iki adet Ortopedi Uzmanı vardı. Daha sonraki yıllarda Dr. Ali Türköz Uşak ve Dr. Osman Gürül Muğla'nın ilk Ortopedi uzmanı oldular. Çevre il ve ilçelerden çok sayıda travmatoloji vakası geliyordu. Orhan abi kişiliği ve meslek sevgisi nedeni ile hiçbir hastayı geri çevirmez yatak yok diye başka hastaneye göndermez idi. Acil servisteki yatakların çoğunu biz işgal etmiştik. Bu nedenle zaman zaman acil hekimleri ile sorunlarımız olurdu, hastalarınızı alın diye baskı yaparlardı. Acil servisteki hastaların bakımı ve yeni gelen hastalar nedeni ile günde 5-6 defa Acil servise yürüyüş yapardık. Orhan abi her yeri işgal ediyordu. Servisteki yemekhane 9 yataklı travmatoloji odası oldu. Sonra laboratuvar, hemşire odaları ve depoları hasta odasına çevrildi. 45 yataklı ortopedi ve travmatoloji servisi 75 yatak kapasitesine erişti. Gözünü dermatoloji servisine dikmişti. Çünkü dermatolojide yatan hasta sayısı günlük 3-5 kişiyi geçmiyordu ama Prof. Dr. Cemalettin Gezen hasta yatırmamıza müsaade etmedi. Orhan abi Ege Üniversitesinde çalıştığı dönemde hiç muayenehane açmadı. Muayenehaneye karşı idi. Sabah 08:00' da beyaz gömlek, beyaz pantolon, beyaz ayakkabı ve iş disiplini ile işe başlardı. Bizden fazla çalışır ve öğretirdi. Stajyer öğrencilerin mutlaka alçı yapmalarını ister ve öğretirdi. Bir dönem Avusturya' da travmatoloji uzmanı olarak çalıştığı için Alman ekolünü ve konservatif tedaviyi çok iyi bilir ve uygulardı. Bizim asistanlık yıllarımızda teknoloji, malzeme ve tıbbi imkanlar yetersiz idi.

Türkiye'nin 80 cent' e muhtaç olduğu yıllarda klinikte bir adet C-Kollu skopi, iki adet alçı motoru, bir adet seyyar röntgen vardı. Bunlar eski ve sık sık arıza yapardı. Hazır alçı kullanılmaz alçıyı Mustafa efendi yapardı. İmkanlar kısıtlı hasta çok, açık parçalı kırık sayısı Murat araba sayısı artması ile orantılı hızla artmıştı. İskelet traksiyonu, eksternal fikstatör, minimal osteosentez, kemik ve deri greflenmesi yapıyorduk. Ege Üniversitesinde plastik cerrahi henüz yoktu, biz açık kırıkları bir an önce kapalı hale getirmek için çabalıyorduk. Orhan abi bize dermatom kullanmasını ve full thickness deri grafi almasını öğretti. AO tekniği ile internal tespit ve diğer cerrahi metotları ondan öğrendik. Femur kırıklarında kapalı yöntemle redüksiyon ve intramedüler çivilemeyi yapan ve yayınlayan bilim adamı ve hekimdir.

Asistan ve uzman olarak çalıştığım 1976-1982 arasında özellikle 12 Eylül öncesi üniversitede çok yoğun bir sosyal ve siyasal hareketlilik vardı. Ortopedi asistanları ve öğretim üyeleri tabip odası TÜMAS (Türkiye Asistanlar Derneği) ve TÛMÖD (Türkiye Öğretim Üyeleri Derneği) çalışmalarına aktif olarak katılır ve öncülük yapardı. Dr. Veli Lök ve Orhan abi TÛMÖD üyesi idiler. Veli bey bir dönem İzmir Tabip Odası başkanlığı yaptı. Üniversitede ve fakülte içerisinde demokratikleşme, eğitim, sosyal ve ekonomik mücadeleyi daha ileri ve üst seviyeye taşımak için çabalıyor, konuşuyor ve toplantılar yapıyorlardı.

Ben 1978 ve 1979 yıllarında klinik asistan temsilcisi olarak kürsü kuruluna katıldım. Oy kullanma hakkım vardı. Klinik eğitim ve yönetimi ile ilgili bir kısım kararlar burada alınır ve uygulanırdı. Orhan abi ve Veli bey her zaman asistanların ve çalışanların eğitim, sosyal ve ekonomik haklarını koruyucu kararlar alınmasını önerirler ve uygulanmasını sağlardı. Biz asistanlar her zaman onlarla birlikte hareket ettik. 1979-1980 yıllarında dekanlık döner sermayeden öğretim üyelerine ilave ücret verilmesiyle ilgili kürsü kurullarından öneri ve görüş istedi. Veli bey ve Orhan abi sağlık hizmetinin bir bütün olduğunu bu ücretin asistan, hemşire, laborant ve personele de verilmesini gerektiğini ve hakları olduğunu söylediler. Kürsü kurulunda kabul edildi ve dekanlığa bildirildi. Bu teklif fakülte kurulunda da kabul edildi. Ve tüm sağlık personelinin belirli oranda faydalanması sağlandı. Bu demokratik kazanımımız daha sonraki aylarda dekanlıktaki yönetim değişikliği ve ortopedi asistanlarının bazı bölüm profesörlerinden daha fazla ücret almaları nedeni ile sonlandırıldı.

Biz asistanlar ve çalışanlar dekanlığın bu kararına karşı direndik. Ve eylemler düzenledik, Orhan abi her zaman bizi destekledi ve yanımızda oldu. Demokratik üniversite mücadelesinde hep ön saflarda yer aldı. Veli bey ve asistanların büyük çoğunluğu siyasi parti ve örgütlerde çalışmalarına rağmen Orhan abi hiçbir zaman bu siyasi çalışmaların içinde yer almadı. O zamanının büyük çoğunluğunu asistan eğitimi ve hastalarına ayırdı. YÖK yasası çıktıktan sonra uzman asistanlara kadro verilmeyeceğini öğrendiğinde bizim küçük ve şehir ve kasabalarda gerekli alet ve olanaklardan yoksun olduğumuzu bilerek bazı önerileri oldu. Örneğin; benim ihtisas tezim suprakondiller humerus kırıklarında kapalı redüksiyon ve skopi kontrolünde 2 adet kirchner teli ile internal tespit olduğunu bildiğinden skopi olmadan bana bu uygulamayı nasıl

yapacağımı öğretti. Ben Salihli Devlet Hastanesinde çalıştığım 15 yılda hastanede hiç skopi ve seyyar röntgen olmadı.

Ama ben skopisiz bu kırıkları büyük oranda Orhan abinin öğrettiği şekilde bence başarı ile uyguladım. Bu metod bizim ülkemiz gibi az gelişmiş bir ülke olan Fas' lı Dr. Fahad' ın kör uçuş yöntemi idi.

Üniversiteden uzaklaştırıldıktan sonra Türkan abla ve Orhan abi ile ilişkilerimiz devam etti. Türkan ablanın 1402 sayılı kanun ile görevine son verilmesinden sonra Orhan abide üniversiteden istifa etti. Tabip odası başkanı oldu. Bu gün Alsancak Kıbrıs şehitlerindeki tabip odası binasını satın aldı ve İzmir hekimlerinin kullanımına sundu. Daha sonraki yıllarda vakıf ve tabip odası çalışmalarında beraber olduk, birlikte gezilere girdik. Son yıllarda Orhan abinin sağlık sorunları başlamış idi. Türkan abla onun sağlığına çok dikkat ediyor ve titiz davranıyordu. Orhan abiyi sıkı diyete almış idi. Arada kaçamak yapmak istediğinde biz onun Türkan abladan uzak bir masaya oturtuyor ve ablukaya alıyorduk. Yağlı, tuzlu, salçalı ve baharatlı yemekler ısmarlıyorduk. Yüzüme renk geldi der ve mutlu olurdu. Eşim Tülay' ı sever ona benim güzel gelinim diye hitap ederdi. Bizi ailesinin bir ferdi gibi sevdiğini biliyor ve onu özlüyoruz.

Op. Dr. Baki Satış

1976 Aralık döneminde Ege Ortopedi sınavını kazanarak asistanlığa başladım. 4 yıl boyunca Orhan Süren hoca ile travmatoloji de çalıştım. Bize her daim ağabeylik etmiş, sorunlarımızla yakından ilgilenmiştir. Sanırım 1978 yılında Uludağ da Orhan ve Türkan hocalarla bir sempozyuma katılmış ve değerli anılarla dönmüştük. 1980 yılında Sıkı Yönetim Mahkemesinde yargılanırken de Orhan ve Türkan hocalarımız manen bize çok destek oldular. Kerim Cangır ve Bülent Zeren ile birlikte o zor günlerde bizi Çeşmede ağırladılar ve büyük moral verdiler. Bu hocalarımıza minnettarım. Orhan hocaya Allah rahmet eylesin, mekanı cennet olsun.

Op. Dr. Nail Yüce

Ebediyete yolcu ettiğimiz çok değerli hocamız Prof.Dr. Orhan Süren için “Anı kitabı” çıkarılacağı ve benim de bir anımı anlatmam istendi. Beni çok heyecanlandıran bu çağrı, benim için büyük bir onurdur diyerek gururlandım.

Orhan Süren hocamız; çok yönlü, sabırlı, sessiz, sakin görünüşlü, herkese örnek olan, demokrat, emekten ve emekçiden yana düşünen, cesur, yürekli, örnek alınacak kadar mütevazı, yardımsever, dürüst, engin bilgisi ile yol gösteren birisi idi. Kısaca yolu yolumuz olan bir hocamız idi.

Ben Op.Dr.Nail Yüce’ yim. 1946 doğumlu, 1973 Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunuyum. Burslu okuyup, burssuz mezun olan nadir öğrencilerden biriyim. Üç yıl burslu okuyup 12 Mart 1971’ den sonra, o dönemdeki olaylar nedeni ile devlet verdiği bursu 4 Eylül’ de kesti. Mezun olduktan sonra o zaman sınıf arkadaşım olan Dr. Ayşe Karakurum ile evlenerek zorluklarla yaptırdığımız tayin sonucu 4 yıla yakın mecburi hizmet yaptık. Sonrasında yine çok büyük zorluklarla ihtisas yapmak üzere sınavlara girdik .Ben Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalında ihtisasa başladım. Bu zorlu süreçte bana desteklerini hiç esirgemeyen iki değerli hocama Prof. Dr. Veli Lök ve Prof. Dr. Orhan Süren hocalarıma sonsuz minnet ve şükran borçluyum. Bu iki muhteşem insan, beni ben yapan kişilerdi. Kırkdokuz yıllık meslek hayatımda yolum, onların onurlu, haysiyetli ve Atatürk’ çü yolu oldu. Bununla her zaman gurur duydum, duyuyorum. Ne mutlu bana ki böyle kıymetli hocaların bilimsel ve uygulamalı emeği ile yetişmiş ve bu ülkeye başarı ile hizmet etmiş bir hekimim.

Orhan Süren hocamız, üst düzey bilimsel yetkinliği ve eğitim alanındaki saygın nitelikleri ile yüzlerce uzman, doçent ve profesör yetiştirerek Türk tıbbına ve ortopedi camiasına unutulmaz katkılarda bulunmuştur. Ayrıca 12 Eylül sonrası çok zor koşullarda yürüttüğü İzmir Tabib Odası Başkanlığı görevini iki dönem yapmış ve İzmir Tabib Odasında bir sivil toplum kuruluşu olarak unutulmaz emekleri ve başarıları ile sarsılmaz bir gelenek oluşturmuştur.

Ebediyen gittiğiniz yerde, ışıklar içinde huzurla uyuyun, ruhunuz şad olsun.

Doç. Dr. Levent Köstem

Orhan Süren hocamı ilk kez ortopedi kliniğine gittiğim sanırım 1975 ler gibi gördüm. Vakit buldukça gittiğim klinikte zaman zaman karşılaşıyordum. Asistan girmeden önce, asistan girme sınavı sırasında hocalarımızla gidip tanışmak bir gelenektir. Bende kendisiyle o gün tanıştım ilk kez, kendimi anlattım. Asistan oldum. Benim en çok dikkatimi çeken şey Orhan hocanın, asistanları bizleri utandıracak kadar çok çalışkanlığı idi.

Orhan hocamla klinikten ayrıldıktan sonra ilişkilerim hep sürdü ve askerde 1984 yılında Sarıkamışta trimalleolar kırık olunca bir alçı ateli ile yanına geldim ve direk cilt üzerine yaptığı alçı ile beni tedavi etti. Ben dahil bir çok kişinin hemen cerrahi yapalım diyeceğimiz bir kırığı tereddütsüz konservatif olarak tedavi etti o sırada daha da yakınlaştık. Buca sigortaya tayinim oldu ve orada çalışırken klinik şefi ile benim ve bazı arkadaşların sorunları vardı. Tek sahip çıkan hocam o oldu bu sıkıntılı dönemimde gider dertleşirdim. O yıllarda tabip odası seçimlerine giriyordu ve beni arayarak yönetim kuruluna girmemi istedi ve bende kabul ettim hocamla birlikte çalıştık. Bu süreç benim için bir eğitim süreci oldu. Buca sigortada iken birkaç arkadaşımın birlikte ANAP iktidarında sürgün edildik. Tabiki gitmedim ve devlet memurluğundan istifa ettim. Hocamın o dönemdeki bana desteğini hiç unutamam.

Hocam beni özel ameliyatlara alırdı giderdim. Ameliyattan sonra asistan parası verirdi ve o dönemde genelde ödenen asistan paralarının üç dört misli para verirdi. Hocam bu çok fazla derdim ve oğlum benim çoluğum çocuğum var derdi. Böyle geniş yürekli ve iyi kalpli bir insandı.

Arslan Bora

Orhan SÜREN

1978’ de Haziranda mezun olup ağustosta gayya kuyusuna düştüm. Orhan hocayı o kuyuda tanıdım. Bütün ihtisasım boyunca en fazla Ali Türköz ve Tufan Pekin ile birlikte Orhan hoca’ da çalıştık. Ne bir fırça attığını ne de yüksek sesle hitap ettiğini hatırlıyorum. Zamansızca, çok çalışıp yorgunluktan yıkılırdım ama hiç streslendiğimi hatırlamıyorum.

Hayatımda gördüğüm en güzel alçı yapan insandı. Böhler ekolünü içine sindirmişti. Buna karşı AO sistemi de, external fiksator uygulamaları da rutinimiz içindeydi. İntramedüller osteosentezi o zamanlarda kapalı yöntemle yapan bir başka klinik daha yoktu. Orhan hoca Wittmoser masası ile redüksiyon ve intramedüller osteosentezi klinikte rutine aktarmıştı. C kollu skopiden ayağımız kalkmazdı; yani genç yaşta kebab olmaya alışmıştık. Kliniğin açık ara en çok ameliyat yapan hocasıydı. Zorundaydık çünkü Ortopedi kliniği yataklarının yarısı, acil servis, genel cerrahi, beyin cerrahisi diğer kliniklerin boş yatakları bizimdi. “ *Asistanın mesaisi yoktur* ” derdi alçak sesle! Sıkı konservatifçi idi. Levent Köstem’ in ayak bileği kırığını anatomik redüksiyon yapmıştı. Gıptayla röntgenleri gördüm. Arasına konservatif tedaviyi uygun görmediğimiz hastaları o görmezden kaçak ameliyat ederdik. İnatçı idi. Mükemmeli ararken işler ters gittiğinde “ *artık bunu sineye çekeceğiz* ” derdi. Çok yaşlı hastaların kalça kırıklarında lokal anestezi ile ameliyat ederken anesteziistlere “ *biraz oksijen koklatırsınız* ” derdi.

Saf, temiz bir dürüstlüğü vardı. Kimse hakkında olumsuz düşündüğünü sanmıyorum. Ege Ortopedi Derneği seçimlerini kaybetti ama en olumsuz koşullarda yapılan Tabip Odası seçimlerini her kesimle temiz, inandırıcı diyalogları ile kazandı. Tabip Odası onun zamanında hem yer kazandı hem de Odaya insanların desteği arttı. 12 Eylül’ den sonraki ilk hekim yürüyüşü Gaziemir’ de onun zamanında yapıldı. Konak Belediye Meclisi Üyesi oldu; oradaki amacı Hayvan Hastanesi kurmak idi, başardı. Her adımında insanlı, saygılı, dürüst, saf bir yaratıcı ve yapıcı bir insan ve hocam olduğu için şanslıyım.

Hocamız tıbbi endikasyonda, etik kavramında, deontolojide, tıp endüstri ilişkisinde, bilimsellikte ve toplum yararını düşünmekte tam bir iyi hekimlik uygulayıcısı idi.

Prof. Dr. Sait Ada

Yaşamdaki önemli kavşaklardan birinin meslek seçimi olduğu söylenebilir. Lise sonrası o dönemin gözde mesleği olan tıp fakültesine biraz da annemin isteği ile girdim. Ama uzmanlık dalı olarak Ortopedi ve Travmatolojiyi çok arzularak seçtim. Bu arzumun kökeninde o dönemin Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinde Ortopedi ve Travmatoloji de kliniğinde öğrencilik döneminde tanıdığım hocalarımın, asistan ve uzman ağabeylerim çok etkisi olmuştur. Onların hastaya yaklaşımları, öğrenciye ve asistanlara karşı sevgi ve saygı dolu tutumları, dayanışmaları ve dünyaya bakışlarından çok etkilendim. Etkilendiğim en önemli hocalardan biri olan Orhan Süren hocayı anmak ve bir şeyler yazmak üzere klavyeye dokunduğumda ilk aklıma gelenler bunlar oldu. Bu vesile kliniğimizin temel taşlarında biri olan Orhan hocayı yakın arkadaşı Veli Lök hocamızı, dönemin uzmanları ve asistanları ve elbette o dönemin tüm yurtsever ve demokratik insanları ile birlikte emeği geçen tüm hocalarımı saygıyla ve sevgiyle anıyorum.

1980 Nisan ayında Ege Üniversitesi Ortopedi kliniğine başladığımda Orhan hocanın özellikleri içinde en dikkatimi çekenler özenli giyimi ile kliniğe tam zamanında gelmesi, görevini hiç aksatmadan yapması idi. Sabahları hemen vizitini yapar ve o günün programını uygular. Odasının kapısı her zaman açıktı ve bizler her türlü travma olgusunu danışır ve önerilerini alırdık. Asistanlarına, öğrencilerine ve hastalarına kızdığını veya kötü davrandığını hiç görmedim ve duymadım. Orhan hoca günde iki kez vizit yapan tek hocamızdı. Hem hastalara bakar hem de vizitte bize eğitim verirdi. İşinden mutsuzluğunu veya serzenişini hiç sezinlemedim. Konservatif tedavici olarak bilinirdi ama yeri geldiğinde en zor ve en güncel ameliyatları yapmaktan kaçınmazdı. Asistan olarak 4 ay geçirdiğim Cerrahpaşa Tıp fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Kliniğinde erişkin femur cisim kırıkları traksiyonda iki ay yatırılarak tedavi edilirken Orhan hoca aynı kırıkları intramedüller çivi ile ameliyat edip ertesi gün ayağa kaldırırdı. Bazı terimler tam sanki onun için tanımlanmıştır. Örneğin “İyi Hekimlik” gibi. Hocamız tıbbi endikasyonda, etik kavramında, deontolojide, tıp endüstri ilişkisinde, bilimsellikte ve toplum yararını

düşünmekte tam bir iyi hekimlik uygulayıcısı idi. Sade yaşamı ve yaptıklarını konusundaki mütevazılığı çok saygıdeğerdir.

Kendisi ile ilgili kişisel anılarım çok olsa da Konak hayvan hastanesi kuruluşundaki çabaları gözümün önünden gitmiyor. Bu günler için belki sıradan bir iş olan ilk Hayvan hastanesi fikrini hayata geçirmek için sıcak İzmir günlerinde gösterdiği çabayı unutamıyorum. Terli gömleği ve çantası ile Konak belediyesi hayvan hastanesi için gerekli organizasyonu ve yardımını neredeyse tek başına yapmıştır. Hayvan hastanesi yapılması onun her canlıya verdiği değeri ve tuttuğu her işi en nazik şekilde nasıl kopardığının bende bıraktığı önemli bir izidir.

Orhan hoca bildiğiniz gibi iki yıl Malatya da bulundu. Bir kongre için Malatya ya giderken Türkan hocayı arayıp bir şeye gereksinimi olup olmadığını sordum ve Türkan hoca benden o zamanlar yeni çıkan büyük boyutta bir cep telefonunu götürmemi istemişti. Orhan hocama o tuğla büyüklüğündeki telefonu nasıl kullanacağını uzun uzun anlatmış ve Türkan hoca ile görüşürmüştüm. O an Orhan hocamın gözleri parlamış ve sesi titremişti. Orhan hocanın neredeyse yarısı olan Türkan hoca'nın birbirlerine büyük desteği ve katkılarını görmemek mümkün değildir. Onların zarif, yapıcı, mücadeleci ve güzel ilişkileri çoğu kişiye ilham vermiştir. Orhan hocanın yaşamındaki tüm olaylarda Türkan hocanın da izini bulmak mümkündür.

Orhan hocamız, hoca olarak öğrencilerine ve asistanlarına, hekim olarak hastalarına, tabip odası başkanı olarak meslektaşlarına ve toplum sağlığına, belediye meclis üyesi olarak hem toplum sağlığı hem hayvan sağlığına, yaşamının her anında demokratik kitle örgütlerine desteklerine, ayrıca ailesine, arkadaşlarına ve yakınlarına çok faydalı olmuş bir yurtseverdir. Onu her zaman sevgi ve saygıyla anacağız.

Prof. Dr. Dündar Sabah

Sevgili Prof. Dr. Orhan Süren Hocamla ilk kez ortopedi stajımı yaparken tanıştım. Hocalara dağıtım yapıldığımızda da ben Orhan Hoca'nın gurubuna düşmüştüm. Tüm ortopedi stajım sırasında kendisiyle hasta muayene etme ve ameliyatlara girme fırsatım oldu. Hatta o dönemde yüksekte düşme sonucu bilateral femur kırığı olan ve çok sevdiğim rahmetli Alev Güçlü Hocamın ameliyatına da beni dahil etmişti ve çok gururlanmıştım. Ortopedi stajından önce uzmanlık dalı olarak ortopediyi hiç düşünmemiştim. Gerek Orhan Hocamızın ve gerekse o dönem kliniğimizdeki diğer öğretim üyesi, uzman ve asistanların bizlere karşı olumlu yaklaşımları sonucu staj bitiminden sonra ortopedi ihtisasından başka bir seçeneği hiç düşünmedim ve bitirme tezimi de Orhan Süren hocamızdan aldım tezim “ ***Tibia kırıklarının konservatif ve cerrahi tedavi sonuçlarının karşılaştırılması*** ” idi ve 550 olguyu kontrole çağırıp muayenelerini yapmıştık. Daha sonraki dönemde çalışmamızın sonuçlarını kongrede sunmuştuk.

İhtisasa başladığım dönemde direkt olarak cerrahi rotasyonuna gönderildiğim için asistanlık döneminde ne yazık ki birlikte çalışmamız çok mümkün olamadı. Sevgili Türkan Süren Hocamızın 1402 sayılı ile üniversiteni ayrı bıraktırılmasının ardından kendisi de bilindiği gibi kendi isteği ile ayrıldı ve bir Cumartesi günü eşyalarını birlikte yüklemiştik. Orhan Hoca'nın ne kadar alçakgönüllü, kendine güvenen ve diyaloga ne kadar açık olduğunu gösteren kendisinden dinlediğim bir anıyı da anlatmak istedim. Bildiğimiz gibi üniversiteden ayrıldıktan sonra hocamız Tabip Odası seçimlerine katılarak oda başkanı oldu. Seçimi kazanmış olmasına rağmen bir gurubun oyunu alamaması onu üzmüş ve oy vermeyenlerle gidip konuşarak nedenini sormuş. Gerçekleştirdiği bu diyalogdan sonra oy vermeyenlerin oylarını da alarak tekrar başkan seçildi ve Tabip Odasının güçlü konuma gelmesi için çalışmalarını sürdürdü. Sevgili Orhan Süren Hocam bilgisi, bilimselliği, dürüstlüğü, alçak gönüllülüğü ve ilkeli duruşuyla kendisini örnek aldığım hocamdır.

Tadımlık bir Orhan Süren öyküsü

Prof. Dr. Semih Aydođdu

Orhan Hoca ile tanışıklığımız, irtibatımız ne yazık ki “tadımlık” olabildi; “doyumluk” olamadı.... Ben geldiğimde, o hep başka bir yerlere gitmekteydi. Şanssızlık....

Hayatımda onunla ilk “teğet ” noktam, öğrenciliğimdi. 12 Eylül döneminin karanlık günleriydi. “ *Türk Akademi Tarihi* ” ile “ *Türkiye'nin Darbeler Tarihi* ” hep birlikte yazılması gereken kitaplardır. Her darbe ya da darbe girişimi sonrası akademiyle hesaplaşmış; akademi ve akademisyenler darbeyi en fazla yiyenler arasında yer almışlar. Sanki darbe öncesi ortamın, sorunların, kaosun sorumlusu akademisyenlermiş gibi. Her darbe sonrası akademi mutlaka bir bedel ödemek zorunda kalmış. Orhan hoca da bedel ödeyenlerdendi.

Yılları karıştırmıyorsam, Orhan Süren hoca 1983 yılı başlarında akademideki görevinden ayrılmak zorunda kalmadan önceki son derslerini içinde bulunduğum staj grubuna vermişti. Akademide yer alan “ *demokrat* ” diye bilinen öğretim üyeleri için zor zamanlardı.

12 Eylül yönetimi, haklarında isnat edilebilecek bir “ *suç* ” şüphesi olanları zaten öncelikle cezaevlerine göndermişti. Bir suç isnat edilemeyen, ama akademideki varlıklarına da tahammül edilemeyenlere sıra gelmiş; (sonraki tasfiyelerle kıyaslanamayacak olsa da) sorgusuz sualsiz, akademik yöneticilerin ya da mahkemelerin kararları ile değil, sıkıyönetim komutanlıklarının birkaç satır yazıları ile “ *akademiden uzaklaştırma* ” lar ülke çapında uygulanır olmuştu. Orhan Hocanın yakın çevresinde yer alan öğretim üyeleri, bu arada eşi Türkan Hoca da dahil olmak üzere gelen bir yazı ile kendilerini hazırlıksız bir şekilde kapı dışında bulmaktaydı. Bu zorlu ortamda Orhan Hoca kendisi ve ailesi için zorlu bir karar vermek zorunda kaldı: Hiç olmazsa emeklilik güvencesini koruyabilmek için kendi isteğiyle akademideki görevinden ayrılma başvurusunda bulundu. O günlerin baskıcı ortamı içinde bu başvurusu, büyük bir hızla, kendi deyimiyle “ *daha Bornova’ dan Alsancak’ a ulaşmadan* ” işleme kondu. Orhan Hoca uzun bir süredir büyük bir emekle kurduğu Türkiye’ nin ilk akademik “ *Ortopedik Travmatoloji* ” bölümündeki görevinden ayrıldı.

Bizler, onun son öğrencileri, ondan son ortopedik travmatoloji derslerini alanların gözünde Orhan Hoca, mesleğini son derece ciddiyetle yerine getiren, didaktik bir eğiticiydi. O, kendisini yakın çevresi dışında kolay kolay

dışarıya açmayan ve az gülümseyen, mesleki ve sosyal anlamda ciddi bir hoca izlenimi vermekteydi.

Orhan Hocanın son derslerini verdiği grubun staj sonu sınavına katılmasına ne yazık ki koşullar el vermedi. Üzerindeki baskı altında daha fazla dayanamayan hocamız; elleriyle, yokluk içinde yarattığı travmatoloji ünitesine, öğrencilerine, asistanlarına doğru düzgün veda bile edemedi, Akademideki hedeflerini de tamamlayamadan ayrılmak zorunda kaldı. Geride kalan bizlere de “ *acaba şimdi sıra kimde?* ” diye düşünmek kaldı. Orhan Hocanın ayrılmak zorunda kaldığı kliniğe ben yaklaşık dört yıl kadar sonra farklı bir basamaktan giriş yaptım. Gideli onca zaman olmasına karşın adı ve eserleri (çağdaş travmatoloji teknikleri, yokluk içinde kendi geliştirdiği travmatoloji alet ve enstrümanları, bir bütün olarak travmatoloji alt branşı) canlılığını sürdürmekteydi.

Orhan hoca, karanlık 1980’ ler de zorlu günler geçirdi; kendi yaşadığı zorluklara karşın zorlu görevleri üstlenmekten kaçınmadı. Serbest hekimlik te yaptı, dayanışma içinde olduğu kendisi gibi akademiden uzaklaştırılmış dostlarıyla bilimsel üretimde de bulundu, çok zorlu bir dönemde yerel hekimlik meslek örgütümüzün başkanlığını üstlendi, bugüne kadar ulaşan eserler kazandırdı, bu arada akademik kariyerinin kesintiye uğratılan kısmını tamamlamayı başarabildi. Ne yazık ki yaşamımın farklı telaşlarıyla meşgul olan benle Orhan hoca’ nın bu dönemde ortaklaşma şansımız olmadı. Kendisini ancak kısmen ve uzaktan izleyebildim. Sakin ve mütevazı kişiliğiyle mesleğimizin saygın, duayen bir hocası olarak hep bir “ *güven ve görev adamı* ” izlenimini her bulunduğu ortamda çevresine yaydığına çeşitli defalar şahit oldum.

Onunla yollarımızın bir kez daha yakından kesişmesi, ne yazık ki uzun yıllar sonra, 2014 yılında, ayrıldığından bu yana belki de hiç uğramadığı kliniğe yılların birikimini genç kuşaklara aktarmak üzere “ *davetli konuşmacı* ” ile gelmesi ile gerçekleşti. Büyük bir sakinlik ve mütevazilikle, bilgi ve donanımın çok eksik olduğu yıllarda Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi’ne ve Türk Ortopedisine kazandırdığı “ *ilk* ” lerin bir kısmından bahsetti. Kendisini yetiştiren hocalarından da (dünya görüşü ile yakın olmasa da) hep saygı ve takdir ile konuştu. Bilgi ve malzemeye ulaşmanın zor, insan faktörünün belirleyici olduğu dönemde bilimi kılavuz alan ve insana değer veren bir bakış açısıyla yokluk ve zorluklar içinde de olsa doğru şeyler yapılabileceğinin pek çok örneğini bizler sundu. Ne mutlu ki bizlere, öğrencileri, eski asistanları, meslektaşları ve dostlarıyla Orhan Süren Hocanın buluşmasını gerçekleştirebildik.

Kurumsal ve ulusal düzeyde mesleki tarihimizin yazımı ve sonraki kuşaklara aktarımı konusunda çok gayretli ve başarılı olduğumuz söylenemez. Kayıt tutma ve belgeleme konusundaki eksikliklerimiz, kurumumuza ve ülkemiz ortopedi ve travmatolojisine büyük ve kurucu önemde katkılarda bulunmuş değerlerimizi yeterli bir şekilde tanımamıza ve tanıtmamıza engel olmakta. Orhan Süren Hocanın mütevazı kişiliği de “*görünür olabilmek için neredeyse gözlerin oyulduğu*” bu yeni dönemin değer yargılarıyla çok uyumlu değil. Hepsi bir arada değerlendirildiğinde, onun çok daha fazla mesleki ve akademik ilgi ve değeri hak ettiği ortadadır. Bunun gerçekleşmesini sağlamak için de onu tanıyanlara, onunla çalışma şansı bulanlara büyük bir görev düşmektedir.

Orhan Süren Hoca, iyi eğitilmiş bir travmatolog olarak sabırlı, dikkatli ve yaratıcıydı. İçinde yer aldığı akademik ve mesleki ortamda bilimsel doğruları uygulayabilmek ve insan sağlığı açısından doğru şeyler yapabilmek ancak bu şekilde mümkün olabilirdi. O da öyle yaptı... Anısına saygı ile.

Orhan Süren Hocam ve Ege Ortopedi

Dr. Kerim Cangır

1978 yılı Haziran ayında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldum. Meslek hayatıma atılırken iki seçeneğim vardı. İlki Sağlık Bakanlığına tayin için başvurup Hükümet Tabipliği veya Sağlık Ocağı Hekimi olacak ya da Tıp Dallarının birinde Uzman Hekim olacaktım. Cerrahi branşlarda kendimi yetiştirmek istiyordum. Özellikle de Çocuk Cerrahisine ilgi duyuyordum. Fakültemizin boş olan kadrolarına asistanlık sınavı açacağını öğrendim. Boş kadrolar açıklanınca Ortopedi’de 3 Asistan alınacağı belli oldu. Önce Genel Yabancı Dil Sınavına girip başarılı oldum. Ortopedi sınavına bizim sınıftan benimle birlikte Aslan Bora, Levent Köstem ve Fikret Öztop, bir de Anatomide asistanlık yapan bir arkadaşımız girdik. Sınavdan sonra Kürsü Kurulunda değerlendirme yapılıyor. Anatomide çalışan beşinci kişinin tarikatlarla ilişkisi olduğu için değerlendirmeye alınmadığını öğrendik. (Çok sonraları bu kişinin Şifa Hastanelerinin Kurucularından olduğunu duymuştum. Belki de bizim Fakülteden de değildi.)

Sonuçlar belli oldu ve Aslan birinci, Levent ikinci, Ben üçüncü ve Fikret de dördüncü olarak sıralanmışız. Benim arkamda bir destek (!) olmayınca sistem dışında kaldım. Asistanlığa kabul edilmemiştim. Başka seçeneğim de olmadığı için Sağlık Bakanlığına tayin için başvurumu yaptım. Ankara’ da bir hafta on gün elden takip etmeye çalıştım. 27 Mayıs Devriminden sonra çıkan Sosyalizasyon Yasasına göre; Kars, Ağrı ve Van’ da başlayan Sağlık Ocaklarının açılma sırası Ege’ ye gelmiş, Afyon’ da belli merkezi köylere, kasabalara sağlık ocağı açılıyordu. Bizim sınıftan belki 35-40 kişi Afyon’ da göreve başlamıştık. Bende Afyon ili Çay ilçesi Akkonak Beldesi Akharım köyüne tayin edildim. Sağlık ocağı Sultandağı’ nın eteğinde, aynı zamanda köyün harman yeri olan Sağlık ocağının ilk hekimi olarak görevime başladım. Çaylı olan çalışma arkadaşım Ali Yılmaz sağlık memuru ve tecrübeli bir kişiydi. Ondan çok şey öğrendim. Sağlık ocağı hekimliğini benimsemiş ve uyum sağlamıştım. Henüz bir buçuk ay olmuştu ki, ortopedi kliniğinden bir telgraf geldi. Bir kadronun açıldığı ve acilen gelmem gerektiği yazılıydı. İzin alıp hemen İzmir’ e geldim. Bekir ağabeyim (Kumbul) askere gittiğinden kadrosu boşalmıştı. İki hafta kadar sınava tekrar çalıştım. Tufan ağabeyimi de (Pekin) öğrenciliğimden tanıyordum. İyi bir demokrat ve devrimciydi. Bülent Zeren’ e “*Kerim’ e yardımcı ol*” dedi. Ankara Tıp Mezunu Bülent’le bu şekilde tanışmıştım.

O da 1,5 yıl önce başlamıştı. O dönem her klinik kendi sınavını kendisi yapıyordu. İki kişi sınava giriyorduk. Daha önceki yaşananları öğrenen birkaç kişi sınava girmekten vazgeçmişlerdi. Birlikte sınava girdiğim arkadaş ile sınav öncesi biraz sohbet etmiştik. Benim yaşadıklarımı öğrenince sınava girdi ama soruları yanıtlamadan çıktı. Sanki o kadro benim için açılmıştı. Bu sınavdan da 100 üzerinden 95 aldım. Bu sınavda gözetmen Orhan Süren hocamızdı. Orhan Süren hocamızla yollarımız işte bu sınavda kesişmişti. Hatta Orhan Süren hocam “ *takıldığın sorular varsa, bana sorabilirsin* ” demişti. Ben de sağolun hocam, ben soruların yanıtlarını biliyorum şeklinde yanıt vermiştim. Sınavdan başarılı olmuşum ama Kürsü Kurulundan da onay alınması gerekiyordu. Onaylanınca da 31 Ekim 1978’de Ortopedi Kliniğinde Asistan olarak çalışmaya başladım. O dönemde Asistan Temsilcisi de İbrahim Kocabıyık ağabeyimdi.

Böylece yarım kalan Ortopedi hikâyem de başlamış oldu. Kliniğe başladığımda Prof. Dr. Merih Eroğlu Kürsü Başkanıydı. Öğretim Üyesi olarak Prof. Dr. Veli Lök, Prof. Dr. Mehmet Tiner, Doç. Dr. Orhan Süren, Doç. Dr. Hakkı Önçağ, Doç. Dr. İsmail Çallı, Uzman olarak Dr. Osman Gürün, Dr. Ali Rıza Türköz, Dr. Emin Alıcı, Dr. İlker Özsüt, Dr. Tufan Pekin, Asistanlar Dr. Ahmet Turan Aydın, Dr. İbrahim Kocabıyık, Dr. Bülent Zeren, Dr. Halit Özyalçın, Dr. Turgut Büyükdağlı, Dr. Nail Yüce, Dr. Baki Satış, Dr. Güven Yücetürk ve Dr. Ahmet Sebik ağabeylerim de çalışmaya ben başladıktan sonra geldiler. Güven ağabey kemik tümörleri, Ahmet ağabey Artroskopi ile ilgili yurt dışına gitmişlerdi. Benden sonra 1979 sonunda Sait Ada asistanlığa başladı. İki yıl kadar sürse de Ortopedi ve Travmatolojiyi çok sevmiştim.

Asistanlığa başladığım yıllar ülkemizin siyasal, sosyal yönden çok hareketli olduğu yıllardı. Ortaokul ve Liseyi Salihli Lisesinde Devlet Parasız Yatılı okumuş, 1972 yılında da Ege Tıp Fakültesine girmiştim. 250 kişilik sınıfımızın çoğunluğu İzmirli ya da Manisa, Aydın, Denizli, Isparta, Burdur, Afyon, Muğla gibi Egenin diğer illerinden Devlet Parasız Yatılı Okullarında liseyi bitirip gelenlerdik. Salihli Lisesi 2. Sınıfta TUBİTAK Sınavı için Kampüse gelmiş, MÖTBE Amfisinde sınava girmiştim. 12 Mart 1971 Muhtırasından önceydi ve 12 Mart öncesi Kampüs çok hareketliydi.

1972 de Tıp Fakültesine başladığımızda; önceleri İzmir Konak Devlet Hastanesi, Alsancak Behçet Uz Çocuk Hastanesi ve Tepecik SSK Hastane-

sinde olan Kliniklerimiz Fakültemiz Hastanesine taşındı. 2 bin yataklı Hastanemiz Ege Bölgesinin en büyük hastanesiydi. 6 yıl süren öğrenciliğim boyunca Kampüste bulunan Kredi Yurtlar Kurumu yurdunda kaldık. Hastane bahçesi ve kampüste ağaçlar yeni dikilmişti, o fidanlar şimdi orman oldu. 1974-1975 de hareketlenen siyasi durumda parasız sağlık, parasız eğitim, Özerk Demokratik Üniversite için ilk öğrenci boykotu bizim fakültemizde başladı. Bizler hem dersimizi çalışıyor, hem laboratuvar çalışmalarını aksatmıyor, hem de siyasi- sosyal olarak gelişmeleri izliyor ve gerektiğinde içinde yer alıyorduk. Ülke çapında sağ-sol çatışması olarak mevcut iktidarcı söylenen olaylarda çok gencimizi kaybettik. Aslında ülkemizin bugünkü ekonomik ve siyasal çıkmaza sürüklemek isteyen Amerikan Emperyalizmi ve yerli işbirlikçileri 12 Eylül 1980'in hazırlığını yapıyor, yurtsever devrimci insanımızın gençlerimizin üzerine Ülkücü denilen gençleri saldırtıyor ve yaralayıp ölümlerine sebep oluyorlardı.

Orhan Süren hocam kliniğimizde Travmatoloji sorumlusuydu. Hocalarımızın başkanlığında asistan arkadaşlarımız ve uzman ağabeylerimiz ile birlikte çalışıyorduk. Ortopedide iki yıl süren asistanlığımda Orhan Süren hocam Travmatoloji Birimi Başkanıydı. 6 aylık dilimler ile Travmatoloji, El Cerrahisi Merih hocam ve İsmail ağabey , Ortopedi Veli hocam, Kemik Tümöründe Güven ağabey, Vertebra Cerrahisi Emin ağabey sorumluydular. Orhan Süren Hocam nerdeyse Travmatolojide Konservatif tedavinin babası gibiydi. Ekim 1978' de başladığım asistanlığımda Travmatoloji hastalarının yattığı büyük koğuştta (13.) , yanlış hatırlamıyorsam Almanya' da çalışmış Manisa Gördes' li bir hastamız vardı. Ağustos 1978' de Java Motosikleti ile bir trafik kazası geçirmiş, alt Ekstremitede yaygın femur, tibia açık kırıkları, doku kaybı vardı. Ben kliniğe başladığımda bu hastamız klinikteydi. Asistanlığımın iki yılı boyunca kliniğimize gidip geldi. Pansumanları neredeyse iki saat sürüyordu. Defalarca deri grefi uyguladığımız bir hastamızdı. Hastamızın iyileşmesi bence Konservatif tedavinin başarısıydı.

Ortopedi Kliniğimizde ülke siyasetinin tüm renkleri vardı adeta. Asistan ve uzman ağabeylerimizin çoğu ile Orhan Süren Hocam, Veli Hocam sol görüşlü idi. Ama işimizle siyaseti hiçbir zaman karıştırmadık. Birinci önceliğimiz hastalarımız ve bilimdi. Genellikle 6-8 saat ameliyattan sonra 3-4 saatte yatan hastalarımızın tedavi ve pansumanlarından sonra geç saatlerde eve gittiğimiz çok olurdu.

Tufan Ağabey, Bülent ve Baki aynı siyasi anlayışta düşünüyorduk. 1979’ da özellikle hafta sonlarımız İzmir’ in Gültepe, Buca Afet evleri, Karabağlar Yeni Çamlık, Narlıdere gecekondularında siyasi çalışmamız gereği halkımıza sağlık yönünden yardımcı olmakla geçti. Mahallelerde olan devrimci arkadaşlarımızın çalışmaları sonunda hastası olan evlere gidip muayene ediyor kullanılmış ilaçlardan yanımızda götürüyor, tetkik gerekenleri hastaneye çağırıyorduk.

12 Eylül 1980’ e gidiş adım adım yaklaşıyor emekçiden, işçiden, yoksul halkımızın üzerine baskılar artıyor, halkımız bulunduğu yerde direniyor, haklarını almak için mücadele ediyordu. 1980 Ocağında Tariş işçileri haklarını almak isterken Tariş’in her işletmesinde direnişe başladı. Çiğli Tariş İplik Fabrikasındaki hastaları için çağırıldıklarında Bülent, Baki ve ben fabrikaya gece gittik. Bülent ile Baki röntgen izninde olduklarından gece fabrikada kaldılar. Benim mesaim olduğu için gece eve döndüm. Sabaha karşı Tariş İplik Fabrikası tanklarla boşaltılınca Bülent ile Baki de gözaltına alındılar. Yeni Asır dâhil günlük gazetelere manşet oldular, serbest bırakılınca tekrar göreve başladılar. İzmir’ de Tariş’ te başlayan direniş kırılınca devrimciler, işçiler Gültepe’ de mücadeleye devam ettiler.

Adım adım 12 Eylül geliyordu. İzmir’de sıkıyönetim ilan edilmişti. Akademik çalışmamıza devam ederken kıdemli asistanlığa doğru ilerlerken 12 Eylül 80 darbesi oldu.

12 Eylül sabahın yedisinde Hasan Mutlucan’ ın türküleriyle uyandık. Övünerek her zaman her yerde söylediğim şudur; sokağa çıkma yasağına rağmen sabah bin bir barikatı aşarak Ortopedi Kliniğimize asistan, uzman, öğretim üyeleri hepimiz gelmiştik. Diğer kliniklerde ise çok az kişi gelmişti. Bizim için görevimiz, hastalarımız, ülkemiz çok önemli idi. Hala aynı düşünüyoruz. Ülkemiz, hastalarımız ve halkımız bizler için çok değerli...

18 Eylül 1980 Cuma günü çok yoğun ameliyat ve hasta tedavisinden sonra asistan arkadaşım, kardeşim Sait ile saat 19.00- 19.30 gibi klinikten çıktık, Belediye otobüsüne bindik. Sait Karşıyaka’ da oturduğundan Çınarlı Meslek Lisesi önünde indi. Ben Göztepe’ de kardeşlerimle kaldığım eve gittim. Aynı akşam evimizin yakınında olan trafik kazasından sonra arabada aranan kişilerden dolayı yapılan genel aramada bizim eve de geldiler, evimizde mahallelerde hastalara verdiğimiz kullanılmış ilaçlar vardı. Kazayı bu ilaçları getirdiğimiz araç yapmış, aracın sahibi bulduktan sonra Cumartesi günü gözaltına alındım.

Örgütü, bildiği halde haber vermemekten tutuklanıp yargıldım. Bir yıl kadar Buca cezaevinde zoraki (!) istirahat ettim. Askeri Yargıtay' dan beraat kararı ile Buca Cezaevinden 1 Ekim 1981' de çıktım. O arada İzmir sıkıyönetim mahkemesinde devam eden davamı takip için Bayraklı Muhiyyin Erener gecekondu mahallesinde muayenehane açtım. Mayıs 1982' de Devrimci Yol hareketine yardımdan tekrar yargılanıp ceza aldım ve karar Ankara' ya temyize gitti. Sakıncalı piyade er olarak askerliğimi yapmamak için askerliğe başvurup, yedek subay olarak hemen askere gittim. Kütahya Hava Radar Mevzi Komutanlığında askerliğimi bitirdikten sonra gözetim cezası için Halikarnas Balıkcısı gibi ben de Bodrum' a sürgün edildim. Ortopedi sevdamız devam ediyordu 1991' de Adli Sicil Affından sonra fakülteme başvurumama rağmen Asistanlığa geri alınmadım.

1984' de yedek subaylığım bitiminde nüfusa kayıtlı olduğum ilçeye; mecburi ikamet için sürgün edildim. Bodrum'a gelip muayenehane açtığımda Orhan Süren hocam konservatif tedavisi yapabileceğimi ve Travmatoloji hastalarına bakabileceğimi söylemişti. Bu desteği Bodrum' da aranılan, sevilen ve başarılı bir doktor olmamda etkili olmuştur. El bileği kırıklarında yaptırdığı özel Traksiyon aparatını ben de Bodrum' da tenekecide yaptırıp hastaların kırıklarının redüksiyonunda uyguladım. 1984' de geldiğimde Bodrum' da henüz Devlet Hastanesi yoktu. Röntgen imkânı, Laboratuvar imkânı da yoktu. Röntgen olmadan alçılı tespit yapamazdım, çünkü o zaman kırık-çıkıçıklardan farkım olmazdı. Bu nedenle 2. Dünya Savaşından kalma J.Watson marka seyyar röntgen makinesini İzmir' de buldum, Manisa Verem Savaş Dispanserinden filmleri tedarik ettim. 20-30, 30-40 cm. filmleri femur, tibia, ayak, kol, ön kol filmlerini çektim. Film banyosu miyatlı olduğundan maliyeti kurtarmıyordum. Filmlerin banyosunu fotoğrafçılarda yaptırarak bu sorunu da çözdüm. Foto Sulhi, Foto Esmer bu süreçte çok önemli iş ortaklarımdı. Röntgen ışınından korunmak için önlük yaptırıp Bekleme salonunda yaptığım röntgen odasında film çekilirken diğer hastaları dışarı çıkarıyordum. Skopisi' de olan röntgen makinası sayesinde travmalı hastaları tedavi edebilmem başarılı olmamı sağladı. Devlet Hastanesi açılıncaya (1994) ve röntgen uzmanı gelinceye dek Bodrumda bu şekilde hastalarıma yardımcı olmaya çalıştım.

Bodrumun bize olan ihtiyacından dolayı genel asistanlık sınavını hiç düşünmedim. Hayatımızı Bodrum' da memleketimde eşim Nilgün, ikizlerimiz Kerem ve Ayşegül ile birlikte sürdürüyoruz. Ülkemiz başta olmak üzere, Bodrum' un yerel siyaseti, sosyal ve ekonomik yapısına katkı sağlayabilmek için canla başla çalışmaya, elimizi taşın altına sokarak sorumluluk almaya devam ediyoruz.

Orhan Süren hocamız bana bunları anımsattı. Benim için Ege Ortopedi' de Travmatoloji' nin babası, demokrat, iyi insan, Türkan ablamızın değerli eşi Orhan Süren ağabeyimdir. Orhan Süren ağabeyim, Tufan ağabeyim, Bülent Kardeşim ışıklarda uyusunlar..... Merih Hocam, Mehmet Tiner Hocam, İlker ağabeyim ve Güven ağabeyimi de saygı ile anıyorum.

Hemşire Lamia Çimen

Orhan Bey, 1971-1972 yıllarında ilk göreve başladığımda tanıştırlmadığımız halde ilk gün dikkatini çekmişim Başhemşirenin yanında hemşire hanım tanıştırlmadık ama hayırlı uğurlu olsun demişti. Kim olduğunu sorduğumda Orhan Süren olduğunu öğrendim ve benim için çok değerli ve kıymetli hocamla o gün tanışmış oldum.

Orhan Bey mizaç olarak çok ciddi bir insandı ve bir o kadar yardımcı olmayı seven bir hocamızdı. Vizitlerde hasta ile görüştüğünde ciddi olan yüz ifadesi değişir ve tebessümle yaklaşırdı. Hastanın sosyoekonomik durumunu ve nereden geldiğini asistanlara sorardı. Order yaparken asistanlarına hastalarının ilaçlarını sorar devlete ve hastaya maliyeti daha düşük olan muadil ilaçları tercih ederdi. Hastalarına yardımcı olmak için elinden gelen her şeyi yapardı. Polikliniklerde asistanlarına internlerini ve hemşireleri ile birlikte hastalarını eğitir ve değerlendirirdi. Toplantılarda asistanlarla birlikte hemşirelerinede bilimsel eğitim verirdi. Vaka takdimlerinde bizimde bulunmamızı ve yaralanmamızı isterdi. Yüksek sesle intern doktorlarla konuştuğumuzda lütfen bize hitap ettiğiniz gibi kibar ve saygılı konuşun diye uyarırdı. Uyarılarını da odasında yapardı. . Tüm çalışanların kılık kıyafetlerine dikkat etmelerini söyler, temiz ve düzgün bir şekilde hastaneye gelmelerini isterdi.

Hümanist bir insandı. Öğrencilerin görüşü ne olursa olsun herkese eşit eğitim verirdi Sizinle Orhan Hoca ile yaşadığım birkaç anılarımı paylaşmak isterim;

Orhan Hoca çalışırken sürekli ellerime dikkat ederdi. Bir gün bakışlarınızdan rahatsız olduğumu söylediğimde Ben senin baban yaşındayım, genç asistanlar sana baksın. El beceriniz dikkatimi çekti Bu elleriniz yaptığınız mesleğe çok yatkın Cerrahide en önemli konu dokuya saygıdır. İleride hastalara çok yararlı olacağını inanıyorum dedi.

Kardeşim bir gün el yaralanması şikayeti ile hastanenin acil servisine başvurdu. Acildeki nöbetçi hekim kardeşimi hastaneye yatırdı .Askeri öğrenciydi ve sosyal güvencesi yoktu. Ama Ben hastanede çalıştığım için özel odaya alındı. Bunu öğrenen Anabilim Dalı Başkanı asistanına neden özel odaya yatırdınız sosyal güvencesi de yok dedi . Bunu öğrenen Orhan Hoca benim odalarımından birine alın hemşire hanımının yakını ben ilgilenicem dedi. Anabilim Dalı Başkanının bu davranışını öğrendiğimde çok üzüldüm . Orhan Hocamın ilgisi de beni çok duygulandırdı ve minnettar kaldım. Bütün tedavilerini yaptı ve ilaçlarını temin ettirdi.

Yine bir gün Tıp öğrencileri Anabilim Dalı Başkanını hastanede onlara yemek verilsin diye rehine almışlardı. Anabilim Dalı Başkanının Orhan hocayı da siyasi görüşünden dolayı idareye şikayet etmesine rağmen, öğrencileri ikna etti ve hocayı korumaya çalıştı. O eylemler de hocayı yalnız bırakmadı.

Orhan Hoca yıllar sonra emekli olduğunda Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalın bir yakınıni ziyarete geldi. Ortopedi asistanı hastaya pansuman için odaya girdiğinde lütfen çıkar mısınız, ziyaret saati bitti dedi. Orhan Hoca peki doktor bey dedi ve hemen çıktı. Bende yanıdaydım ve asistan doktoru uyardım Orhan bey bizim hocamız ve travmanın babası dedim. Asistan doktor da özür dileyerek buyrun hocam demesine rağmen sizin işinize engel olmayayım dedi ve işi bitine kadar gelmedi. Kendi ünvanını açıklamadı.

İnatçı küçük dev adam Prof. Dr. Orhan Süren

Uzm.Dr. Ali Ağzitemiz

Orhan ağabeyi 1980' li yıllarda tanıdım. Alsancaktaki laboratuvarımı yeni açtığımda, İzmir Tabip Odasında sınırlı sayıdaki bazı arkadaşları tanıyordum. İzmirli olmadığım için hekimler arasında çok sayıda tanıdığım yoktu. Oda kapatılmış idi ,bir süre sonra açıldı .Prof. Dr .Yavuz Aksu yönetiminde genel kurula gitmek için çalışmalar yeni başlamıştı. Sıkı yönetim tarafından fakülteden çok sayıda öğretim üyesinin görevine son verileceği söylentileri dolaşıyordu. Sırasıyla tıp fakültesinden Prof.Dr. Yavuz Aksu, Prof. Dr. Cumhuriyet Ertekin, Prof. Dr. Erol Mavi, Prof. Dr. Türkan Süren, Prof. Dr. Ataman Tangör, Prof. Dr. Oya Tangör, Prof. Dr. Veli Lök , Prof. Dr. Altan Kayan diğer fakültelerden Prof. Dr. Tayyar Bora, Prof. Dr. Abdullah Kızırmak, gibi çok sayıda öğretim üyesinin ilişkisi kesildi.

Bu görevlerine son verilenlerle dayanışma için üç kişinin bir araya gelmesinin yasaklandığı ortamda sanal bir nişan töreni düzenlenmiş ve Pınarbaşı'ndaki bir lokantada buluşmak üzere davet çıkarılmıştı, İzmirli bir çok arkadaşımızı o toplantıda tanımıştım. Ankaradan tanıdığım Dr. Malik Dülgeroğlu Dr .İrfan Asil Dr. Şefik Mas ve Dr. İbrahim Kocabıyık' la da hafıza tazelemiştik.

Türkan ve Orhan Süren' le Fizik Tedavi Uzmanı Prof. Dr. Fikret beyin muayenehanesinin açılış kokteylinde tanıştım. Türkan Süren üniversiteden ayrılınca aynı gün Orhan Süren' in eşine “ *Sana bu yapılanın olduğu yerde bir gün durmam benim için züldür* ” diyerek ona danışmadan istifa ettiğini ve akademik hayatını sonlandırıldığını öğrendiğimde çok onurlu , nitelikli , kararlı bir insan tanıdığımın farkına varmıştım. Sonraki yıllarda Süren ikilisiyle çok sayıda şeyi paylaştım. İlk sıcak birlikteliğimiz Tabip Odasının yapılacak olan genel kurul çalışma hazırlığında oldu. Adayımız Dr. Engin Tonguç idi. Her iki üniversite rektörü , Sıkı Yönetim Komutanlığı ,birçok yerel dernek birlikte bize karşı çalışıyordu. Adayları Dr. Nail Ceyhan idi. Sonuçta biz 25 oyla seçimi kaybettik. Bu çalışmalarda Orhan ağabeyin titiz fikri takipleri ve adam adama görevlendirme ve hesap sorma nitelikli biri olduğu ortaya çıkmıştı.

Daha sonraki zamanlarda Orhan ağabeyin hekimlik yapış biçimi, yetiştirdiği asistanları , uzmanlarıyla ilişkileri çok sıcak, dürüst,

anlamlıydı. Onların çoğu da üniversite dışına düşmüş , serbest çalışmaya başlamışlardı. Veli Lök ve Orhan Süren dallarındaki her yenilik için alan yaratmaya çalışıyorlardı. O yıllarda yeni uygulanmaya başlayan artroskopik cerrahi için dernek kurup bütün ortopedistlerin bu alanda yetkinleşmeleri için çalışıyorlardı. Orhan ağabeyde süreç içinde gözlediğim önemli ayırt edici özellikleri şöyle sıralayabilirim. Arkadaşları arasında tartışmasız bir saygınlık uyandırmıştı, az sıklıkta gerektiği zamanlarda konuşur, hiç kimsenin aleyhinde emin olmadıkça konuşmaz, ilişkilerinde tutarlı, dürüst, verdiği sözde duran halk jargonuyla söylersem adam gibi adam idi.

1986-1988 yılında tabip odamıza başkanlık yaptı .İkinci döneminde ben de yönetim görevini paylaşmışım. Çoğu hekim arkadaşımıza görev vermekte zorlanıyorduk, çünkü onlara kamuda yıldırma ve baskı uygulanıyordu . Onları korumak için daha çok serbest çalışan hekim arkadaşları görevlendiriyorduk. Odamız çalışmalarını, devraldığımız yönetimin bize şartlı bağışla sağladığı Hatay’ da ki bir dairede sürdürüyordu. Daire merkezden uzak , bir çok arkadaşımızın katkı ve enerjilerini sunmakta zorlandıkları bir konumdaydı. Bu nedenle daha büyük , yeterli tercihen Alsancak’ta bir yer edinmemizi gündeme getirdik. Orhan abi çalışmalarını her zaman detaylandırır ,olasılıkları tartışır , uygun kişilerin görevlendirilmesine dikkat eder, sonuçlarını izlerdi. Oda binası için izlememiz gereken yol olarak bağış toplanmasına karar verildi. Direkt makbuzu alıp yola çıkmak yerine bağış taahhüdünde bulunacaklar için üç dosya oluşturuldu; dosyalardan birini bana, birini rahmetli Dr. Ahmet Karaman’ a verdi diğerini kendisi aldı.

Her dosyanın en başına Ege ve Dokuz Eylül Üniversiteleri rektörlerinin imzalarını attırmıştı. Onların imzasını görenler rahatlıkla taahhütte bulunuyor , imzasını atıyordu. Toplam miktar 250 000 lirayı bulunca aramızda yaptığımız değerlendirmede bu miktarın en az %10 kadarını toplasak bu işi başarabiliriz diyerek yola çıktık, Aramalarımızın sonunda şimdiki binamızı satın almaya karar verdik. Binanın sahibi , Necdet Calp için korumalık yapmış rahmetli bir polisin oğluydu. Pazarlığını bir başkasıyla yaptığı halde Orhan abiyle görüşmesinden sonra daha düşük bir edere Tabip Odasına vermeye karar verdi. Bağışlar artı odanın olanakları 35 000 lirayı bulmuştu. Eksik kalan 4000 lirayı kendi aramızda toplayıp tapuyu aldık. Binayı aldıktan sonra ORHAN ağabey inanılmaz bir enerji ile işleri planlıyor, hepimize görevler, sorumluluklar dağıtıyordu. Kısa sürede

koruma kurulundan tadilat projesini geçirdi . İnşaat Mühendisleri ve Mimarları Odası ,Elektrik ve Makine Mühendisleri Odası tarafından plan, projeler ücretsiz dayanışmayla yaptırıldı.Şu anda odamız duvarında plak-
ketleri asılı olan, ayrıca isimlerini
anımsayamadığım hekim ve hekim dışı bir çok kişinin katkısı ile inşaat
bitti. Sokağımıza da Belediye Başkanı Yüksel Çakmur’ un gayretıyla Prof.
Dr. Nusret Fişek adının verilmesiyle süreç tamamlanmış oldu .
O günden bu yana bizden sonra bir çok oda kendisi için bir mekan edin-
meyi hedefledi ve gerçekleştirdi.

Orhan ve Türkan Süren ikilisiyle biz ailece çok yakınlaşmıştık , Çeşme’ de
evlerimiz karşı karşıya yıllarca iyi bir komşuluk yaptık. Meltem her ikisini
de çok sevmiştii ama çerkez olduğu için Orhan abinin yeri onda bir başka
idi. Orhan abi yer yer çok muzip , esprili ve hayata sevecen bakan biriydi.
Benim anılarımdaki birikimlerle onu tarif etmeye çalışırsam “ **KARARLI
İNATÇI KÜÇÜK DEV ADAM** ” diye özetleyebilirim. Yaşamı boyunca
Nusret Hocaya ve onun düşüncelerine çok saygı duyar ,her yerde anlat-
maya çalışırdı .Oda yönetimindeyken bazı genç arkadaşlarımızın ölçüsüz,
kırıcı eleştirilerini sabırla dinler , onların bir gün bizlerin objektif duru-
mumuzu doğru değerlendireceğini inanırdı. Onlara inisiyatif vermekten
çekinmezdi .Sonraki yıllarda ve halen bu arkadaşlarımızın odaya büyük
emekleri geçtiğini söylemeyi görev bilirim. Türkan abla onun sağlığına
olağan üstü titizlik gösterirdi. Kolesterol nedeniyle köfte kısıtlamasının
olduğu bir sırada İznik’ te ki bir gezimizde, kuru fasulyenin yanında kaçak
olarak köfte yemesinden aldığı keyfe bir çoğumuz şahittir, bu sayede de
90’ lı yaşlara kadar aramızda olmasında, Türkan ablanın emeği hepimiz-
in çok takdir ettiği bir durumdur. Orhan abi ve Türkan abla hepimizin
saygı ,sevgisini hak ederek bizlere güç ve moral destek olmuşlardır. Daha
sonraki yıllarda yürüme zorluğu çektiği zamanlarda bile her ikisi kol kola
girer, bizleri yalnız bırakmazlardı .Türkan abla ise bu görevini sürdürmeye
sağlığı elverdiği sürece devam etmektedir.Bir gün Orhan abi Veli Bey-
le konuşurken, çok unutkan olduğunu söylediğinde Veli beyin “ *Henüz
birbirimizi tanıyoruz ya Orhan o yeter bize* ” dediğini söylemiş, hepimizi
çok güldürmüştü. Orhan abi zamanla kendisini yoracak bu halin farkına
anlaşılan çok erken varmıştı.Sürenleri anlatmak için bu yazının sınırları
kuşkusuz yetersizdir. Ne mutlu ona ki arkasında boşa gitmemiş emekler-
inin ürünlerini görerek , güzel anılarla aramızdan ayrıldı. Onu hep esprili
,muzip gülüşüyle anacağız. İyi ki tanıdım dediğim insan oldun sevgili
ORHAN SÜREN ağabeyim, ışıklı yollarda dinlendiğini umuyorum .
Sana yüreklerimizdeki tüm sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz.

Efsane başkan

Op.Dr. Fatih Sürenkök

Kurumsal kimliğe kavuşmuş sivil örgüt, sendika ya da spor takımlarının tarihlerinde onları yeniden toparlayan, o kuruma yeniden ivme kazandıran bir başkan vardır. Yıllar geçse de, o başkan unutulmaz. Onlarca başkan, yönetim kurulu üyesi geçmiştir ama hep o isim akılda kalır. İzmir Tabip Odası için de, o “*Efsane Başkan* ”; Orhan hocamdır. Tabip odası binasına girdiğinizde; her daim güler yüzü, kravatı ve beyefendiliği ile ‘O’ sizi karşılar. Ana giriş kapısının hemen sağında geniş ve sıcak, odamızın en büyük konferans salonunun da adı; o binanın ve odamızın en temel yapı taşının Orhan Hocam olduğunu hatırlatır bize.

1976 yılında girdiğim Ege Tıp Fakültesinde, belki de yaşam çizgimi belirleyen ana unsurlardan biri de uzmanlık alanımı belirlemedi. Ortopedi uzmanı olmak istememde de ana belirleyici; o dönemde Ortopedi Ana Bilim Dalı’ndaki ortamı. Öğretim üyelerinden asistanına, kliniğin atmosferinde iyi hekimlik ve sol değerleri o kadar belirgindi ki! Bu atmosferin oluşumunda, özellikle başta sayın Veli Lök ve sayın Orhan hocalarımı, Ahmet Sebik, Tufan Pekin ve Bülent Zeren ağabeylerimi saymam gerek. Tez hocam olması nedeni ile Veli hocam ve son nefesine kadar benden ağabeyliğini de, ustalığını da esirgemeyen Bülent Ağabeyim ile ilişkilerim mesleki ve siyaseten çok farklı idi. 12 Eylül öncesi de, 12 Eylül sonrasında da bu ilişkiler kesilmeden devam etti. 1982 yılında mezun olup, mecburi hizmeti bitirdikten sonra asistanlık için tekrar İzmir’e döndüğümüzde, ilk işimiz İzmir Tabip Odasına üye olmak olmuştu. O yıllarda Üç Yol’deki odanın fiziki yapısını, zorla sığdığımız toplantıları hayal meyal hatırlıyorum. Benim tabip odası ile ilgili tüm hatıralarım, hep Orhan hocam sayesinde kazandığımız mevcut binamıza ait.

Bu anı kitabında değişik yazılarda; 12 Eylül askeri faşizmi sonrası kapatılan tabip Odasının yeniden açılışı, yönetimin halen bizlere örnek olan İyi Hekimlik değerleri tarafından yönetilmeye başlanması, binanın alınışı daha detaylı ile anlatılacağı için onlara değinmeyeceğim.

Benim için Prof.Dr. Orhan Süren tek başına bir kişi olmamıştır. Daha öğrenci iken pediatri dersleri daha önce başladığı için, Orhan hocamız; çok sevdiğimiz ve saydığımız Prof.Dr. Türkan Süren'in eşiydi. Birliklilikleri ve beraberlikleri hep örnekti, bizler için. Birbirlerine duydukları sevgi ve saygı onların hep aynı anda hatırlanmasının ana nedeniydi bence. Emekli olduktan sonra, başta İzmir Tabip Odası ve Demokratik Katılımcı Hekim hareketine Türkan hocamla birlikte katkılarını hiç esirgemediler. Zaman zaman İzmir Tabip Odası seçimlerinde yönetimi kaybetsek de, TTB delegasyonunda aday olan Orhan Hocam hep kazanırdı. Çünkü O, gruplar üstü ve herkes için saygın bir hekimdi. Oda yöneticiliği yaptığım yıllarda iki ayda bir toplantı yapar; başta Orhan hocam ve Veli hocam olmak üzere, geçmiş dönem başkanlarına yaptığımız çalışmalar hakkında bilgi verir, onların da deneyim ve bilgilerinden yararlanırdım. Bizlere önder olan “ Çınar ” ları, bir bir yitiriyoruz. Türkan hocam ve Veli hocam şimdi önderlerimiz, ulu çınarlarımız sizlersiniz. Aynı zamanda Sizler bize yitirdiğimiz çınarların emanetisiniz. Sevgili Orhan hocam, Türkan hocamızı; annemiz olarak, ablamız olarak, hocamız olarak koruyup kollayacağımızdan asla endişeniz olmasın.

Orhan hocamın bizlere diğer bir emaneti de; şüphesiz ki, İzmir Tabip Odası. Sadece Tabip Odası' nın binası değil, Oda' nın kurullarını yönetenlerin de İyi hekimlik değerlerine sahip olmasıdır. Bizler gücümüzün yettiği kadar bunun için de mücadele ederek, bu emanetin de kıymetini bileceğiz.

Huzur içinde uyuyun Orhan hocam. Yetiştirdiğiniz öğrencileriniz olarak, bize bıraktığınız emanetlere ve İyi Hekimlik değerlerine hep sahip çıkacağız.

Siyasette Orhan Süren hoca

Prof. Dr. Nurettin Demir

“Tıbbiyede aynı dönemin öğrencileriydik. Okul numaralarımız birbirine çok yakındı. Başlangıçta grup arkadaşıydık.” diye gençlik yıllarındaki Veli Lök, Orhan Süren arkadaşlığının İstanbul’ daki ilk başlangıcını tane tane anlattı. “Zaman zaman O dönem Demokrat Parti iktidarına karşı öğrenci hareketleri, yürüyüşleri olurdu. Çoğunlukla yoksul Anadolu çocuklarıydık. Ben İzmir Bayındır o Menemen’ in bir köyünden gelmiştik. Kıt kanaat geçiniyor, idare ediyorduk. Hatta okulun son günlerinde Orhan’ ın kaldığı eve taşınmıştım. Benden para almamıştı. Tatillerde terzi çıraqlığı yapardı.” İlk siyasi bilincin oluşmaya başladığı, ülke sorunlarıyla ilgilendiği gençlik yılları tıbbiyeli öğrencilik yılları diyebiliriz.

Orhan burslu okuduğu için Mecburi hizmete önce Trabzon daha sonra Tunceli’ ye Sıtma Savaş Hekimi olarak gitmiş. Veli Lök hoca ile yolları üniversiteden sonra sık sık kesişmiş. Askerliğin acemilik döneminde birlikte olmuşlar. Mecburi hizmet sonrası ‘ Ege Üniversitesi Ortopedi Kliniğinde ’ tekrar kesiştiğinde bir yıl geçmiş. Cerrahi kliniklerinde usta çıraqlık nedeniyle kıdemlilik önemlidir. Orhan hoca kliniğe başladığında Veli hoca yaklaşık bir yıl kıdemli asistanıdır. Kliniğe alıştırılan, ameliyathaneye ilk başlardan kıdemlisidir. İlk ameliyatlarındaki dikişlere yatkınlığındaki başarılar dikkat çeker. Cerrahiye yatkınlığı kıdemlilerin ve hocalarının dikkatini çekmiş. Bunun nedenini de Veli hoca şöyle açıklıyor “ Orhan öğrencilik yıllarında, tatillerde terzi çıraqlığı yapardı. ” Delik açma, dikiş ve düğmelemelerin el becerilerinin gelişmesinde katkısı çok büyük olmuş. “ Sütürler attıktan sonra parmakların kenarlarıyla sıvazlaması tam bir ustalık gösterisiydi. Sanki bir sihirli ellerin dokunuşu gibiydi ” diye anlatıyordu bir yıllık kıdemli Veli Lök.

Ülkemizde ve Üniversitedeki Travmatolojinin yetersizliği dikkatini çekmiş. Travmatoloji alanındaki boşluğu doldurmak için, deneyimlerini arttırmak için yurt dışına gitmek istemiş. Hocaları Dr Merih Eroğlu karşı çıkmış izin vermemiş. İstifasını verip Lök hocanın arkasından Almanya’ ya gitmiş. Travmatolojide Avusturya’ da iyi bir merkeze gidip eğitimini tamamlayıp döndüğünde Kliniğe de alınmamış. Orhan hocada Bursa’ ya gitmiş. Bursa’ da ilk uzmanlık yıllarındaki deneyimlerini pekiştirdikten sonra Ege Üniversitesi sonradan Ortopedi ve Travmatoloji Kliniğinden ayrılan Çocuk Cerrahisinde Dr İhsan Numanoğlunun destekleriyle göreve başlamış.

Üniversitede Akademik çalışmaları yanında haftada bir gün Karşıyaka buluşmaları, ülke sorunlarının tartışıldığı konuşulduğu geceler olmuş. “*Sosyalist düşüncelerin ve örgütlenmelerin etkin olduğu yıllardı. Orhan Hoca hep Kemalist düşüncede kaldı. İlerici düşüncelerin ve hareketlerinden hiç ayrılmadı.*” diye anlattı Veli Hoca. Doçentliğini Çocuk Cerrahisi Kliniğinde Numan Hocanın yanında aldıktan sonra Travmatoloji alanında başarıları dikkat çektiği için, Merih hocada ikna oldu ve tekrar yolları Ortopedi ve Travmatoloji Kliniğinde kesişmiş.

12 Mart Askeri Muhtırası, 1980 Darbe yıllarında Üniversitedeki ilerici hareketlerinin hep içinde olmuş. Mesleğindeki gibi gösterişe değil düşünceye odaklı olduğu için çok dikkati çekmemiş.

1980 Darbesi sonrası ilk Yavuz Aksu hocanın ardından Veli Lök, Cumhuriyet Ertekin, Türkan Süren, Erol Mavi gibi ilerici arkadaşları 1402 sayılı yasayla Üniversiteden uzaklaştırılır. Orhan hoca yılların kader arkadaşlarına karşı yapılanları içine sindiremez ve bir gün sonra istifa ederek Üniversiteden ayrılır. Çok zor yıllar. Eşi Türkan Süren ile hiç düşünmemelerine rağmen Talatpaşa Bulvarı Yadigar Apartmanında özel hekimliğe başlarlar ve muayenehane açarlar. Siyasette de 68 kuşağının önderleri, 78 kuşağının göz bebekleri hem akademik çalışmaları hemde siyasi toplantıları aralıksız Üniversite dışında devam ettiriler.

Başta atsınlar olmak üzere toplumun üzerinden buldozer gibi geçen Evren’li yılların sonlarına doğru geldiğimizde... Talatpaşa Bulvarı Çim Apartmanındaki Muayenehanemin önünde yaklaşık bir saattir beni bekleyen bir hocanın tur attığını ilettiler. Hemen kapıya çıktım. Orhan hocam. Şaşırdım. Hocam gelsenize dedim. Olmaz hastan çok. Bir ricam var. Tabip odası seçimleri var. Bir çok hekim arkadaşımızın çoğu çekiniyor. Yönetim kurulu listesini oluşturmak için bir kişiye ihtiyacım var. Yönetime dokuzuncu kişi olarak seni yazmak istiyorum.

Yıl 1986 bahar ayları. Müthiş bir yarış oldu ve İzmir Tabip Odası Seçimlerini Doç Dr Orhan Süren ekibi kazanmıştı. Bu başarı, İzmir Sivil Toplum Kuruluşlarına ve Demokratik örgütlere büyük bir moral verdi. Bugünün Demokrat ve Çağdaş İzmir hareketine önemli bir motivasyon sağladı.

Gece yaralarına dek süren Yönetim Kurulu toplantıları.

Gaziemir’ de düzenlenen tarihi beyaz önlük benzeri yürüyüşler, gecekondu mahallelerindeki sağlık taramaları İzmir Tanip Odasının hem sağlık

çalışanları hem de halk nezdinde büyük takdir görüyordu. Mesleki ve siyasi toplantılar, konferanslar ile dolu dolu geçen yıllar. İki dönem Oda Yönetimi ve İzmir Tabip Odası binasının alınışı Orhan Hocanın hekimlik başarısının yanında örgütçü ve liderliğinin ortaya çıkmasını sağladı. Bu arada Ege Üniversite Senatosunun engellediği Profesörlük hakkını da mahkeme kararıyla aldı.

1998 yıllarında Malatya Üniversitesinde tekrar hekimlik ve hocalık yıllarına dönüş İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil servis sorumlu olması ve Acil Hekimlik Sürecine katkılarını da unutmamak gerekiyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi Eşrefpaşa Hastanesinde Dr. Levent Köstem ile birlikte trafik kazasında kırılmadık yeri kalmayan Gazeteci Erdal İzgi' nin kırılan onlarca kemiklerini halı dokur gibi yeniden yapılandırarak ayağa kaldırması, paramparça olan sol omuzunu boncuk dizer gibi bir araya getirerek yeniden oluşturması mesleğindeki başarılarına bir örnektir.

“Almanya Hamburg’ ta Tıp Fakültesi asistan ve öğrencilerine bu başarı hikayesini göstermek, cerrahi uygulamalarını anlatmak için hasta olarak beni, hoca olarak Orhan Hoca’yı çağırdıklarında izleyicilerin hayranlıkları beni çok etkiledi. Türk Hekimliği adına duyduğum onuru hiç unutamam” diye açıklıyordu Gazeteci ve Konak Belediye Başkanı Erdal İzgi. Hem hekimlik hemde örgütçü başarılarını unutamadığım Hocanın siyasette de katkılarının olacağını düşünerek İzmir Konak Belediye Meclis Üyeliği önerimi götürdüm. Orhan hoca ‘ *sizin olduğunuz her yerde olurum* ’ diyerek teklifimi kabul etti. Ve DSP İzmir İl başkanlığına giderek üye yaptık. Akademisyen Orhan Hoca artık resmen bir siyasetçidir.

1999 yılında Konak BM üyesi olarak aktif siyasetteki ilk başarısıdır. Konak Belediyesi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyon başkanlığına oybirliği ile Seçilmiş. Prof. Dr. Orhan Süren beş yıl süresince düzenli Belediye Meclis toplantılarına katılmış ve çalışmalarını hiç aksatmadan sürdürmüştür. Erdal İzgi “ *Hoca Meclise gelir dikkatle ve sabırla konuşmaları dinler. Notlarını alır. Sonunda iki cümle ile işi bitirirdi.* ” “ *Benim doktorum olmasının yanında çok başarılı siyasi danışmanım, kader yoldaşımdı. Başkanlık dönemimdeki başarılarımda çok katkısı vardır.* ” diyerek Hocanın siyasetteki geldiği noktayı da özetliyordu.

Konak Belediye Başkan Yardımcısı A. Celil Dursun “ *Veteriner Metin Yılmaz Beyin çabalarıyla oluşturduğumuz Konak Veterinerlik Merkezindeki*

Hayvan Hastanesi bürokrasideki engeller nedeniyle bir türlü geliştiremiyor-duk. Orhan Hocanın gelişi, o üstün örgütçü ve ikna edici becerisiyle Türkiye’de henüz eşi benzeri olmayan modern bir Hayvan Hastanesini başardı. ”

Konak Belediyesi BMÜ Ecz. Barış Özgen ile 2022 yılının ilk aylarında Konak Hayvan Hastanesini ziyaretimizde 2000 yıllarında Konak Belediye- si Veterinerlik Merkezi bünyesinde modern bir Hayvan Hastanesini nasıl başardıklarını yerinde gördük. 2004 yıllarında çıkarılan Hayvan Hakları yasasından çok önceden bu hastanenin başarılması, hizmete sokulmasının gerçekten çok büyük olay. Bütçe yok Kaynak yok. O yıllarda muayene- hanelerde bile tek tük ultrason bulunurken Hayvan Hastanesinde ultrason ve modern ameliyathane ekipmanları, laparoskopisi, en gelişmiş laboratu- varları bugün dahi göz kamaştırıyor. Kuaförü, konaklama odaları. Ecza- nesinde yok yok. O tarihte alınan hayvan taşıma ambulansını hala görev yapıyor. Konak Sevenler Vakfı (Konsev) aracılığı ile İzmir’ li yardımde- verlerini de örgütleyerek, ikna ederek belki de Türkiye’nin ilk Avrupa’ nın sayılı modern Hayvan Hastanesini kurmuşlar.

“ Bugün üç adet ambulansı ve yapılmakta olan engelli hayvan rehabilita- syon ünitesi ile ülkemizin sayılı Veterinerlik merkezi ve hayvan hastaneler- inden birine sahip olacağız. ” diye açıklamada bulundu Konak Belediye Başkanı Mimar Abdül Batur.

Hastane Müdürü Ömer Şimşek *“ bugün itibarıyla 30 personelin hizmet verdiği merkezimizde Orhan hocanın strese giren hayvanlar için hayvan psikolog Kadrosu bile oluşturmaya çalışmış ancak o konuda uzman bu- lamamış ”* diye hayranlıkla açıklamalarda bulundu. *“ Biz ekip olarak 20 yıl önceki Orhan Süren Hocanın hızına yetişmeye çalışıyoruz. ”* dedi.

Konak Belediye Meclis Tutanakları ve Çalışma raporlarını incele- diğimizde özellikle sağlık, çevre, Gıda hijyeni ile Veterinerlik konusunda bir çok görüş öneride bulunduğunu görüyoruz. Pazar yerlerinin hijyen- inden tutunda, engelli pazarlarının kurulmasına dair önerileri dikkat çekiyor.

İzmir Büyükşehir’ in yeni kuruluşu İzmavi Çevre ve Denizcilik Kuruluş Merkezinde ziyaret ettiğim Erdal İzgi *“ Orhan hoca karınca gibi sessiz sessiz gece gündüz demeden hiç kimseyi üzmeden çalışır ürettirdi. ” “ Bir gün odama toplantı saatinden bir saat kadar önce geldi... ”*

Başkan, Kız Yetiştirme Yurtlarında 18 yaşını dolduran çocuklarımız sokağa bırakılıyor. Gel bunları biz geçici kadro ile Belediyeye alalım hem onlara sahip çıkalım hemde meslek sahibi yapalım ” dedi. *“ Meclisten oy birliği ile*

geçirdik. Dört ev kiraladık. Başlangıçta 16 kızımızı işe aldık. Bugün hala belediyede görev yapan başarılı birçok kızımız var. Onları sokaktan kurtaran Orhan Süren Hocadır. ” Orhan Hoca Konak ilçesinin koruluklarını ve ağaçlandırmasında da büyük katkıları olmuştur. Çok yoksul mahallelerde Çamaşırhane kurarak o semtin insanların çamaşır ve eşyalarının düzenli yıkanmasını sağlayarak Sosyal Belediyeciliğe önemli katkılarda bulunmuş. “ Elleri ve mesleki başarıyla beni ben yapan Orhan Hocam Siyasette Benim en büyük akıl Hocamdı. Şimdi onun manevi desteği ile İzmir Körfezini kurtarmaya çalışıyoruz ”.

Veli Hoca “ 60-70 yıla varan arkadaşlığımızda bir kere birbirimizi üzecek ne sözümüz nede hareketimiz oldu. Her başarılı erkeğin arkasında bir kadın vardır söylemi burada da geçerli. Türkan hoca gide gele gide gele yakışıklı Orhan hocayı evlenmeye ikna etti. Mesleki, örgütsel, demokratik ve laik yaşamımıza çok katkısı vardır. Gerek hekim, gerek hoca olarak çok iyi ve örnek bir eş oldular. Türkan Hoca Orhan hoca’ nın Avusturya’ daki kızına da sahip çıktı ve bugünlerde Psikiyatri Uzmanlığını tamamlamak üzere. ”

Cumhuriyetin ve Atatürk Türkiye’ sinin eğitimdeki fırsat eşitliğinin verdiği olanaklarla bir Anadolu çocuğu hem ülkesine hemde insanlığa büyük katkıları olan Orhan Hocayı yetiştirdi. Hocamıza minnettarlığımı ve teşekkürlerimi sunarken manevi değerleri önünde saygı ile eğilirim.

Orhan Süren Unutulmaz

Prof. Dr. Mehmet Tunca

Orhan Süren ve eşi Türkan Hanımı 1981 yılında Ankara’ dan İzmir’ e taşınınca tanıdım. 12 Eylül’ün günlük hayattaki boğucu etkileri İzmir’ de Ankara’ ya nazaran daha az hissediliyordu. Süren çiftinin ilerici oldukları için üniversiteden uzaklaşmak zorunda kaldıklarını duymuştum ama ayrıntılarını bilmiyordum. O dönemde çoğu eski tanışlarının selamı sabahı kestiğini dostluğumuzun ilerlediği sonraki yıllarda kendileri gülümseyerek anlatırlardı. İzmir yeni gelenlere hemen sıcak bakan bir kent sayılmaz, Süren’ ler ile ilişkilerimiz ise gayet rahat gelişti. Tam bir insan sarrafı olan Türkan hanımın eşim Zeliha’ yı tanıması da dostluğumuzun hızla gelişmesinde çok etkili oldu kuşkusuz. Ailecek buluşmalar sırasında Orhan Beyin henüz 6-7 yaşlarında olan çocuklarımızla sanki onlar yetişkin insanlarmış gibi kurduğu ilişkiyi de hatırlıyoruz.

Orhan Beyi daha yakından tanımamı sağlayan ortam İzmir Tabip Odası seçimlerinde oluştu. Sonsuz hoşgörüsü, alçakgönüllü ve sabırlı tutumları insanı şaşırtacak ölçülerdeydi. Onlarla beraber tanıdığım diğer unutulmaz dostları Erol Mavi ve Veli Lök ile Orhan Süren’ in ortak özellikleriydi bunlar. Kırk yıllık tanışıklığımız ve defalarca yürüttüğümüz ortak çalışma dönemlerinde onların bir kez dahi sinirlendiklerini, herhangi bir kişi hakkında olumsuz konuştuklarını duymadım. Eleştiri yapmayı ve kusur bulmayı had safhada uygulayan ve bu tutumu “*dürüstlük*” sayan yaygın hastalık karşısında Süren çifti ve yakın arkadaşları unutulmaz örneklerdir.

Orhan Süren’ in başkanlığında grubumuz İzmir Tabip Odası yönetimine seçilince disiplinli ve düzenli çalışma sistemi kısa zamanda yerleşti. Orhan bey meslek odamızın kendi mülkü müstakil bir bina sahibi olması için kolları sıvadı ve kısa zamanda bunu da başardı. Binanın satın alınması, restorasyonu ve tefriş edilmesinde şaibeli olabilecek en ufak bir maddi destek yoktur; bunu sağlayan Orhan beyin titiz iş takipçiliğidir. O dönemde yakın işbirliği içinde çalıştığımız rahmetli Dr. Engin Tonguç’ un tek şartı vardı: ilaç firmalarından parasal destek alınmayacaktı. Ülkemizde bu ilkeye bağlı kalabilmiş kaç proje vardır bilmiyorum.

Türkan Hanım üniversiteden 1402 ile uzaklaştırılınca Orhan Süren ertesi gün akademik görevinden istifa etmişti. Seneler sonra ülkede gergin atmosferin nisbeten hafiflediği bir dönemde üniversiteye geri dönmek ve kalan fiili çalışma süresini o ortamda tamamlamak istedi. Her başvurusu büyük bir nezaketle ve memnuniyetle kabul ediliyormuş gibi karşılanırsa da bir türlü sonuç alınamadı. (Galiba o dönemin pek sözü edilmeyen bir özelliği de başvuru evraklarının “*kaybolmasıydı*”, benim de profesörlük dosyam Balçova'dan Alsancak'a giderken kaybolmuştu.) Neyse ki İnönü Üniversitesi'nde işlemler düzgün yürüdü ve Orhan Bey dört buçuk ay süreyle Malatya'da Acil Servis sorumlusu olarak çalıştı. İliklerine işlemiş olan sorumluluk duygusuyla bu kısa sürede çağdaş bir travmatoloji merkezi kurdu ve bir kitap yayınladı.

Emeklilik sonrası yıllarda Süren çiftiyle daha seyrek karşılaştık, her seferinde Orhan beyin zevkli ve özenli giyimini hayranlıkla gözledim. En az onun kadar alçakgönüllü olan eşinin katkısı büyüktü. Yüzünden asla eksik olmayan gülümsemesi gözümün önünden gitmeyecek.

Op. Dr. Lütfü Çamlı

Öğrencisi olmaktan büyük onur duyduğum Prof. Dr. Orhan SÜREN iyi hekimlik değerlerinin savunucusu, aydın bir bilim insanıydı. Yaşamı boyunca biz öğrencilerine her zaman örnek olmuş, zor günlerde demokrat bir insanın nasıl onurlu bir duruş sergilenebileceğini ortaya koymuştur.

İzmir Hekim Hareketine büyük katkılar yapmıştır. 12 eylül döneminde bir süre kapatılan İzmir Tabip Odası onun gibi hocalarımızın önderliğinde yeniden işlerliğe kavuşmuştur. İzmir Tabip Odasının şu an kullanmakta olduğu binası, hocamızın oda başkanı olduğu dönemde, onun çabalarıyla gerçekleştirilen bir imece sonucu odamıza kazandırılmıştır.

Yetiştirdiği ve ülkemize kazandırdığı yüzlerce doktorla, iyileştirdiği binlerce hastasıyla sonsuza kadar kalbimizde yaşayacak.

Anısı bizlere her zaman iyi hekimlik mücadelemizde yol gösterici olacak. Daha iyi bir dünyanın mümkün olduğuna inananlar onu her zaman özlemle ve saygıyla anmaya devam edecekler.

Erdal İZGİ
1999-2004, Konak Belediye Başkanı

Prof. Dr. Orhan Süren.

Hangi yönünü, nasıl anlatayım? Ne tür cümlelerle tanımlayayım?

Becerebilirim, kişiliğinden başlayayım. Bir insanda olması gereken özellikler nedir?

İyi niyet, çalışkanlık, açık sözlülük, yardımseverlik, paylaşımcılık, merhametlilik, hoşgörülük, barışseverlik, insana, doğaya saygı ve karşılıksız sevgi.

Genç bir gazeteci iken üniversitede böyle tanıdım. Her karşılaştığımızda sevecen gözleri ile bakar, farklı ve özgün haber yazmam için elinden geleni yapardı. O dönemin , fakültedeki birbirinden ünlü hocaların hepsini tanırdım ama Prof. Dr. Orhan Süren, ayrıcalıklıydı.

Hiçbir zaman “ *işim var* ” diye kapıdan çevirmedi, “ *bekle* ” derdi ve gazeteye eli boş göndermezdi.

Sonrasında İzmir Tabip Odası Başkanlığı.

Makamı; sığınmak, ayrılmak istemediğim mabedimdi sanki.

Ülkenin hareketli günleriydi ama kriz anlarında hep sakindi. Noktasal değil, geniş açılı bakar, olaylarda büyük resmi görürdü.

Herkesi dinler, liderlik ruhuyla kararını verirdi.

Dünyanın sürekli değişim halinde olduğunu söyler, gençleri geleceğe yönlendirirdi.

Bilgeliği, her yerde, herkeste hayranlığa dönüşürdü.

Sonraki yıllarda...

Büyük bir trafik kazası geçirdim. Yaşamamın mucize olduğu söylendiği o dönemde saatler süren seri ameliyatlara, Doç. Dr Levent Köstem ve ekibiyle, beni hayata döndürdüler.

Birlikteliğimiz başka boyut kazandı.

Birbirimize daha bağlandık, baba-evlat konumuna geldik. Öz babamı çok erken kaybettiğimden varlığına ve sevgisine sığındım.

Siyasete girdik.

Hiç aklımızda yok iken, belediye başkanlığı için teklif gelince, ilk koştüğüm kişiydi. Beni bırakmamasını rica ettim.

Kırmadı, Bülent Ecevit' in DSP' sine saygısı vardı, partiye kayıt oldu, belediye meclis üyeliğine seçildi.

Her meclis toplantısında, oturduğum kürsünün karşısında beni gözleriyle yönlendirir, gelecek bir haksız eleştiri karşısında sakın kişiliğine rağmen adeta kükrer, söz söyletmezdi. Belediyecilikte neler yaptığını anlatamam. Sadece bir tanesi; tam donanımlı Türkiye'nin ilk hayvan hastanesi kurdu, ambulansını eksik etmedi.

O dönemin işçisine, memuruna, her partiden meclis üyesine sorun.

Siyaset üstü anlayışıyla, bugün özlemini duyduğumuz memleket sevdalısı bir hizmetkardı.

Her şeyin bir sonu var. Bu sayfanın olduğu gibi.

Hocam, manevi babam, yoldaşım, sırdaşım sana özlemimiz hiç bitmeyecek.

Sizi tanımanın gururunu nasıl taşıyorsam, sevmenin de sonsuz onuru içindeyim.

Duygusallığımı beni çok etkileyen anı olayla paylaşayım.

Hocamızın can yoldaşı, yarım asırlık eşi Prof. Dr Türkan Süren, meşhur 1402 yasasıyla üniversiteden koparılıyor.

Orhan Hoca, önüne kağıdı koyuyor ve “*Senin olmadığın yerde, ben hiç olmam*” diyerek, istifayı basıyor.

Gel de özleme, arama, aklına gelince ağlama. Sahiden...

Benim gibi birçoğumuzu öksüz bıraktı gitti. Hiçbir zaman unutulmayacak kişilik ve ismiyle, Nurlar içinde yatsın.

Adın ve İlkelerinle Her Daim Yaşayacaksın.

Uzm. Dr. Ülkümen Rodoplu

İzmir Atatürk Eğitim Araştırma Hastanesi Konferans Salonu'nda yer kalmamıştı. Salon tıka basa dolmuştu. Ayakta duracak yer bile yoktu. İzmir Tabip Odası Başkanı bekleniyordu. Profesör Doktor Orhan Süren gelecekti. Benim için hayatımın en heyecanlı günlerinden biriydi. Uzmanlık eğitimine başlayalı henüz üç ay olmuştu. Konferansa katılabilmek için 3. Dahiliye Klinik Şefi Rasim Gültürk'ten izin istediğimde, tüm servisin katılacağını öğrenmiş ve mutlu olmuşum. Servis' te yatan hastalar için bir uzman kalacaktı ve hep birlikte Oda Başkanımızı dinlemeye gidecektik. Orhan hoca salona girdiğinde hepimiz ayağa kalktık. Hastane Başhekimi ile birlikte salona girdi. Aydınlik yüzlü, güleç, mütevazi bir insandı. Kürsüye yürürken, onu ayakta karşılayanlara oturmalarını isteyen el işaretleri yaptı. Prof. Dr. Orhan Süren, yıllarca unutmayaçağım ve mesleğimin henüz başlarındaiken gururla ve büyük bir heyecanla dinlediğim konuşmasını yaptı: İyi hekimlik vurgusu yaptı. İyi insan olmak ve iyi hekim olabilmenin değerini anlattı. Sağlık hizmetlerinin merkezine hastalarımızı almanın önemini anlatan konuşması salonda tam bir umut ve heyecan yaratmıştı. Her hastaya eşit davranmanın, hekimlik sanatının en kıymetli unsuru olduğunu söyledi. Bunun için de hastayla doğru ve sıcak ilişki kurmanın önemini anlattı.

Bundan 27 yıl sonra, 14 Mart 2015 yılında, Herkes İçin Acil Sağlık Derneği Başkanı olarak Orhan ve değerli eşi, Prof. Dr. Türkan Süren hocalarımızı, mesleğinin hemen başındaki asistan doktorlar ve tıp fakültesi öğrencileri ile buluşturdum. Orhan Hoca 84 yaşındaydı. Deneyimlerini anlatırken, mesleğe yeni adım atmaya hazırlanan genç hekimlere umut verdi. Robotik cerrahiden, yeni görüntüleme yöntemlerine, kök hücre tedavisinden, genetik tıba kadar bir çok konuda çok özel bilgiler paylaştı. İyi hekimlikten, tarafsız ve demokrat olmaktan bahsetti. Tabip Odası' nın Nusret Fişek Caddesi' ndeki yeni binasına geçmek için tüm hekimleri ve İzmir' i nasıl harekete geçirdiğini anlattı. İyi ki sizi tanıdım değerli hocam. İyi ki bize önderlik ettiniz. Sorumluluk alan, yaşadığı ülkenin sorunlarına kayıtsız kalmayan, her zaman çözüm önerileri sunan, yenilikçi, devrimci ve ilkeli insan. Adın ve ilkelerinle her daim yaşayacaksın.

*Prof. Dr. Orhan Süren' in kendisinin resimlerle hazırladığı
yaşam öyküsü...*

1931 Menemen-İzmir' de doğdu.
İlkokul ve ortaokulu Menemende,
liseyi parasız yatılı olarak Afyon
Lisesinde tamamladı.

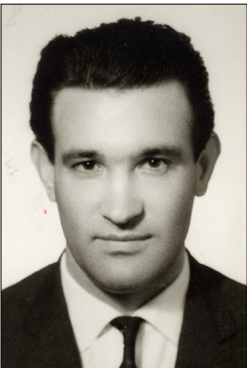

1950 İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesine sınavsız ve burslu olarak girdi.

1956 İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldu.

1957 de
Veli Lök ve
Zeki Müren' le
yedeksubay
okuluna katıldı.
Kütahya ve
Afyonda
sıhhiye olarak
tamamladı.

1958

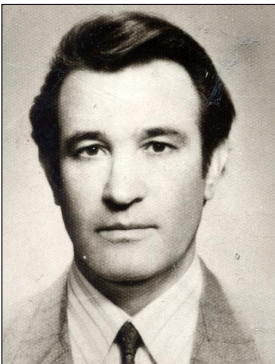
Tunceli'de Verem Savaş Tabibi olarak mecburi
hizmeti yaptı. Hekimlik yaşamının en mutlu
günleri olarak belirtiyor..

1959 Ege Üniversitesi Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi Kliniğinde uzmanlık eğitimine başladı.

1964
Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi
uzmanı oldu.

1965
Almanya-Giessen Üniversitesi Tıp
Fakültesi Ortopedi Kliniğinde
Prof.Dr. Rettig le klinik adına
18 ay süreyle çalıştı, kliniğe geri
döndü.

1967 Travmatolojideki eksikliği fark ederek Avusturya'ya . zamanın en önemli travma hocalarından Böhler ile iki yıl çalıştı.

1971 İhsan Numanoğlu nun önerisi ile Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi Kliniğinde başasistan olarak üniversiteye döndü.

5 Ağustos 1972 Prof.Dr.Türkan Süren ile evlendi.

1974
Çocuk cerrahisinden
Ortopedi ve Travmatoloji
Kliniğine geri döndü.
Travmatoloji bölümünü
kurdu.

1973 Çocuk Cerrahisi Doçenti oldu.

1980 Askeri darbeden sonraki yıllarda, profesörlüğe yükselmesi için bilim jürisinden ve fakülte yönetim kurulundan onay almasına rağmen üniversite senatosunda siyasi nedenlerle atanması reddedildi.

1983

Düşünce birliği içinde olduğu arkadaşlarının, eşinin 1402 sayılı sıkı yönetim yasasıyla üniversiteden uzaklaştırılmaları üzerine olayı protesto ederek görevinden istifa etti. Böylece muayenehanede serbest hekimlik yaşamı başladı.

1983

Bölge İdari Mahkemesinde açtığı dava sonucu Profesör ünvanı aldı.

İZMİR TABİB ODASI OLAĞAN Genel Kurulu

1986 Dört yıl süre ile iki dönem, İzmir Tabip Odası başkanlığı yaptı. Bu süre içinde tabip odasının kurumsallaşmasında ve adli raporların insan haklarına uygun yazılmasında büyük görevler üstlendi. Alsancak' ta bugünkü Tabip Odası binasının alınmasını sağladı.

1983 - 1998 arasına kadar eşiyle birlikte karşı olduğu muayenehane hekimliğine son verdi..

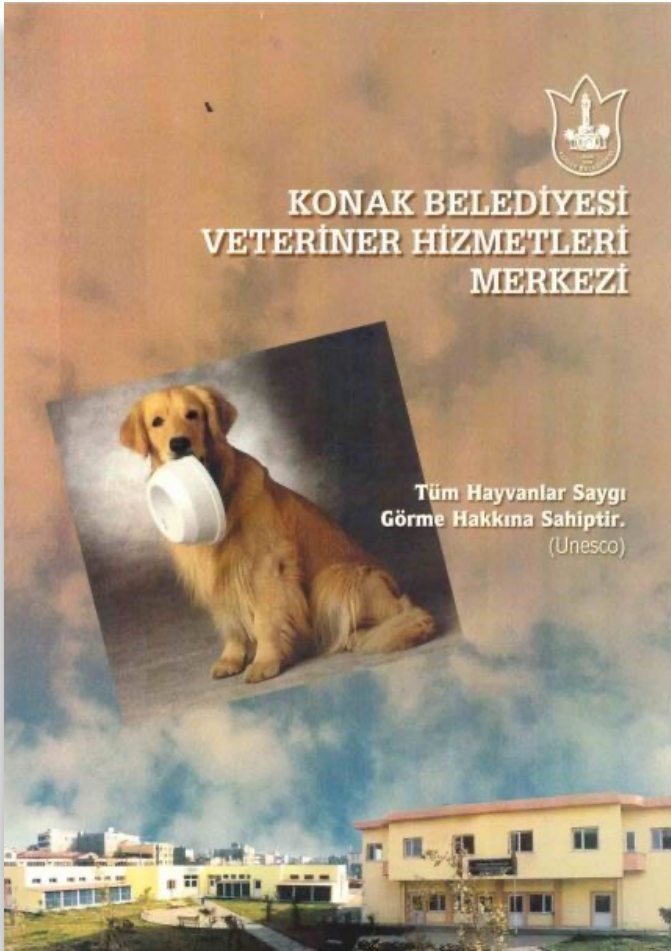
1998

Malatya İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalına Başkan olarak atandı. Hastanenin acil servisini kurdu. Sonrasında emekli oldu.

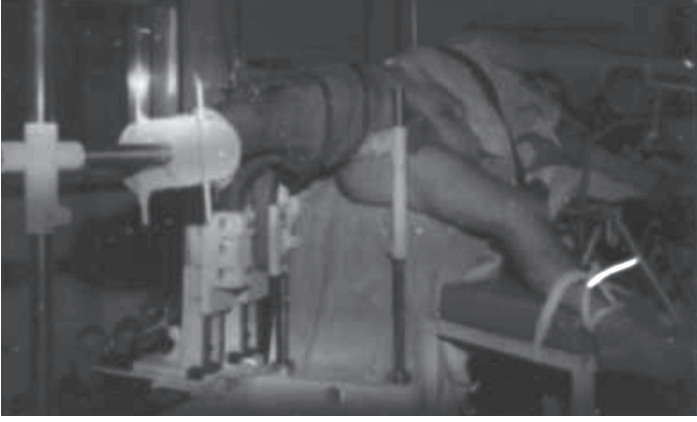

1999
Beş yıl süre ile DSP'
den Konak
Belediyesi Meclis
üyeliği ve
sağlık komisyonu
başkanlığı yaptı.

*Prof. Dr. Orhan Süren' in
Ortopedi ve Travmatoloji deneyimi ve özgün çalışmaları...*

Kapalı çivileme “kapalı Küntscher”

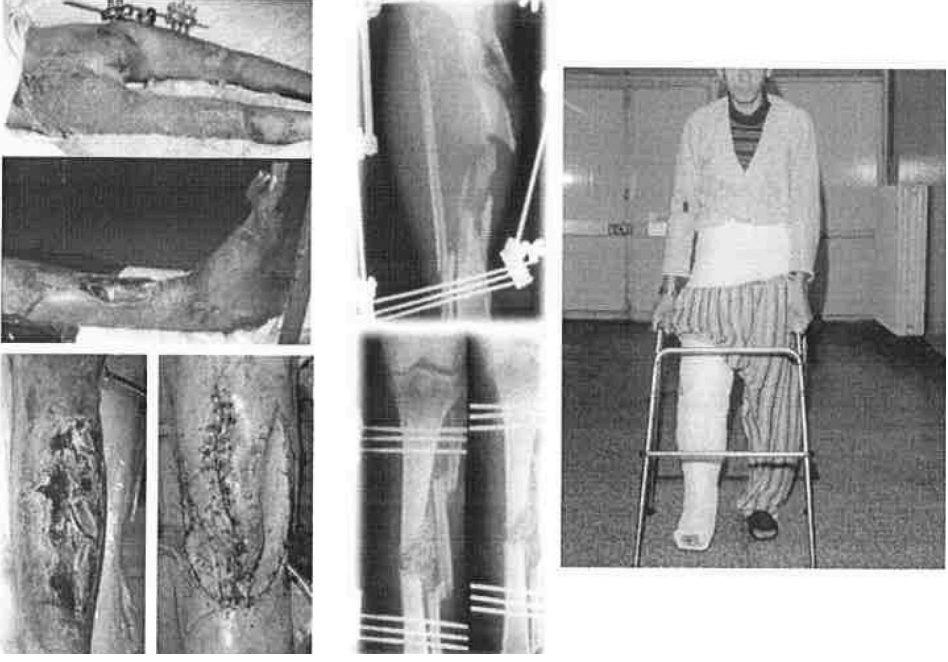
Kollum Femoris kırıklarında üçlü tedavi

*Aseptik nekrozun en sık görüldüğü
medial ve subkapital kırıklarda
uygulandı.*

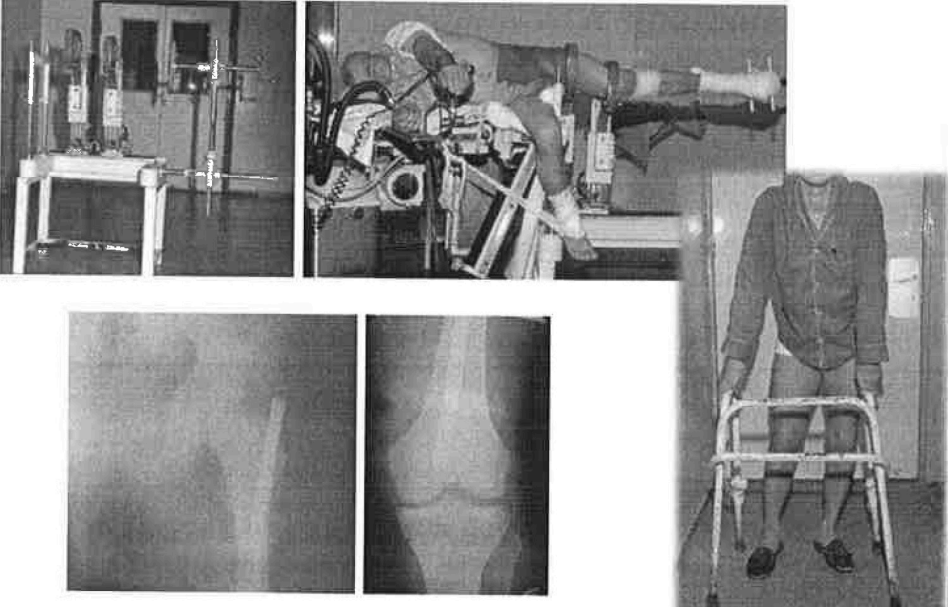
*Muhtemel aseptik nekrozu önleyici
olarak düşünülür.
Kırık kaynamasında sağlar.*

Komplike kırık tedavi tekniği

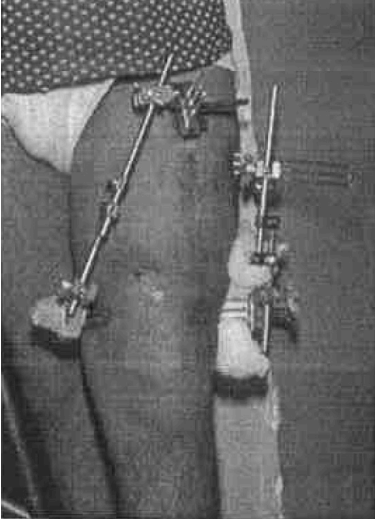

Femur Korpus kırıklarında kapalı “Kuntschen” yöntemleriyle intramedüller osteosentez

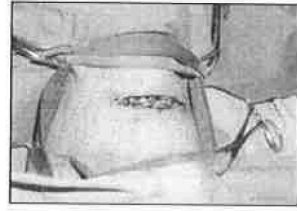
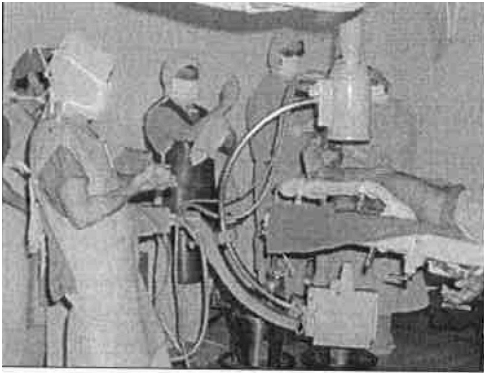

Transvers, kısa oblik ve tek parçalı kırıklarda femurun 1/3 orta kısmında uygulanır.

Kırık tedavisinde eksternal tespit yöntemi

Tibia korpus kırıklarında kapalı intramedüller osteosentez

Transvers, kısa oblik ve tek parçalı kırıklarda korteksin aynı kalınlıkta olduğu orta bölümünde uygulanır.

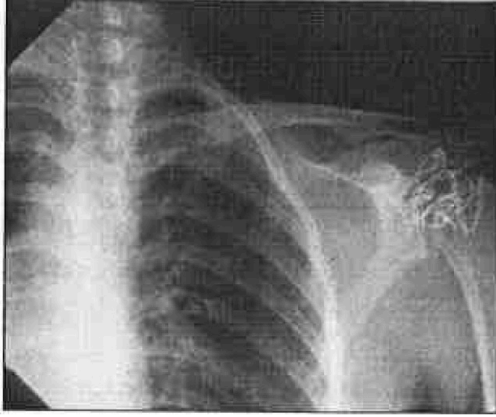
*Asetabulum kırığı ve femur başı santral çıkığıında “ traksiyon ”
yöntemiyle konservatif tedavi*

Asetabulum kırığı ve femur başı santral çıkığıında cerrahi tedavi

Habitüel omuz çıkığında “ kapsül daraltma ” yöntemiyle cerrahi tedavi

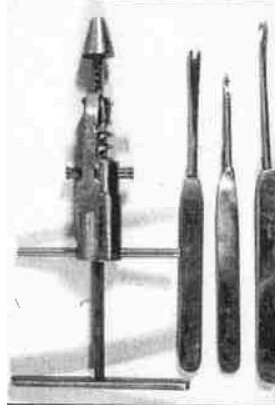

Özel hazırlanmış sandalye arkalıği koltuk altına gelecek şekilde yan oturtulur. Redüksiyonu yapan alçak bir tabureye oturtulur. Dirsekten ve ön koldan tutularak vertikal traksiyon uygulanır. Kırıklıya ağrı vermediği ölçüde traksiyon artırılarak sürdürülür. Omuz kaslarının yorgunluktan gevşediği anda spontan rezeksiyon olur.

Simfizis pubis ayrılmasında “ U - Staple ” ile cerrahi tedavi

Tibia instabil korpus kırıklarında “Götze” yöntemiyle minimal osteosentezi ve yürüme alçısıyla tedavi

Tibia instabil korpus kırıklarında “Böhler” yöntemiyle minimal osteosentezi ve yürüme alçısıyla tedavi

Femur subtrokanterik kırığında “Krotsneck” Tekniğinde dik çivileme

Kalkaneus kompreyon kırığında “Böhler” yöntemiyle tedavi

Basın' da
Prof. Dr. Orhan Süren

AMBULANS HİZMETİ

Tatuage İşlemi

BÜYÜK AMELİYATHANE

Orta ve büyük ameliyat vakaları için düzenlenmiştir. Ameliyat masası hidroliktir ve değişik pozisyonlar verilebilir. Merkezi sistemde, oksijen, protoksit d'azot, basınçlı hava ve aspirasyon düzeni vardır.

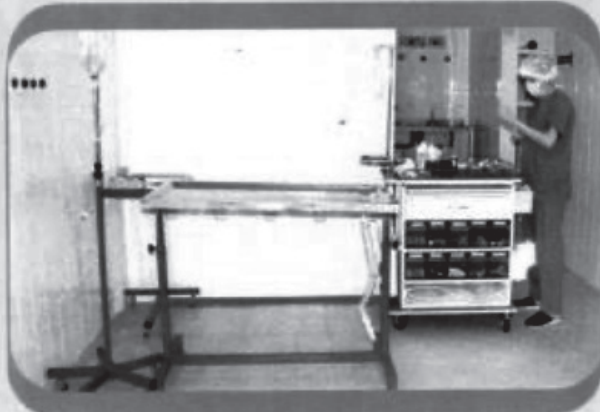

Ameliyat lambası, lokalize edilebilir, rahat ameliyat için yeterli aydınlanma veren beyaz ışıklı özel ampullüdür.

Enstrüman, alet masaları ve araç gereç bakımından zengin donanımlıdır.

KÜÇÜK AMELİYATHANE

Küçük tipte ameliyathane için düzenlenmiştir. Merkezi sistemde, oksijen, protoksit d'azot, basınçlı hava ve aspirasyon düzeni vardır. Alet, araç - gereç ve anestezi düzeni küçük tipte cerrahi girişimler için ayarlanmıştır.

ANESTEZİ

Genel ve lokal anestezi şeklinde uygulanır. Anestezi teknisyeni tarafından uygulanır. Genel anestezi inhalasyonla veya parantezfel olarak verilir. Uzun ve ağır amelyatler için inhalasyon anestezi uygulanır. Hasta hayvan entübe edilir ve insanlarda olduğu gibi en gelişmiş ilaçlar uygulanır. Amelyat ne kadar uzun sürerse sürsün, hasta amelyat masasından uyanık kalkar.

STERİLİZASYON

Otoklav ve kuru sterilizasyon cihaz donanımlıdır. Amelyat örtü ve giyimleri, aletler burada sterilize edilir.

YOĞUN BAKIM

Amelyat sonrası bakım ve acil vakalar yoğun kontrol altında burada izlenir. Merkezi sistemde, oksijen ve aspirasyon düzeni vardır.

1 Ocak 2000 Cumartesi

HABER

EGE'DE HAVA

TOSHIBA

DOMINO A.Ş.
0222 441 42 22

BARAKKALAYI 100
BAKIRKÖY 100

ŞEHİR	İNSAN	GÜNEŞ	GALE	BÜKÜL	ANISAM	YATKI
İzmir	5.53	7.21	12.19	14.46	17.07	18.30
Marmara	5.53	7.21	12.18	14.45	17.05	18.28
Aydın	5.50	7.17	12.16	14.44	17.04	18.26
Muğla	5.43	7.09	12.18	14.45	17.06	18.25
Denizli	5.45	7.12	12.11	14.40	17.01	18.23
İzmir	5.45	7.13	12.10	14.37	16.97	18.20
Çanakkale	5.59	7.30	12.22	14.44	17.05	18.30
Sakarya	5.52	7.22	12.16	14.40	17.01	18.25

Büfeler mikrop yuvası

Konak'taki 100 büfenin 99'u hijyenik şartlara sahip değil

Konak Belediyesi Sağlık Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Orhan Süren Konak sınırları içerisindeki büfelerin yüzde 99'unun insan sağlığını tehdit ettiğini söyledi

Denetimler sonucunda Konak'taki büfelerin büyük çoğunluğunun hijyenik koşullara sahip olmadığı belirlendi.

KONAK Belediyesi Sağlık Komisyonu Başkanı DSP'li Meclis Üyesi Prof. Dr. Orhan Süren, Konak sınırları içindeki 100 büfeden 99'unun hijyenik şartlara sahip olmadığını söyledi. Büfelerin toplam sağlığını tehdit ettiği-ye düşünürken Prof. Dr. Süren, 100 büfe üzerinde yaptığımız araştırmada, bunlardan sadece 1 tane insanın hijyenik şartlara sahip olduğunu belirledi. Geriye kalan 99 büfe ise hijyenik değil" dedi.

KONAK Belediye Başkanı Erdal İzzet ise imar planında yer almayan büfelerin kaldırılması konusunda kararlı olduğunu belirtti. "Büfeler imar planına göre kurulmalı. Kent dışından söz ediyorsak tek tip, mevzuata uygun büfeler dışında tüm büfeler kaldırılmalı. Toplum sağlığını tehdit eden büfelere Konak Belediyesi olarak müdahale vermeye niyetli değiliz. İmar Planı'nda yer almayan büfeler 2000 yılı içinde tahliye edilecek" dedi. **EFŞUN ERBALABAN**

Prof. Dr. Süren

29 Aralık 1999 Çarşamba

Yeni Asır KEN

Kasap raporu

Prof. Dr. Orhan Süren.

Konak Belediye Meclisi Sağlık Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Orhan Süren, kasapların yüzde 26'sında kaçak et satıldığını söyledi

Yüzde 1'i uygun

Konak Belediye Meclisi Sağlık Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Orhan Süren, kentteki kasapların yüzde 26'sında kaçak et satıldığını söyledi. Prof. Süren, İzmir'de ciddi sağlık sorunları yaşandığını belirtti. "Her 100 büfeden sadece biri hijyenik özelliklerine sahip. 15 kasaptan 4'ünde kaçak et satılıyor" dedi.

Eterlerde mühür yok

Kasaplar Odası ile protokol yapıldığı hatırlatan Prof. Süren, İzmir'de 600 civarında kasap olduğunu ve bunlardan yaklaşık 400'ünün Konak'ta bulunduğunu söyledi. Prof. Süren, "Denetlenen etlerin üzerinde mühür yoktu. Hastalık taşıyıcı şüpheli etler analizlerin sonucunda göreceğiz" diye konuştu.

Büfe tartışması

Öte yandan Konak Belediyesi'nin meclis toplantısında bazı büfeler, büfelerin kaldırılma kararının eşit uygulanmadığı savunular. Encümen'in dört büfe için kira sözleşmesini yenilemesinin nedenini sorarlara Konak Belediye Başkanı Erdal İzzet, akti fesh davası açacaklarını söyledi. **(HALİME S. KARVEÇİ)**

Basmane Projesi'ne onay DSP'yi böldü

İDARE Mahkemesi'nin durdurduğu Basmane Dünya Ticaret Merkezi inşaatına Etyüköşer'den sonra Konak Belediye Meclisi de beklenden onayı verdi, ancak ortam sert tartışmalara sahne oldu.

MECLİS'te grup kararı ile ortak hareket eden DSP'liler, ilk kez Güçbirliği inşaatı tartışmasında bölündü. Prof. Dr. Orhan Süren meclisin inşaatı onay verme hatasını yapmaması gerektiğini söyledi.

TİCARET Merkezi inşaatında iki göklemenin yoğunluk artırıcı olduğunu belirten Süren, Güçbirliği'nin inşaatını KİPA ve EGS gibi kent dışına yapmasını istedikten sonra oylamaya katılmadan salonu terketti. ■ 17. sayfa

Mesleklerde bir günlük seyahat

Dikkatlerden kaçmış olabilir. İzmir Özel Saint Joseph Fransız Lisesi, üç yıldır önemli bir organizasyona imza atıyor. Bilgilendirme, Yönelendirme ve Meslek Tanıtım Forumu... ■ 3. sayfa

Deniz SİPAHİ

Hayatın içinden...

*“ Orhan Hoca,
Mesleğinde, yeniliğe açık, disiplinli ve titiz çalışmasıyla,
ülkemiz’ de modern travmatolojinin öncüsü,
İzmir Tabib Odası Başkanlığında, Nusret hocanın düşüncelerinin
takipcisi, lider vasfıyla yönetimde sakin, sabırlı ve genç meslektaşlarına
insiyatif vermekten çekinmeyen bir abi,
Siyasette ise iyi niyetli, çalışkan, açık sözlü ve hoşgörülü, barış sever,
insana, doğaya saygılı, aydınlık yüzlü ve mütevazi bir insan
olarak anılacaktır. ”*